

Bomenplan Velsen 2003

**Goedgekeurd door de raad:
4 September 2003
Afdeling Openbare Werken**

INHOUDSOPGAVE:

1. Inleiding	7
1.1. Doelstelling	7
1.2. Probleemstelling	7
2. Samenvatting	8
3. Beleidskader	11
3.1. Stuctuurvisie Velsen (1993-2005)	11
3.2. Groenstructuurplan (1985)	11
3.3. Ecologische Groenstructuur (1997)	14
3.4. LVVP (1995)	17
3.5. Stad en Milieu (2000)	17
3.6. Gebiedsvisie Velsen-Noord (2000)	19
3.7. Ontwikkelingsvisie Stedelijke Vernieuwing Velsen (ISV)(2000)	20
3.8. Beeldkwaliteitplan Zeewijk (1999)	21
4. Inrichtings- en ontwerppunten	23
5. Naar een volwaardige boomstructuur	26
5.1. Hoofdstructuren van Velsen	26
5.2. Structuren van de kernen	28
5.2.1. Santpoort-Zuid	28
5.2.2. Santpoort-Noord	32
5.2.3. Driehuis	38
5.2.4. Velsbroek	42
5.2.5. Velsen-Zuid	46
5.2.6. IJmuiden	50
5.2.6.1. Nevenstructuur IJmuiden-Noord	54
5.2.6.2. Nevenstructuur IJmuiden-Zuid	56
5.2.6.3. Nevenstructuur Oud IJmuiden en IJmuiden-West	57
5.2.6.4. Nevenstructuur Zee- en Duinwijk	59
5.2.7. Velsen-Noord	62
6. Monumentale en waardevolle bomen	66
7. Cultuurhistorische aspecten	68
8. Beheer	69
8.1. Regulier beheer	69
8.2. Incidenteel beheer	71
8.2.1. Inboeten	71
8.2.2. Iepziekte	72
8.2.3. Stormschade	74
8.3. Kwaliteit van het bomenbestand	74
9. Technische eisen en randvoorwaarden	76
10. Juridische aspecten	80
11. Een blik naar de toekomst	82
12. Financiën	83
12.1. Onderhoud	83
12.2. Kosten voorstellen vervangen van lanen	83

Bomenplan 2003

FIGUREN:

<i>Figuur 1</i>	<i>Groenstructuurplan 1985</i>	<i>13</i>
<i>Figuur 2</i>	<i>Natuurdoelen en ontwikkeling</i>	<i>15</i>
<i>Figuur 3</i>	<i>Ecologische structuur</i>	<i>16</i>
<i>Figuur 4</i>	<i>Stad & Milieu, Versterking ruimtelijke samenhang oud-IJmuiden en IJmuiden-Noord</i>	<i>18</i>
<i>Figuur 5</i>	<i>Stad & Milieu, Voorstel ontsluiting IJmuiden</i>	<i>19</i>
<i>Figuur 6</i>	<i>Gebiedsvisie Velsen-Noord</i>	<i>20</i>
<i>Figuur 7</i>	<i>Ruimtelijke Visie Zeewijk 1997-2001</i>	<i>22</i>
<i>Figuur 8</i>	<i>Ruimtelijke Visie Zeewijk tot 2025</i>	<i>22</i>
<i>Figuur 9</i>	<i>Hoofd laanbomen structuur Velsen</i>	<i>27</i>
<i>Figuur 10</i>	<i>Hoofdstructuur Santpoort-Zuid</i>	<i>31</i>
<i>Figuur 11</i>	<i>Hoofdstructuur Santpoort-Noord</i>	<i>37</i>
<i>Figuur 12</i>	<i>Hoofdstructuur Driehuis</i>	<i>41</i>
<i>Figuur 13</i>	<i>Hoofdstructuur Velsbroek</i>	<i>45</i>
<i>Figuur 14</i>	<i>Hoofdstructuur Velsen-Zuid</i>	<i>49</i>
<i>Figuur 15</i>	<i>Hoofdstructuur IJmuiden</i>	<i>53</i>
<i>Figuur 16</i>	<i>Hoofdstructuur Velsen-Noord</i>	<i>65</i>
<i>Figuur 17</i>	<i>Locatie van monumentale en waardevolle bomen</i>	<i>67</i>
<i>Figuur 18</i>	<i>Vuistregels voor het werken bij bomen</i>	<i>79</i>

Bomenplan 2003

1. INLEIDING

Bomen hebben in tegenstelling tot gras en beplanting een sterk ruimtelijk effect. Bomen vormen een belangrijk tegenwicht voor de verstening van onze omgeving, scheppen geborgenheid, en maken de stad tot een plek waar mensen willen zijn en elkaar willen ontmoeten. Deze ruimtelijke eigenschap is onder andere goed beleefbaar in lanen en plantsoenen.

1.1. Doelstelling

Om de boom de plek te geven die hij verdient is in 1989 een bomenplan geschreven. Deze nota is destijds opgesteld met als doel de ontwikkeling van het bomenbestand te bevorderen. Hierbij is onderscheid gemaakt in hoofd en nevenstructuren, waarbij de bomen in de hoofdstructuren een bijdrage leveren voor heel Velsen terwijl de bomen in de nevenstructuren vooral een bijdrage leveren op straat cq buurtniveau.

De voorstellen in dit bomenplan waren van erg algemene aard. Er zijn aanwijzingen gegeven voor de boomgrootte en de locatie, maar niet voor de toe te passen soort. Bovendien ontbreekt Velsbroek in het bomenplan van 1989.

Dit bomenplan heeft een veel meer praktijkgerichte aanpak waarbij de bestaande situatie als uitgangspunt is genomen. Aan de hand van de analyse van de boomstructuur en de kwaliteit van de individuele boom worden in dit plan maatregelen omschreven waardoor het laanbomenbestand van Velsen evenwichtiger van opbouw wordt. De structuren moeten duidelijker worden, en de leeftijdsopbouw meer evenwichtig verdeeld. Bovendien is Velsbroek toegevoegd. Het is een plan dat met “de wijk” besproken is en zodoende een breed draagvlak heeft.

Dit plan moet de toetssteen worden voor reconstructies en andere ingrepen in de lanen c.q. straten van Velsen.

1.2. Probleemstelling

Het laanbomenbestand van Velsen begint in bepaalde delen mager te worden, onder andere ten gevolge van veroudering en ziekte (m.n. iepziekte). Bovendien is in de afgelopen jaren een achterstand ontstaan doordat de middelen ontbraken om weggevallen bomen in lanen te vervangen.

Niet ingrijpen en doorgaan op de huidige manier zal een ramp zijn voor het Velsense straatbomen bestand. Met name in IJmuiden en Velsen-Noord zal op korte termijn een inhaalslag gemaakt moeten worden. In deze wijken staan veel iepen, die ten gevolge van de iepziekte, erg kwetsbaar zijn. In het verleden zijn al veel iepen verdwenen ten gevolge van deze ziekte, vervanging heeft nauwelijks plaatsgevonden. Bovendien staan er in Velsen veel bomen met een korte levenscyclus (meidoorns etc) die dringend aan vervanging toe zijn. Zonder ingrijpen zal het bomenbestand in deze wijken afnemen tot een dieptepunt.

Met dit bomenplan moet het bomenbestand en de boomstructuur weer geoptimaliseerd worden.

Concrete uitvoerbare aanwijzingen moeten een leidraad opleveren voor iedereen die binnen Velsen bij het (laan)bomenbestand is betrokken.

Een analyse van de structuren en de daaruit voortvloeiende voorstellen moeten tot een evenwichtige laanopbouw leiden. Analyse van knelpunten en de aangedragen oplossingen moeten houvast geven.

Ook zullen er aanwijzingen gegeven worden voor de aanleg en het onderhoud van het boombestand. Hierbij zullen ook de financiële aspecten worden belicht.

Dit plan is toegespitst op het laanbomenbestand van de bebouwde kom van Velsen. Het duingebied en Recreatiegebied Spaarnwoude behoren niet tot het plangebied. Incidenteel wordt er gesproken over bomen in parken en plantsoenen.

2. SAMENVATTING

Dit bomenplan vervangt het verouderde bomenplan uit 1989, en bespreekt alleen de laanbomen binnen de bebouwde kom van Velsen. In tegenstelling tot het vorige bomenplan heeft dit plan een zeer praktisch gerichte uitwerking. Het moet de toetssteen zijn voor reconstructies van lanen en andere ingrepen in de lanen van Velsen.

Er is in de afgelopen jaren een achterstand ontstaan in het vervangen van weggevalle laanbomen ten gevolge van het ontbreken van financiële middelen. Nu niet ingrijpen in het bomenbestand betekent een ramp voor Velsen. Met dit bomenplan moet het bomenbestand en de bomenstructuur weer geoptimaliseerd worden.

Voor het bomenplan zijn een aantal beleidsnota's van belang.

In de **Structuurvisie Velsen** (1993-2005) wordt gestreefd naar een duidelijke groenstructuur. De kernenstructuur moet behouden blijven. Eventuele ontwikkelingen moeten een duurzaam karakter hebben, waarbij de kwaliteit voorop staat.

Als uitgangspunt voor inrichting en vormgeving van groenobjecten stelt het **Groenstructuurplan** (1985) de samenhang tussen geomorfologische ondergrond en occupatie. Het behoud van de kernenstructuur en de juiste boom op de juiste plek afhankelijk van de grondsoort zijn de hoofduitgangspunten die relevant zijn voor dit plan.

In de **Ecologische Groenvisie** (1997) wordt ernaar gestreefd de infrastructurale barrières te verminderen door laanbomen aan te planten. Dit is met name voor vleermuizen en vogels van belang.

In het **Lokaal Verkeers- en Vervoersplan** (1995) wordt ernaar gestreefd dat de hoofdverkeersaders worden voorzien van vrijliggende fietspaden. Het vervangen van lanen kan bij deze reconstructies meeliften. In 2003 wordt een nieuw LVVP opgesteld dat moet aansluiten op dit bomenplan.

In **Stad & Milieu** (2000) wordt gesteld dat de hoofdverkeersstructuur van IJmuiden-West ondersteund moet worden met bomen. Bovendien moet de ruimtelijke samenhang worden versterkt met behulp van bomen op:

- de strook langs het Kanaal,
- de verbinding tussen de duinen en het kanaal via het Moerbergplantsoen,
- de route vanaf het Marktpllein via de Kennemerlaan en de Julianabrug naar het kanaal,
- de route van het Velsersduinplein via de Wijk aan Zeeerweg naar het kanaal
- Plein 1945.

In Velsen-Noord wordt met behulp van de **Gebiedsvisie Velsen-Noord** gestreefd naar het verbeteren van de leefkwaliteit in de woonkern en het versterken van de beeldbepalende ruimtelijke relaties tussen de woonkern en de omgeving. Concreet houdt dit in het vervangen van een groot aantal verouderde laanbomen en het versterken groene buffer bij Grote- Hout of Koningsweg en industriële omgeving op afstand zetten.

In het Investeringsplan **Stedelijke Vernieuwing** (ISV 2000) wil men het laanbomenbestand verbeteren en uitbreiden.

In het **Beeldkwaliteitsplan Zeewijk** wordt de laanbomen structuur in een aantal brede straten gewijzigd in plantstroken met losse bomengroepen (Dennekoplaan, Scheiberglaan en Schiplaan). De Planetenweg en Orionweg behouden hun karakter als brede groene ontsluitingswegen met fietspaden.

De stedelijke omgeving is voor bomen niet optimaal, maar om de stedelijke omgeving leefbaar te houden zijn bomen noodzakelijk. Bij de (her)inrichting van een laan moet naast het relevante beleidskader rekening gehouden worden met zeer veel aspecten. Grondsoort, klimaatomstandigheden, stedenbouwkundige structuur, ruimte(gebrek), financiën, wensen van bewoners, aard van de boom etc. Deze ontwerpuitgangspunten verschillen per situatie en er moet iedere keer een zeer bewuste afweging plaatsvinden. Daarnaast is het van belang de omstandigheden voor de bomen zo optimaal mogelijk te maken door technische eisen en randvoorwaarden te respecteren (zoals geen bomen planten op kabels en leidingen etc.). Ook een zorgvuldiger omgang met de bomen die we hebben, zal op den duur leiden tot een beter bomenbestand.

Bomenplan 2003

Bij een analyse van de hoofdstructuren kan men drie niveaus onderscheiden.

Het Noordzeekanaal, de A22 en de A9, A208 en de spoorlijn Haarlem-Beverwijk zijn de verbindende elementen van Velsen met omringend Nederland. Laanbeplanting aanbrengen langs deze elementen zou er voor zorgen dat Velsen nog nadrukkelijker in stukken wordt geknipt, en is dus niet wenselijk. Op het regionale niveau wordt de situering van Velsen door de relatie met de omringende gemeenten en het buitengebied bepaald. Aansluitingen op de aangrenzende lanen en structuren zijn van groot belang.

De hoofdstructuren binnen Velsen worden gevormd door de hoofdontsluitingswegen die de verschillende kernen verbinden. Aan de hand van de bestaande ruimtelijke situatie, het bestaande beleid, de kwaliteit van de eventueel aanwezige beplanting is bepaald welke ingrepen noodzakelijk zijn. Bovengenoemde hoofdstructuren hebben de hoogste prioriteit bij het vervangen, deze structuren zijn het meest beeldbepalend en daarom van het grootste belang. Per kern is in dit rapport een advies gegeven voor de aanpassingen aan deze hoofdstructuur, waarbij ook de boomsoort al is aangegeven. Vervolgens zijn aan de hand van de inventarisatie de kwaliteiten van de laanbomen in de buurten bekeken en geanalyseerd. Dit heeft geresulteerd in een lijst met te vervangen lanen die weer is opgesplitst in aanpassingen op korte termijn, middellange en lange termijn. Voor de lanen in de woonwijken moet de soortkeuze nog gemaakt worden.

Een boom wordt monumentaal genoemd als hij oud is en door zijn verschijning beeldbepalend en onvervangbaar voor het karakter van de omgeving. Bomen met een grote dendrologische waarde, of herdenkingsbomen kunnen ook monumentaal of waardevol worden genoemd. Deze bomen moeten tot het uiterste worden beschermd tegen ongewenste invloeden. Ook cultuurhistorische aspecten moeten gerespecteerd worden. Met name de Velsenderlaan, de voormalige oprijlaan naar landgoed Velsierend en de Valckenhoeflaan/ Burgemeester Weertsplantsoen als onderdeel van de voormalige buitenplaats Kennemergaarde moeten in ere worden hersteld cq. behouden blijven.

Het reguliere beheer van het laanbomenbestand heeft als doel het in stand houden van een zo vitaal mogelijk bomenbestand ten bate van de leefbaarheid van Velsen, en het waarborgen van de veiligheid van de Velsense bevolking. Met behulp van een jaarlijkse inspectie van laanbomen worden snoeilijst en rooilijst, en "attentie bomen" lijst opgesteld. We moeten ernaar streven de jaarlijkse inspectie uit te breiden naar een inspectie van bomen langs fiets- voet- en ruiterspaden die voornamelijk in de recreatieve gebieden liggen zodat ook hier de veiligheid optimaal kan worden gewaarborgd.

Het bomenbestand is ook onderhevig aan een groot aantal invloeden van buitenaf die incidenteel ingrijpen noodzakelijk maken. Inboeten, het vervangen van dood plantmateriaal, is een vorm van incidenteel beheer. Om tot een uniform beeld te komen is het noodzakelijk om oude lanen niet in te boeten maar in één keer te vervangen als een beeldbepalend deel van de bomen is weggefallen. Per situatie is een zorgvuldige afweging noodzakelijk. Voor jonge lanen tot 10 jaar na aanplant moet worden ingeboet met steeds oudere bomen van dezelfde soort zodat de leeftijdsopbouw gelijk blijft.

Een andere vorm van incidenteel beheer wordt gevormd door bestrijden van iepziekte. Iepziekte zorgt voor een enorme kaalslag als het niet efficiënt wordt bestreden. Het zo snel mogelijk verwijderen van de bomen, het verminderen van aanplant van iepziektegevoelige bomen en het geven van voorlichting aan particulieren zijn maatregelen die hieromtrent te nemen zijn.

Ten slotte vormt het opheffen van gevaarlijke situaties ten gevolge van stormschade een onderdeel van het beheer.

Technische wensen en randvoorwaarden zijn geformuleerd om bij de aanplant van bomen tot een zo optimaal mogelijke situatie te komen. Bij de uitvoering van werken is het nodig bestaande bomen te beschermen. Maatregelen die genomen moeten worden zijn o.a. het beschermen van de stam, het voorkomen van opslag van materialen onder de kroon van de boom etc. Worden bomen beschadigd door welke oorzaak dan ook dan kan de waarde worden bepaald met behulp van de "**verbeterde methode Raad**".

Bomenplan 2003

Deze rekenmethode is in de contracten en overeenkomsten met aannemers opgenomen. Ook bij advisering aan B&W inzake geschillen m.b.t. gerooide of vernielde bomen, zal voor het bepalen van de waarde van de schade geadviseerd worden aan de hand van deze methode.

Bomen worden voornamelijk middels de A.P.V. (Algemeen Plaatselijk Verordening) beschermd. In het kader van deze verordening moet iedereen die bomen wil kappen, een vergunning aanvragen.

Voor het onderhoud van alle laanbomen in Velsen is voor 2003 een bedrag gereserveerd van €685.317,-- (incl BTW en manuren). Ten gevolge van de uitvoering van dit bomenplan zal het onderhoudsbudget niet extra worden verhoogd.

Voor het vervangen van lanen is voor 2003 een bedrag van €467.500,-- (incl BTW en voorbereiding) beschikbaar. Het budget voor de vervangingsvoorstellen van dit bomenplan zullen vanaf 2004 en verder jaarlijks worden bepaald in het kader van de begrotingsbehandeling.

3. BELEIDSKADER

In het kader van dit bomenplan zijn een aantal beleidsnota's van Velsen van belang. Hieronder passeren ze de revue waarbij alleen de voor het bomenplan relevante zaken zijn opgenomen.

3.1. Structuurvisie Velsen (1993-2005)

Uitgangspunt van het ruimtelijk beleid van Velsen is het behouden van de kernenstructuur. Als hoofddoelstelling is geformuleerd:

- a. het behouden en mogelijk verhogen van de kwaliteit van het woon-, werk-, en leefmilieu, met inbegrip van de dagelijkse leefomgeving.
- b. het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen (ruimte voor wonen, werken, recreëren verplaatsen, natuur). De toelaatbaarheid van elke ruimteclaim wordt beoordeeld op zijn effecten op de kwaliteit van het leefmilieu.

Over bomenstructuur wordt niet expliciet gesproken wel wordt in de structuurvisie Velsen gestreefd naar een duidelijke groenstructuur, en eventuele ontwikkelingen moeten een duurzaam karakter hebben.

3.2. Groenstructuurplan (1985)

Voor het wel of niet toepassen van straatboom beplanting wordt aangesloten bij het Groenstructuurplan Velsen (1985). Omdat dit plan dringend aan een actualisatie toe is, zijn alleen de zaken die nu nog relevant zijn opgenomen. In de loop der tijd zijn situaties (bijv. bouw Velsersbroek) en inzichten (opbouw wegenstructuur LVVP) veranderd.

Velsen kan worden ingedeeld in een viertal "landschapseenheden". Deze worden getypeerd naar de relatie van hun onderliggende geomorfologische patroon met vormen van occupatie (menselijke inrichting en gebruik) die er plaats vonden.

Duingebied: Het huidige duingebied is relatief jong en is ontstaan door het opstuiven van grote zand massa's die vrij kwamen bij de erosie van oudere strandwallen. Deze jonge duinen functioneren nu als natuurgebied. Grote delen zijn bebost, met uitzondering van de zeereep. Deze landschapseenheid typeert zich ruimtelijk door haar specifieke, aan de zandgrond aangepaste beplantingen, en haar hoge ligging.

De kernenband: Het meest geschikt voor bewoning waren de oude duinen; een landschap bestaande uit afwisselende strandwallen (duinruggen) en strandvlakten (voormalige wadvlakten). Op de hoger gelegen strandwallen ontstonden de dorpen en werden buitenplaatsen gesticht. De lagere en nattere strandvlakten waren met hun vruchtbare grond goed geschikt voor landbouw. De relatie tussen het geomorfologische patroon en occupatie bleef lange tijd goed zichtbaar doordat verdichting van de bebouwing alleen op de strandwallen plaats vond.

De kanaalzone: De aanleg van het Noordzeekanaal (ca 1870) vormde een aanzet tot een doorsnijding van de oude kernenband. Aan de monding van dit kanaal ontstond IJmuiden. Ten gevolge van de gunstige ligging vond er een snel verstedelijkingsproces plaats (zonder geomorfologische relatie). Stedenbouw, havenactiviteiten, en metaalindustrie hebben zich hier ontwikkeld. Hiermee is een oost-west gerichte kanaalzone ontstaan met een andere ontstaanswijze en een ander karakter dan de noord-zuid gerichte kernenband.

Bomenplan 2003

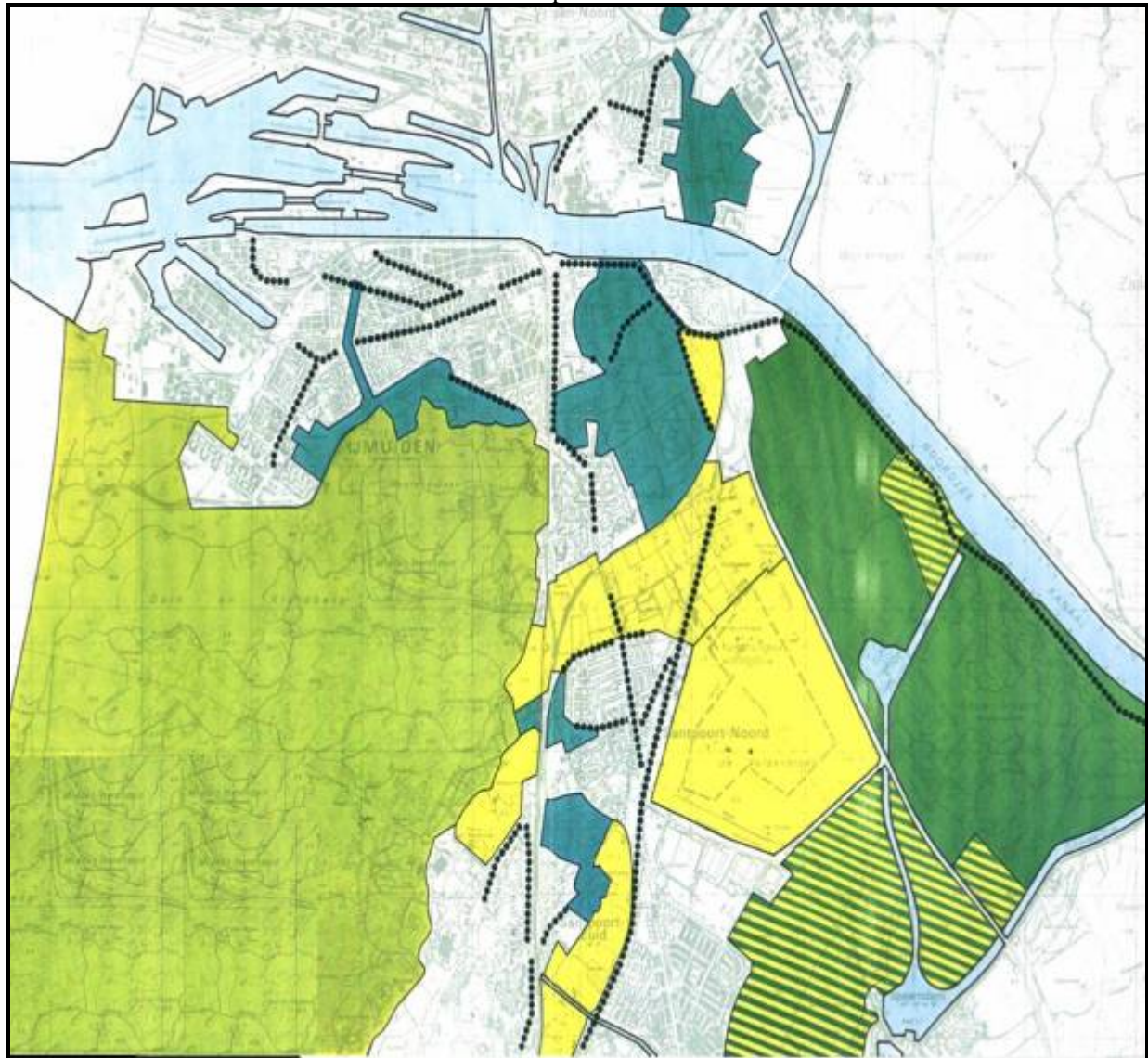
Spaarnwoude: Ten oosten van de kernenband lagen in vroegere tijden uitgestrekte broeklanden rondom een binnensee, het Wijkermeer. Deze broeklanden werden omgevormd tot grasland en na drooglegging gebeurde hetzelfde met het Wijkermeer. Hierdoor ontstond er een zeer open veenweidelandschap ten oosten van de kernenband.

Dit oorspronkelijk open weidelandschap is ten oosten van de A9 geheel heringericht tot een recreatiegebied. Deze ontwikkeling is dermate grootschalig en duidelijk begrensd, dat hier van een aparte landschapseenheid gesproken kan worden.

Het restant van het oorspronkelijke open veenweidelandschap ten westen van de A9 is inmiddels gedeeltelijk bebouwd (Velserbroek). Recreëren en bouwen zijn niet langer van de geo-morfologische ondergrond afhankelijk. Een volledige omkering van de ruimtelijke eigenschap van de landschapseenheid, namelijk van zeer open naar sterk verdicht, is hiermee realiteit geworden.

Groenstructuurplan (1985)

Uitgangspunt voor inrichting en vormgeving van groenobjecten stelt het groenstructuurplan de samenhang tussen geomorfologische ondergrond en occupatie.

- GELEDENDE EN OMRANDEDE GROENOBJECTEN
- DUINGEBIEDEN
- RECREATIEGEBIED SPAARNWOUDE
- IDEM - IN ONTWIKKELING
- OPEN GEBIEDEN
- WATER
- BOVENWUKSE BOMENSTRUCTUUR

Figuur 1 Groenstructuurplan 1985

3.3. Ecologische groenvisie (januari 1997)

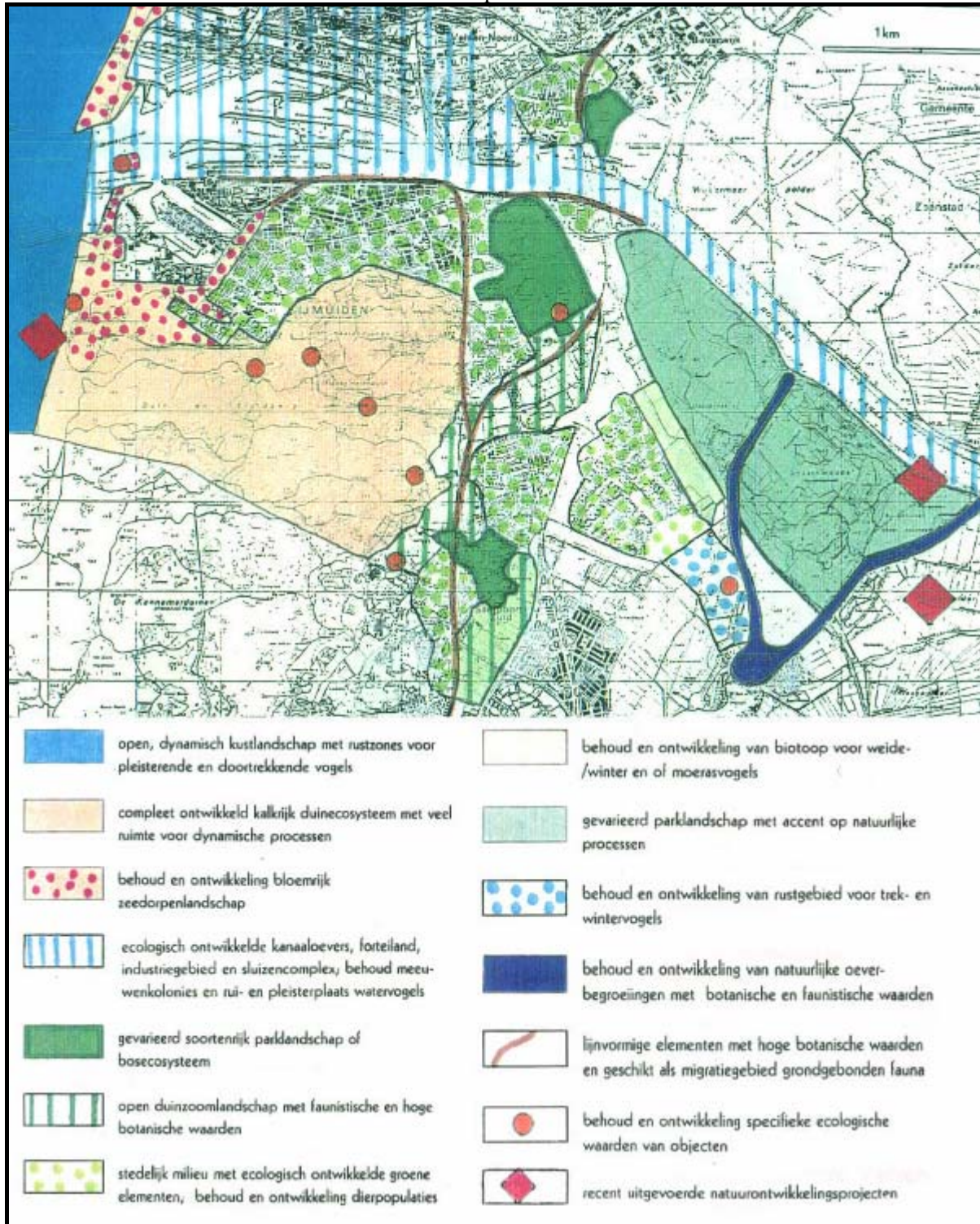
De ecologische groenvisie geeft aan dat Velsen rijk is aan natuurgebieden en gebieden met hoge potenties voor natuur: strand, zee, parken en landgoederen, Spaarnwoude, spoorbermen, bosjes, houtwallen, duinrellen, kanaaloevers. De zuivere lucht van de zee, de hoge milieudynamiek van de kust en de vele milieugradiënten tussen het strand en de duinen, de binnenduinen, en het veen en de klei van de polder geven ruimte voor vele verschillende vegetaties en dieren.

De algemene leidraad voor natuurontwikkelingsprojecten geeft de visie aan dat de ecologische potenties van de gebieden uitgebuit moeten worden. Daarnaast zijn de cultuurhistorische en landschappelijke waarden mede bepalend. Op de volgende kaart is de visie voor natuurontwikkeling weergegeven.

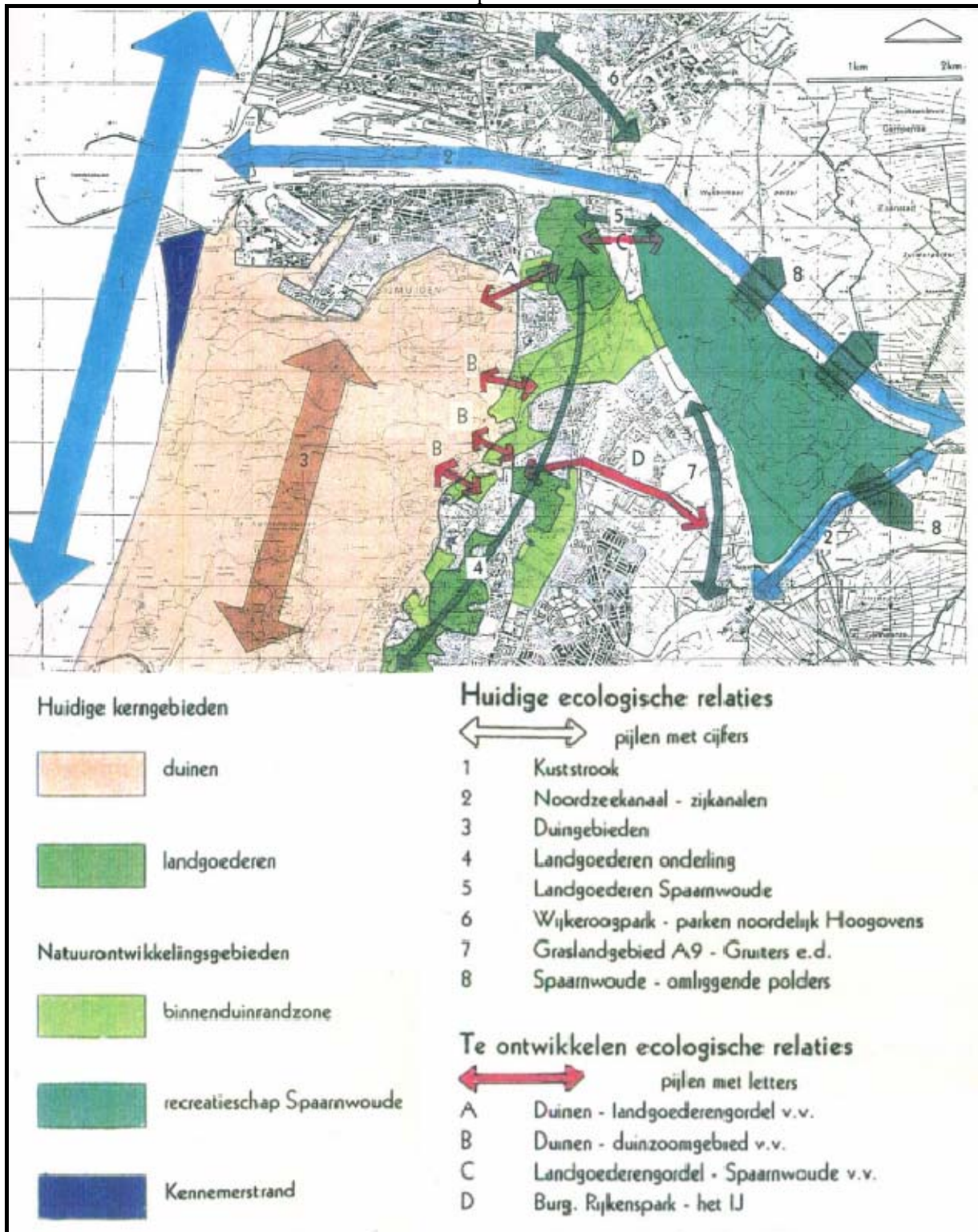
Het is de bedoeling de bestaande ecologische relaties, zoals die staan weergegeven op de volgende kaart, te behouden en te ontwikkelen. Het voornaamste probleem vormen de infrastructurele barrières. Ecologische verbindingen die het waard zijn uit te voeren, staan met rode pijlen aangegeven op de kaart van de ecologische structuur.

Ecologische groenvisie (1997)

- **Infrastructurele barrières kunnen verminderd worden door laanbomen aanplant. Dit is met name voor vleermuizen en vogels van belang.**

Figuur 2 *Natuurdoelen en ontwikkeling*

Figuur 3 Ecologische structuur

3.4. LVVP (november 1995)

In het LVVP worden de Parkweg, Stationsweg en de Kanaaldijk aangemerkt als hoofdroute. De Hagelingerweg door Santpoort-Noord en het vervolg door Driehuis wordt als nevenroute bestempeld. Gebieden omsloten door hoofdwegen worden door middel van verkeersdrempels en –plateaus ingericht als 30 km/h-gebied. Hiermee wordt de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in een wijk verbeterd.

Het fietsnetwerk moet fijnmaziger worden door middel van nieuwe verbindingen. Daarnaast dienen de hoofdverkeersaders, voor zover dit nog niet gebeurd is, voorzien te worden van veilige fietsvoorzieningen.

Het LVVP wordt herzien in 2003. Uiteraard zullen het bomenplan en de wenselijke ontwikkelingen met betrekking tot verkeer op elkaar afgestemd moeten blijven.

LVVP 1995

- **Hoofdverkeersaders worden voorzien van vrijliggende fietspaden.**
- **LVVP 2003 moet aansluiten op bomenplan.**

3.5. Stad & Milieu (februari 2000)

Het project Stad & Milieu (als onderdeel van de experimenten wet Stad & Milieu) heeft betrekking op het Noordelijk deel van IJmuiden. Het doel is het bereiken van een optimale stedelijke leefkwaliteit in samenhang met een zuinig en doelmatig ruimtegebruik. Door concentratie en menging van functies kunnen situaties ontstaan waarin milieudoelstellingen in het gedrang komen. De Stad & Milieu - benadering is gericht op het vinden van een oplossing in dit spanningsveld. In de aangewezen gebieden mag onder voorwaarden worden afgeweken van de huidige milieuwetgeving.

In dit plan is een hoofdverkeer structuur aangegeven die door bomen zou moeten worden ondersteund. Voortschrijdend inzicht maakt dat deze structuur enigszins afwijkt van het LVVP (1995).

Verder wordt er in het plan gesproken over het ondersteunen van de ruimtelijke samenhang met behulp van bomen met name op onderstaande locaties:

- de strook langs het Kanaal,
- de verbinding tussen de duinen en het kanaal via het Moerbergplantsoen,
- de route vanaf het marktplein via de Kennemerlaan en de Julianabrug naar het kanaal,
- de route van de markt achter de Hema via de Wijk aan Zeerweg naar het kanaal
- versterken plein 1945.

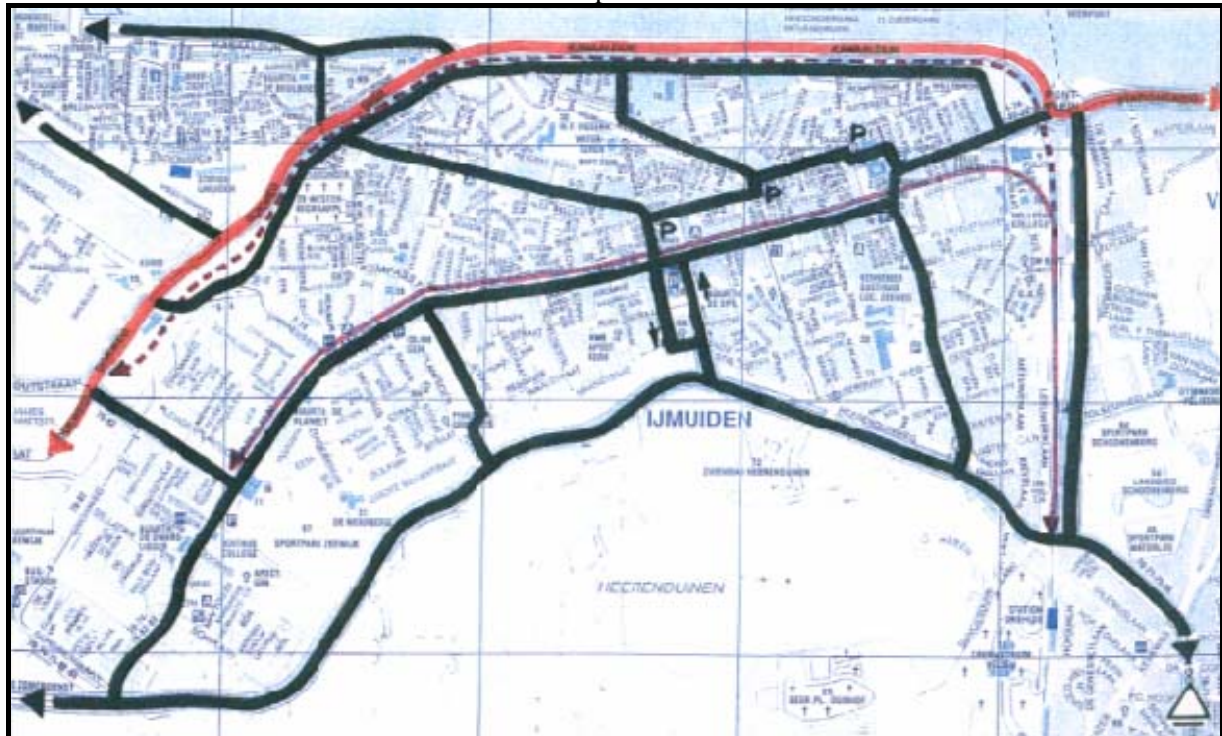
STAD & MILIEU (2000)

- **Hoofd verkeersstructuur IJmuiden-West ondersteunen met bomen.**
- **Het ondersteunen van de ruimtelijke samenhang met behulp van bomen op:**
 - de strook langs het Kanaal,
 - de verbinding tussen de duinen en het kanaal via het Moerbergplantsoen,
 - de route vanaf het Marktplein via de Kennemerlaan en de Julianabrug naar het kanaal,
 - de route van het Velserduinplein via de Wijk aan Zeeerweg naar het kanaal
 - versterken plein 1945.

- ~ KANAALFRONT ALS RUIMTELIJK BEELDMERK VAN NOORDELIJK IJMUIDEN
- Ww VERBINDENDE SCHAKELS
- UITSTRALING DENTITEITSDRAGERS
- BEHEERGEBIED
- IDENTITEITSVERSTERKING
- REVITALISERINGSGBIED
- TRANSFORMATIE
- STADS. AUTOWEG EN INTERNE DRAGER
- HCV/ZUIDTANGENT
- SCHAKEL TUSSEN OUD-IJMUIDEN EN IJMUIDEN-NOORD

Figuur 4 Stad & Milieu, Versterking Ruimtelijke samenhang Oud-IJmuiden en IJmuiden-Noord

- stroomweg
- gebiedsontsluitingswegen (50km/uur).
- spoorlijn (goederenvervoer)
- zuidtangent

Figuur 5 Stad & Milieu Voorstel ontsluiting van IJmuiden

3.6. Gebiedsvisie Velsen-Noord (juli 2000)

Het centrale thema van de gebiedsvisie Velsen-Noord is het verbeteren van de leefkwaliteit, waarbij een toekomst beeld wordt geschetst.

Het is gewenste de omringende groenstructuur te versterken, bijvoorbeeld door middel van laanbeplanting, om zo de industriële omgeving op afstand te zetten. Deze groenstructuur bruikbaar te maken moet de toegankelijkheid worden verbeterd. De groene buffer bij de Grote- Hout of Koningsweg moet versterkt worden. In het zuidoosten, naar het Noordzeekanaal en het Wijkeroogpark moet vooral de toegankelijkheid worden verbeterd.

Door middel van laanbeplanting etc kan de beeldbepalende ruimtelijke relaties tussen de woonkern en zijn omgeving verbeterd worden.

GEBIEDSVISIE VELSEN-NOORD

- **Verbeteren leefkwaliteit in de woonkern.**
- **Beeldbepalende ruimtelijke relaties tussen de woonkern en de omgeving versterken.**
 - **Versterken groene buffer bij Grote-Hout of Koningsweg.**
 - **Industriële omgeving op afstand zetten.**

Figuur 6 *Gebiedsvisie Velsen-Noord*

3.7. Ontwikkelingsprogramma Stedelijke Vernieuwing Velsen (ISV)(26 juni 2000)

In het Ontwikkelingsprogramma Stedelijke Vernieuwing Velsen 2000-2004, dat in de volksmond ISV genoemd wordt (= investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing), wordt aangegeven welke tastbare resultaten de gemeente Velsen de komende 5 jaar wil bereiken op het gebied van de fysieke leefomgeving in samenhang met de sociale en economische structuur. Dit ontwikkelingsprogramma is een concretisering van het groot aantal al aanwezige plannen van Velsen.

In dit plan worden een groot aantal aanbevelingen gedaan op allerlei gebied. Voor wat betreft het groen zijn de volgende beleidsdoelstellingen, maatregelen en resultaten beschreven:

- Ontwikkelen, handhaven en versterken ecologische verbindingzones, zowel regionaal als lokaal, in overleg met o.a. provincie. Maatregelen hiervoor:
 - Verminderen van barrières (Duin en Kruidbergerweg autoluw, Reductie van 90% afrasteringen, 4 fauna passages)
 - Ontwikkelen van nieuw groen (3 ha meer groen).
- Behoud en ontwikkelen van groen in samenhang met de omgeving en bevorderen recreatief gebruik. Maatregelen hiervoor:
 - Herinrichten binnenstedelijke parken (12 ha kwalitatief verbeterde parken, beteren verbindingen tussen natuur in de stad en om de stad)
 - Verbeteren kwaliteit en gebruikswaarde (Verbeteren leefmilieu door renovatie van 25% van de openbare plantsoenen en 50% van de speelvoorzieningen)
 - Uitbreiding groen in IJmuiden (ca 2 % extra groen, tpv zwembad de Hogeberg)

Bomenplan 2003

- Versterken groene buffer Velsen-Noord (2 ha extra groen).
- Verbeteren laanbomen bestand (20% van het totale laanbomenbestand kappen, herplanten en bijplanten, laanbomenbestand uitbreiden met 1600 bomen (=27% extra)).

ISV (2000)

- **Verbeteren laanbomen bestand (20% van het totale laanbomenbestand kappen, herplanten en bijplanten)**
- **Laanbomenbestand uitbreiden met 1600 bomen (=27% extra).**

3.8. Beeldkwaliteitplan Zeewijk (juni 1999)

Het beeldkwaliteitplan Zeewijk is een ruimtelijke uitwerking van het Masterplan Zeewijk, dat in het te actualiseren bestemmingsplan moet worden opgenomen.

Masterplan Zeewijk is een intergraal renovatieplan voor Zeewijk van de gemeente Velsen in samenwerking met het Woningbedrijf. Het plan bevat o.a. herhuisvesting, sloop, onderhoud, nieuwbouw, infrastructurale en groenstructurele renovaties. Het moet de basis zijn voor de structurele facelift van Zeewijk.

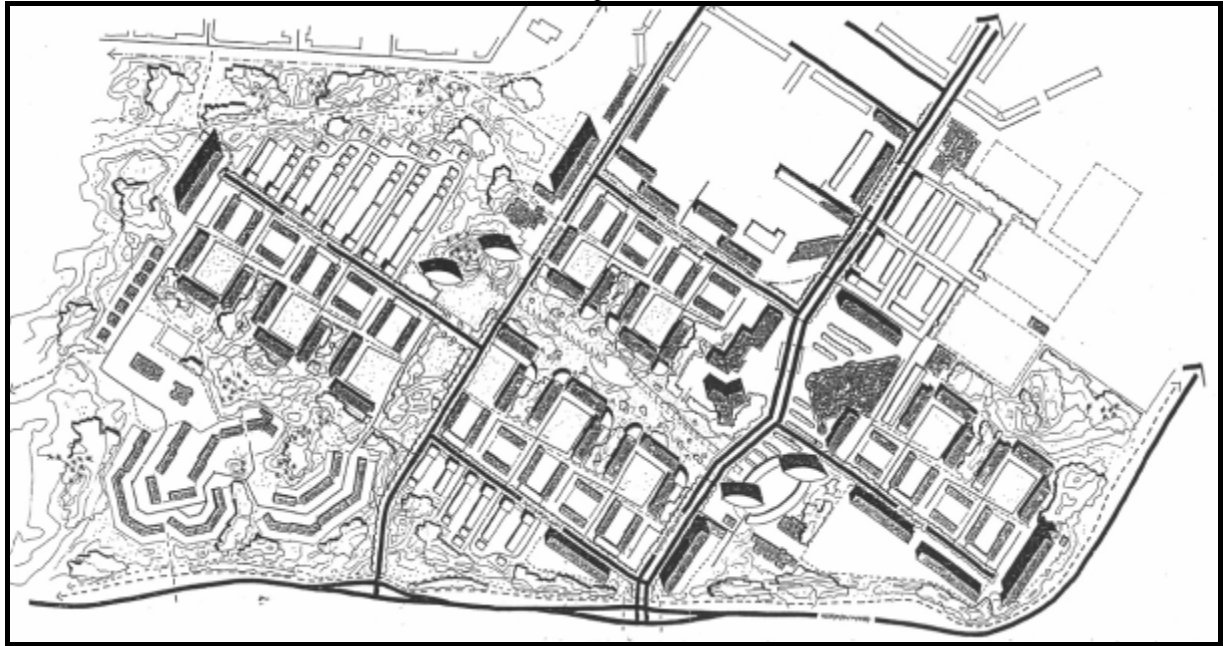
De hoeveelheid laanbomen is laag, in dit beeldkwaliteitplan wordt de visie voor zeewijk uiteengezet. Concreet betekent dit: De bomen worden in een brede plantstrook in losverband gezet, waarbij de inrichting de hiërarchie moet benadrukken. De wegen hebben namelijk een breed profiel waardoor een dergelijke herinrichting mogelijk is. Een en ander wordt ook ingegeven door het klimaat.

Het centrale duinpark moet een formeel en gecultiveerd aanzien krijgen, in contrast met de omringende duinen.

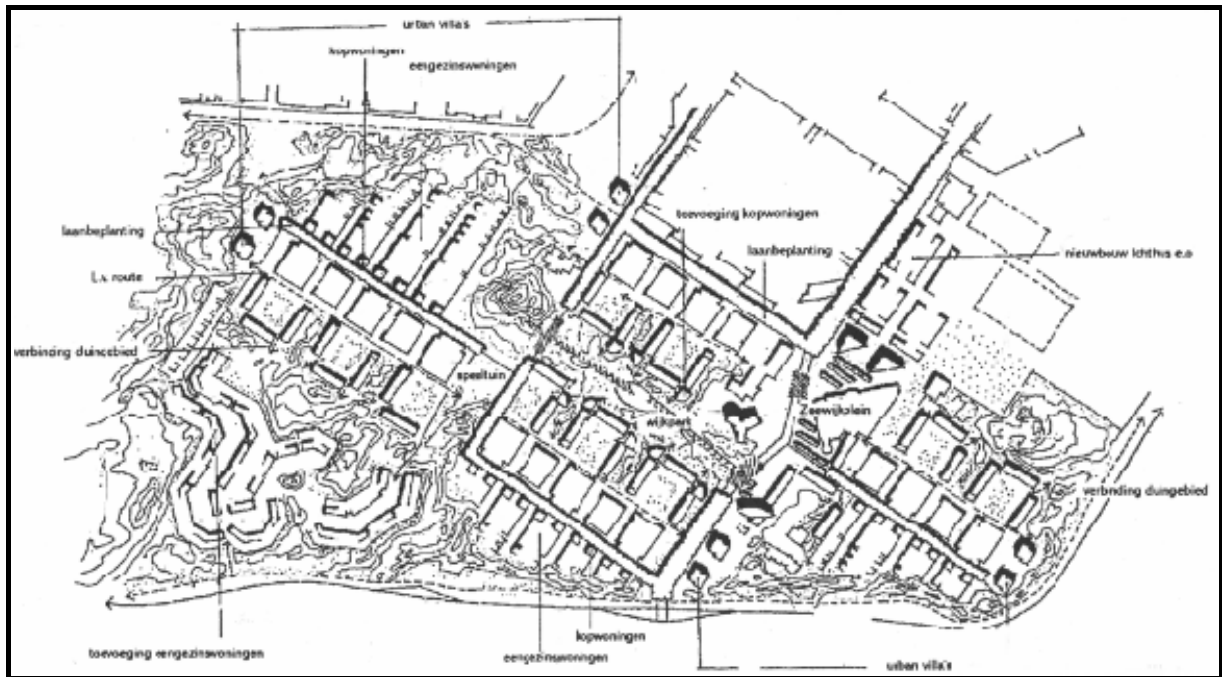
BEELDKWALITEITSPLAN ZEEWIJK

- **Laanbomen structuur in een aantal brede straten wijzigen in plantstroken met losse bomengroepen.**
 - **Dennekoplaan.**
 - **Scheiberglaan.**
 - **Schiplaan.**
- **Planetenweg en Orionweg behouden hun karakter als brede groene ontsluitingswegen met fietspaden.**

Bomenplan 2003

Figuur 7 Ruimtelijke Visie Zeewijk – periode 1997-2001

Figuur 8 Ruimtelijke Visie Zeewijk tot 2025

4. INRICHTINGS- EN ONTWERPUITGANGSPUNTEN

Bomen hebben in de regel veel tijd nodig om tot volle wasdom te komen en zijn dan ook daarna een lange tijd een wezenlijk deel van de openbare ruimte. Daarom moeten welbewust lijnen naar de toekomst worden uitgezet. Bij het opstellen van dit bomenplan is met onderstaande aspecten rekening gehouden. Uiteraard heeft de bestaande situatie als uitgangspunt gediend (zie veldinventarisatie in de bijlage). Het is niet mogelijk een rijtje uitgangspunten en principes op te stellen voor de aanleg van lanen. Per situatie moeten een heel aantal afwegingen worden gemaakt, hieronder zijn een aantal hoofdlijnen besproken. Er moet worden opgemerkt dat de opsomming zeker niet uitputtend is, maar eerder een idee geeft van de complexiteit.

Beperkt ruimtebeslag

Bomen zijnde belangrijkste groenelementen in de bebouwde kom. Door hun hoogte hebben ze een sterk ruimtelijke werking en zijn ze sfeerbepalend. De juiste boom moet op de juiste plek worden gebruikt. Een boom die veel ruimte nodig heeft moet alleen daar worden aangebracht waar die ruimte beschikbaar is. In de woonstraten, die over het algemeen wat kleinschaliger zijn, zijn kleinere bomen veel meer op z'n plaats. In hoofdstuk 9 zijn de Technische wensen en randvoorwaarden besproken. Per locatie moet een boomsoort gekozen worden aan de hand van bijvoorbeeld.

- Boomgrootte.
- Kroonvorm.
- Takstructuur.
- Aard van de ondergrond (gesloten verharding, halfverharding of plantvak, grondsoort).

Tijdsaspect

Het tijdsaspect speelt een grote rol. Het kost veel tijd om boombeplanting te ontwikkelen. Alleen consequent beleid kan zorgdragen voor een duurzaam bomenbestand. De ruimte die bomen (zowel boven als ondergronds) nodig hebben moet continu worden zeker gesteld.

- Afhankelijk van de boomsoort gaat een boom 30 jaar of circa 80 jaar mee. Dit kan meespelen in de keuze.

Belangen afweging

De boombeplanting maakt onderdeel uit van de openbare ruimte. In deze ruimte zijn vele belangen en beheerders, die hun deel van de schaarse ruimte claimen en die vaak sterker lijken te staan dan het stedelijk groen en de bomen. Toch hebben ook bomen ruimte nodig voor kroon en wortelstelsel. Afstemmen met al deze anderen is vereist.

Bijvoorbeeld:

- De straat moet zodanig worden ingedeeld, dat de ruimtelijke opbouw het gewenste gebruik van de ruimte mogelijk én het straatbeeld aantrekkelijk maakt.
- Voor een goede ruimtelijke werking is een voldoende afmeting van de bomen nodig in verhouding tot de maten van het straatprofiel. De mate waarin bomen opvallen hangt af van hun grootte ten opzichte van hun omgeving.
- De toe te passen boomsoort moet per locatie overwogen worden. Vruchten, schaduwwerking, windgevoeligheid, strooizoutgevoeligheid, gevoeligheid voor luizen etc moet meegenomen worden in de overweging.

Samenhang

Een boombeplanting neemt sterk in waarde toe, wanneer er sprake is van samenhang. Samenhang binnen de laan, samenhang met de stedenbouwkundige situatie. Er is een visie nodig om de samenhang te ontwikkelen.

Bijvoorbeeld:

- Samenhang in een laan krijg je door bomen van 1 soort, en 1 leeftijd aan te planten.
- In een oude laan niet die ene dode boom vervangen door een jonge boom, maar wachten tot de laan in één keer wordt vervangen.

Bomenplan 2003

- In een straat een doorgaand profiel kiezen en niet telkens van patroon verspringen. (Kiezen voor een ritme).
- Voor het sterkste laan-effect moet in een bomenrij een regelmatige palntafstand worden nagestreefd. Afwijkingen van meer dan 15% van de plantafstand maken een bomenrij rommelig, er gaat een deel van het effect verloren.
- Streeft men het effect van een rij na, dan is aan te bevelen bomen zodanig te plaatsen, dat er een aaneengesloten scherm ontstaat.
- Een straat met gelijkblijvend profiel wordt in principe geheel op dezelfde wijze beplant.

Variatie in bomenaanbod

Om de kwaliteit van het bomenbestand te vergroten en de kwetsbaarheid voor ziekten/plagen te verkleinen, is een variatie in de toegepaste bomensoorten noodzakelijk. Het kader voor deze differentiatie wordt gevormd door het beeld dat met de boomstructuur tot uiting moet worden gebracht. Dit scheidt tevens een logische samenhang tussen en binnen boomstructuren en bevordert de herkenbaarheid van stedenbouwkundige elementen en plekken.

Bijvoorbeeld:

- Geprojecteerd op Velsense bomenbestand is het wenselijk het grote aantal iepen in IJmuiden en Velsen-Noord te verminderen, waardoor een mindere kwetsbaarheid voor iepziekte zal ontstaan. Om de kwetsbaarheid voor perenvuur te beperken moet het aantal kersen, appels, peren, en meidoorns niet te groot worden.
- Hiermee samenhangend moet er bij de boomkeuze ook rekening worden gehouden met ecologische en milieukundige principes zoals grondslag, waterhuishouding en klimaat. De kleigronden van Velsbroek vragen om andere boomsoorten dan de schrale zandgronden van IJmuiden. De schrale zoute zeewinden langs de kust zorgen er weer voor dat daar de keuze enorm beperkt wordt.
- Ook moet er rekening gehouden worden met de aard van de locatie. In een druk bezocht winkelcentrum midden in de stad kies je eerder voor cultureelrijke boomsoorten of bomen met een bijzondere snoeivorm. (denk aan de leibomen op het Broekbergerplein in het centrum van Santpoort-Noord). In de overgang naar het buitengebied moet je de boomsoort hieraan aanpassen voor het mooiste effect. (Bijvoorbeeld wilgen langs de Verdolven landen, of dennen aan de duinrand).

INRICHTINGS- EN ONTWERP UITGANGSPUNTEN

De inrichting van een laan is afhankelijk van zeer veel aspecten die iedere keer moeten worden afgewogen naar aanleiding van de specifiek omstandigheden.

Bomenplan 2003

5. NAAR EEN VOLWAARDIGE BOOMSTRUCTUUR

5.1. Hoofdstructuren van Velsen

Een analyse van de hoofdstructuren van Velsen kan uitgesplitst worden in drie niveaus.

Het regionale niveau, waarin de ruimtelijke samenhang van de regio is bepaald en de situering van Velsen in die regio wordt vastgelegd. Belangrijk voor deze samenhang zijn de grensvlakken met de omliggende gemeenten en de verbindende elementen.

De grensgebieden met de omliggende gemeenten bestaan voornamelijk uit openruimten (Bijv Haarlem Velsbroek, Haarlem Santpoort-Zuid) of uit parkachtige bufferstroken (Beverwijk Velsen-Noord). Hierdoor worden de kernen van Velsen geïsoleerd, en krijgen ze een duidelijke eigen plek. Deze overgangen moeten dan ook zo blijven of als het nodig is versterkt en benadrukt worden. Voor dit bomenplan heeft dit echter geen consequenties.

Een zeer onduidelijke scheiding tussen de kernen is aanwezig op de grens Bloemendaal en Santpoort-Zuid. Deze beide dorpen ademen echter dezelfde sfeer uit. Scheiding van beide kernen is niet noodzakelijk/ wenselijk het aansluiten op elkaars lanen is wenselijk.

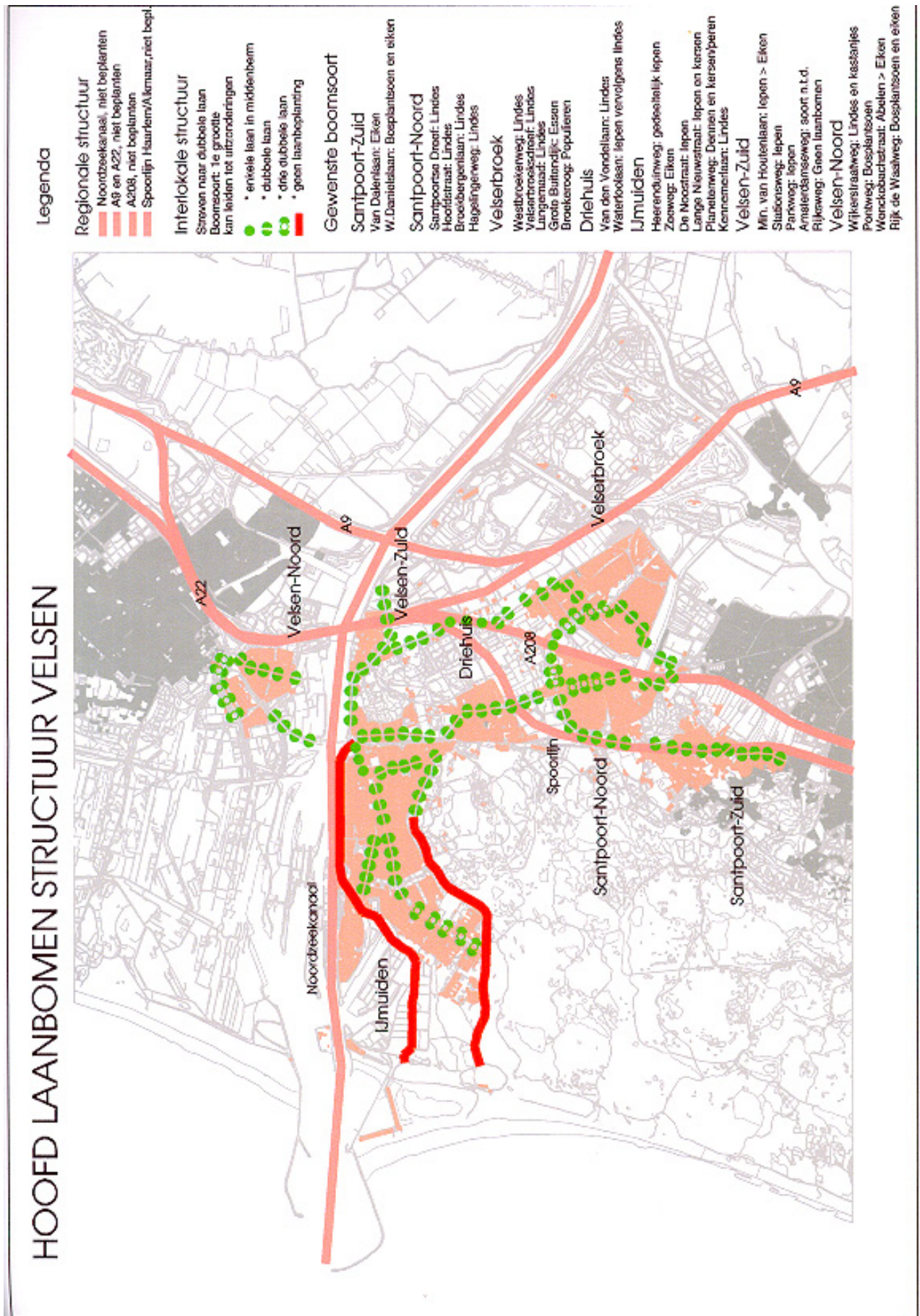
Het Noordzeekanaal, de A22 en de A9, A208 en de spoorlijn Haarlem-Beverwijk zijn de verbindende elementen van Velsen met het omringende Nederland. Deze infrastructurale lijnen hebben voor Velsen zelf echter eerder een scheidende dan een verbindende functie. Velsen wordt erdoor in stukken gesneden terwijl dezelfde lijnen tegelijkertijd zorgen voor de hoofdverbinding met de omgeving.

Om deze infrastructurale verbindingen niet extra te benadrukken en daarmee Velsen nog nadrukkelijker in stukken te verdelen is het aanbrengen van laanbeplanting niet wenselijk.

Het zicht op het Noordzeekanaal moet open blijven in verband met de grote aantrekkingskracht die de langsvarende schepen en de andere bedrijvigheid op veel mensen heeft.

Op het niveau van de gemeente Velsen is ook spraken van een hoofdstructuur. Voor het bomenplan van belang is de infrastructuur die de verschillende dorpen en attracties (m.n. het strand en Seaport Marina) met elkaar verbindt.

Afhankelijk van het vigerende beleid, de bestaande ruimtelijke situatie en de kwaliteit van eventueel aanwezige beplanting is de hoofdlaanbomenstructuur bepaald (zie figuur 9 Hoofd laanbomen structuur Velsen).

Figuur 9 Hoofdlaanbomenstructuur Velsen

5.2. Structuren van de kernen

Op een lager schaalniveau zijn de hoofdstructuren binnen de kernen van belang. Hieronder zal per kern de bestaande situatie van de hoofdstructuur worden beschreven waarbij de goede en de minder goede kanten worden belicht. Van de nevenstructuren, waarbij de overige lanen bedoeld worden, wordt een korte analyse gemaakt.

Voor alle lanen die beschreven worden onder de “hoofdstructuren” geldt dat een consequente toepassing van de laanbeplanting zeer zal bijdragen aan de herkenbaarheid en de kwaliteit van de laan. Wij moeten er dan ook naar streven om met name in deze structuren de lanen zo optimaal mogelijk te houden of om te vormen naar een duidelijke eenvormige opbouw wat betreft boomsoort en leeftijd.

In de praktijk houdt dit in dat inboeten in lanen met oude bomen achterwege moet blijven totdat de hele laan vervangen kan worden. Bij nieuw aangeplante lanen kan nog zo'n 5 tot 10 jaar worden ingeboet, waarbij steeds zwaardere bomen worden gebruikt. Hierdoor kan de leeftijdsopbouw van de laan gelijk blijven. Uiteraard moet de boomsoort consequent moeten worden toegepast.

In de nevenstructuren waarin de lanen in de wijken worden bedoeld, is een minder stringent beleid op z'n plaats.

5.2.1. Santpoort-Zuid

Hoofdstructuur

Voor de hoofdstructuur van Velsen komen de **Middenduinerweg** en de **Velserenderlaan** als recreatieve ontsluitingsroute in aanmerking. Deze wegen lopen voor een groot deel op de grens van de binnenduinrand. De binnenduinrandbossen gaan hier over naar de weilanden. Het aanbrengen van laanbeplanting zou de kenmerkende afwisseling tussen bos en weiland verstoren en is dus niet nodig.

Ter hoogte van de ruïne van Brederode steekt de al eeuwen oude **Velserenderlaan** het bebouwde gebied in, en wordt de open ruimte verlaten. (zie ook het hoofdstuk “Cultuurhistorische aspecten”). Dit deel van de Velserenderlaan is van oorsprong een oude oprij laan naar een voormalig landgoed. In dit gedeelte zijn een aantal meerstammige lindes en een aantal oude kastanjes, populieren etc aanwezig. De kastanjes aan de zuidkant vormen min of meer al een laan. Het is van belang om deze laan weer in de oude luister te herstellen. Aansluitend op de Brederoodseweg zou een kastanjelaan op z'n plaats zijn.

De **Brederoodseweg** is een kastanjelaan die bestaat uit kastanjes met grote leeftijdsverschillen. Een inschatting; de oudste kastanje is zo'n 60 jaar oud en de jongste zo'n 2 jaar. Omdat het aantal oude bomen nog duidelijk overheerst is het beeld nog goed. De kastanjelaan loopt door in Bloemendaal. Deze laan moet zo lang mogelijk worden gehandhaafd, inboeten is niet nodig. Over een groot aantal jaren zal de laan in z'n totaal vervangen moeten worden waardoor weer een uniforme laan zal ontstaan.

De **Wijnoldy Daniëlslaan** bestaat ook uit twee delen. Deel 1 loopt door het Burg. Rijkenspark, en heeft daardoor geen extra laanbeplanting nodig. In deel 2 vanaf de Olga von Göttschlaan tot aan de Wüstelaan bestaat aan de spoor kant uit een brede strook bosplantsoen, ook hier is geen laanbeplanting nodig. Aan de bebouwingskant van de Wijnoldy Daniëlslaan staat een enkele eikenlaan. Deze kan gehandhaafd blijven.

De **Willem de Zwijgerlaan** is de evenknie van de Wijnoldy Daniëlslaan. In deze laan staan in het eertse deel jonge lijsterbessen in een plantsrook. Verderop ter hoogte van de ventweg is aan de spoor kant een brede strook bosplantsoen aanwezig. Tussen de ventweg en de hoofdrijbaan is een smallere strook bosplantsoen aanwezig. Beide stroken bevatten veel eiken. Het beeld is goed.

Bomenplan 2003

Het gedeelte van de **Wüstelaan** dat langs het Burg. Rijkenspark en Landgoed Spaarnberg gaat heeft geen extra toevoegingen nodig. In het overige gedeelte, vanaf het pad naar de Olga von Göttschlaan tot aan het spoor staan aan één kant een aantal oude en mooie lindes. De kwaliteit van de lindes is goed, de opbouw van de laan, waarmee het ritme van de bomen wordt bedoeld, is een stuk minder goed. Toch stellen wij voor de lindes te sparen en in de (verre) toekomst deze laan pas op te knappen, waarbij de boomsoort gehandhaafd kan blijven.

In het winkelgedeelte van de **Bloemendaalsestraatweg** staan aan één kant lindes van diverse leeftijden. Deze straat is onderdeel van de hoofdstructuur van Santpoort-Zuid omdat hier de meeste (economische) bedrijvigheid plaatsvindt. De straat is vrij smal en erg druk met autoverkeer. Ons voorstel is dan ook om in de toekomst als de oude lindes hun beste tijd gehad hebben in deze laan een kleinere rijk bloeiende boomsoort, bijvoorbeeld kersenboompjes (*Prunus*), aan te planten. Net als de lindes zullen de kersen maar aan 1 kant worden aangebracht, in verband met de beperkte ruimte.

De **Van Dalenlaan** is *de* verbinding met Bloemendaal, een toegang van Velsen. In tegenstelling tot wat verwacht wordt heeft deze toegang weinig grandeur. In het eerste deel grenzend aan Bloemendaal (= Bloemendaalsestraatweg) staan lijsterbessen (*Sorbus*) met duidelijke groei problemen. Waarschijnlijk is de ondergrond te erg verdicht en is er te weinig zuurstof en doorwortelbare ruimte aanwezig. Verderop in de van Dalenlaan bestaat de laan uit essen (*Fraxinus*) die zo hoog zijn opgesnoeid dat ze voor het straatbeeld nauwelijks meer relevant zijn. Bovendien zijn ze van zeer wisselende kwaliteit.

Om tot een goede toegang tot Velsen te komen moet deze laan een nieuwe start maken. De laan is zo breed dat bomen van de 1^e grootte mogelijk zijn. We stellen voor de laan te vervangen door een dubbele eikenlaan (*Quercus*). Eiken slaan over het algemeen iets moeilijker aan, maar voor deze locatie zo op de rand van de duinen is het de juiste keuze.

In figuur 10 is de gewenste hoofdstructuur van Santpoort-Zuid aangegeven.

HOOFDSTRUCTUUR SANTPOORT-ZUID

- **Middenduinerweg:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Velserenderlaan:** Deels geen laanbeplanting nodig, ter hoogte van Ruïne van Brederode omvormen tot kastanjelaan waarbij de lindes blijven. (10-15 jaar)
- **Brederoodseweg:** Kastanjes handhaven, niet inboeten.
- **Wijnoldy Daniëlslaan:** Deel 1 Ter hoogte van parken geen laanbeplanting nodig. Deel 2 aan kant bebouwing eikenlaan handhaven.
- **Wüstelaan:** Deel 1 ter hoogte van parken, geen laan nodig. Deel 2 van Olga von Göttschlaan tot spoor enkele lindelaan handhaven.
- **Bloemendaalsestraatweg:** Bij winkels: enkele lindelaan vervangen door kersen (*Prunus Padus* "Albertii") over 5 tot 10 jaar.
- **Van Dalenlaan en eerste deel Bloemendaalsestraatweg:** Laan bij reconstructie vervangen door eikenlaan (*Quercus robur*) (binnen 5 jaar).
- **W. de Zwijgerlaan:** Deel 1 dubbele laan van lijsterbessen (*Sorbus aucuparia*). Deel 2 bosplantsoen met veel eiken Alles handhaven.

Nevenstructuur Santpoort-Zuid

Van de overige straten van Santpoort-Zuid springt de **Zinneveltdlaan** eruit, hier staan prachtige lindes, die wel wat hoog zijn opgesnoeid.

De **Litslaan** is bijzonder omdat hier de laanbeplanting bestaat uit oude berken. Berken komen niet zo vaak voor als laanbomen, ze wortelen namelijk heel vlak, wat weer gevolgen heeft voor de bestrating. Aan de andere kant leveren de oude berken met hun witte stammen wel een bijzonder straatbeeld op. In de een zijstraat van de **Van Dalenlaan** staan heel mooie haagbeuken (Carpinus) met hun statige vorm geven ze een heel verzorgd beeld. Even verderop in dezelfde laan staan kersen (Prunus) die weer duidelijk groeiproblemen hebben. Het doorzetten van de haagbeuken zou de kwaliteit verhogen ondanks dat er dan sprake is van een groot leeftijdsverschil.

In een groot aantal wegen is geen laanbeplanting aangebracht (**Kluyskenslaan, Van den Bergh – Van Eysingaplantsoen, Clarionlaan, Harddraverslaan, Anna van Burenlaan, Duinweg, Duinlustparkweg, Vinkenbaan etc**). Omdat de tuinen groot en groen zijn levert dit toch een mooi beeld op. Op veel plekken komen stroken bosplantsoen langs de lanen voor. Hierin staan veel eiken die een volwassen en volgroeid beeld geven. (**Louise de Coligny laan, Anna van Saksenlaan**).

In een aantal lanen zijn lijsterbessen (Sorbus), kersen (Prunus) en meidoorns (Crataegus) aangeplant. Deze soorten groeien slecht, waarschijnlijk door de slechte plantgaten. (o.a. **Bruno Klauwerstraat, Rusburglaan, Papenburghlaan, Laurillardlaan**).

Lanen vervangen in de nevenstructuur van Santpoort-Zuid:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (SANTPOORT-ZUID)

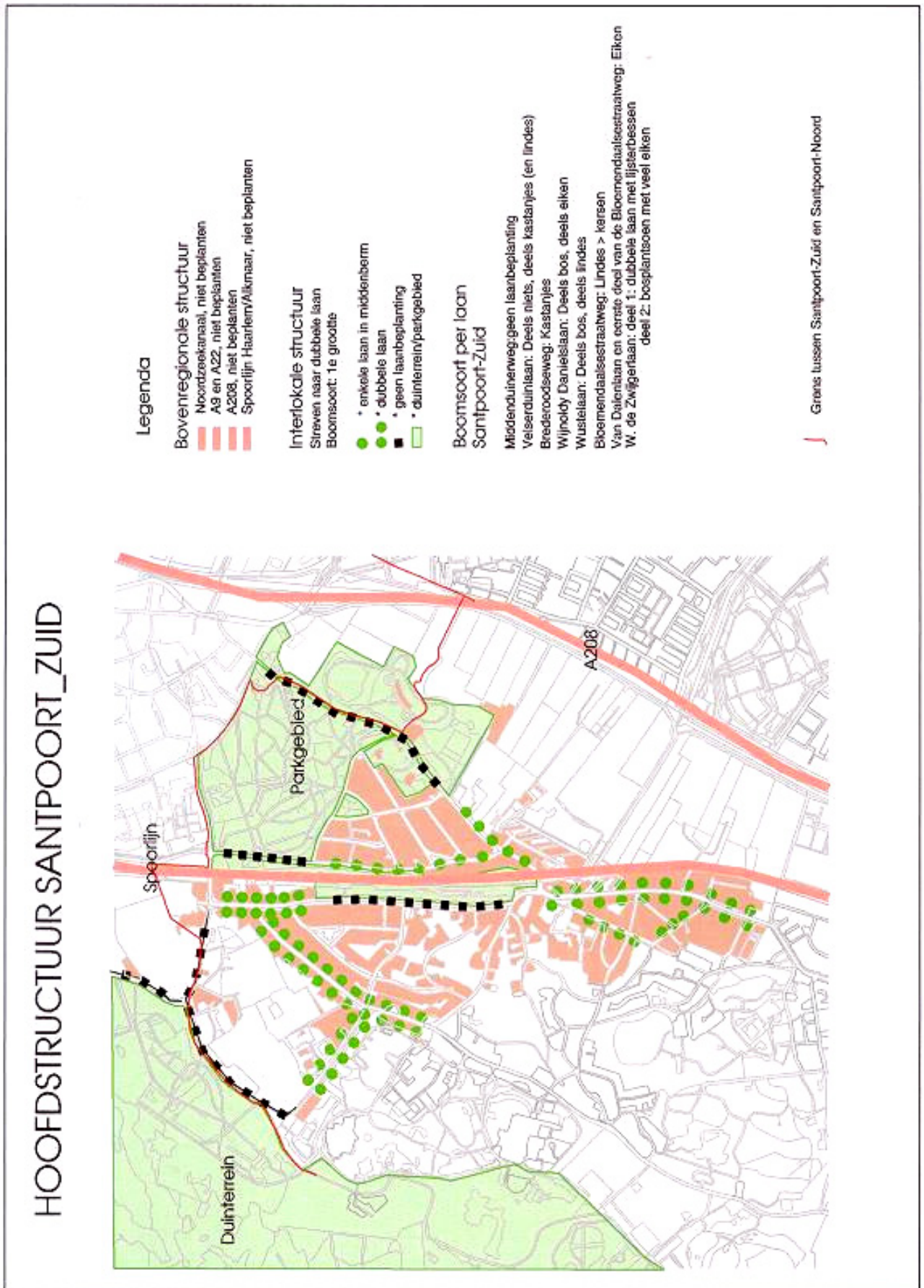
- **Bruno Klauwerstraat:** Lijsterbes (Sorbus) vervangen door andere boomsoort 2^e / 3^e grootte.
- **Zijstraat van Dalenlaan:** Kersen (Prunus) vervangen door boom van 2^e grootte.
- **Rusburglaan:** Lijsterbes (Sorbus), vervangen door ander boomsoort 2^e / 3^e grootte.
- **Laurillardlaan:** Kersen vervangen door andere boomsoort 2^e / 3^e grootte.
- **Papenburghlaan:** Meidoorn, vervangen door andere boomsoort 2^e / 3^e grootte.
- **Willem de Zwijgerlaan:** Deel1: Lijsterbessoort (Sorbus aucuparia) en onderbeplanting handhaven.
Deel 2: Uitgegroeid bosplantsoen. Situatie optimaliseren.
- **Van den Bergh-Van Eysingaplantsoen:** onderzoeken of eikenlaan langs voetbalvelden wenselijk is.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (SANTPOORT-ZUID)

- **Litslaan:** Berkenlaan (Betula) vervangen door boom van 2^e of 3^e grootte.
- **Jagtlustlaan:** Esdoorns (Acer) vervangen.

OVER 10 JAAR OF LATER (SANTPOORT-ZUID)

- Nu nog niets in de planning.

Figuur 10 Hoofdstructuur Santipoort-Zuid

5.2.2. Santpoort-Noord

Hoofdstructuur

De **Santpoortsedreef** is een lange brede hoofdontsluiting van Santpoort-Noord. De laan kan in drie delen worden onderverdeeld. In het eerste deel vanaf viaduct Velsbroek tot rotonde is een enkele jonge lindelaan geplant. De bomen staan in de middenberm. Een driedubbele lindelaan zou deze weg allure geven. Helaas is dit niet mogelijk omdat aan de weilandkant de berm te smal is en aan de flatkant een brede kabels en leidingenstrook onder het plantsoen in de richting van Velsbroek loopt.

De Santpoortse Dreef incl. ventweg vanaf de rotonde tot aan het Dreefplantsoen heeft een heel asymmetrische opbouw. Langs de ventweg staan aan beide zijden volwassen iepen en aan de noordkant van de Santpoortse dreef staan lijsterbessen (kleine boompjes). Even verderop langs de ventweg staan weer kleine meidoorns met een slechte groei. De kwaliteit van de iepen en van de lijsterbessen is prima derhalve moet deze laan zo blijven als hij is. In de verre toekomst zou het doortrekken van de lindelaan wenselijk zijn.

Het laatste deel van de Santpoortsedreef tot aan de Middenduinerweg voert langs parken en bosschages. Het aanbrengen van laanbeplanting is hier niet nodig.

De doorgaande route vanaf Haarlem naar IJmuiden door Santpoort-Noord bestaat uit een jonge lindelaan die her en der nog aangevuld moet worden. Op het eerste deel van de **Hoofdstraat** vanaf het viaduct (A208) tot Broekbergenlaan, is al gedeeltelijk een dubbele lindelaan aanwezig. In de toekomst moet het kleine stukje lindelaan dat mist in de schakel aangeplant worden. De **Broekbergenlaan** heeft twee jaar geleden, op een klein gedeelte, een nieuwe lindebepanting gekregen. Een ander deel heeft nog essen, deze zouden bij een reconstructie vervangen moeten worden door lindes om een eenheid met de aansluitende wegen te krijgen. De **Hagelingerweg** tot aan de rotonde is dit jaar, bij de reconstructie van lindes worden voorzien. Op de Hagelingerweg tot het spoorviaduct zijn ook al lindes aangeplant.

De **Hoofdstraat** vanaf de Velsbroekstraat tot aan de Antillenstraat bestaat uit een mooie laan van volwassen lindes. De kwaliteit van de lindes is goed, al wordt hier en daar de bestrating opgedrukt rond de stamvoet.

Het **Burgemeester Weertsplantsoen** is een laan met in het midden een breed plantsoen, dat bestaat uit gazon met een gevarieerd bomenbestand. Langs de flats zijn in het verleden iepen geplant. Deze iepen zijn vatbaar voor iepziekte, er zijn al een aantal bomen verwijderd. In de toekomst wordt de noordelijke weghelft gereconstrueerd (een 30 km/uur weg met twee richting verkeer). De zuidelijke weghelft kan dan toegevoegd worden aan het voetpad cq het plantsoen. De iepen langs de flats kunnen tijdens de reconstructie worden vervangen door een smallere en rijk bloeiende boomsoort (Kersen).

Op de **Valckenhoeflaan** is een recent een zeer monumentale iepenlaan, aan iepziekte bezweken. Om de laan het monumentale karakter terug te geven is inmiddels een beukenlaan aangeplant.

De **Wüstelaan** kan in drie delen worden gesplitst. Deel 1 van rotonde tot aan Burg. Rijkenspark is vrij smal en wordt aan twee kanten begrensd door bebouwing. Een laanbeplanting is hier niet nodig. De twee kastanjes voor de school zijn mooi en beeldbepalend. In dit deel eventueel de hoekpunten accentueren.

Deel 2 van de Wüstelaan ter hoogte van het Burg. Rijkenspark heeft geen laan beplanting, de bosrijke begrenzing maakt ook dat dit niet nodig is.

Deel 3 van de Olga von Götschlaan tot het spoor heeft een enkele, lindelaan, die gehandhaafd moet blijven.

De **Velsbroeklaan** heeft zowel aan de parkkant als aan de bebouwingkant geen laanbomen. In verband met de zeer groene en bosrijke uitstraling is dit ook niet nodig.

Bomenplan 2003

Op de **Duin- en Kruidbergerweg**, de **Kennemergaardeweg** is geen laanbeplanting nodig. Deze recreatieve routes lopen op de grens van de duinrand bossen en de aangrenzende weilanden. Laanbeplanting zou de natuurlijke opbouw van dit landschap verstoren.

Op de **Middenduinerweg** (het gedeelte vanaf de Velselhoofdlaan) is ook geen laanbeplanting nodig. Deze laan loopt door het Burgemeester Rijkenspark en vormt de verbinding tussen Santpoort-Noord en het duingebied. Het andere deel van de Middenduinerweg is geen onderdeel van de hoofdstructuur.

HOOFDSTRUCTUUR SANTPOORT-NOORD

Santpoortsedreef:	Deel 1 vanaf viaduct Velsbroek tot rotonde. Enkele lindelaan handhaven.
Deel 2 vanaf rotonde tot Dreefplantsoen, iepen handhaven t.z.t. laan vervangen door dubbele lindelaan.
Deel 3 vanaf dreefplantsoen tot Middenduinerweg, geen laanbomen nodig.
• Hoofdstraat:	Deel 1 vanaf viaduct A208 tot Broekbergenlaan, lindelaan handhaven.
(Deel 2 bij winkels is geen onderdeel van de hoofdstructuur)
Deel 3 Vanaf Velsbroekstraat tot Antillenstraat, lindelaan handhaven.
• Broekbergenlaan:	Lindes handhaven. De enkele es (<i>Fraxinus</i>) op termijn vervangen door lindes. (over 5-10 jaar).
• Hagelingerweg:	Deel 1 van Burg. Weertsplantsoen tot rotonde, drie dubbele lindelaan handhaven.
Deel 2 vanaf de rotonde tot aan het spoorviaduct, driedubbele lindelaan handhaven.
• Valckenhoeflaan:	Dubbele iepenlaan zolang mogelijk handhaven.
Als de laan wegvalt t. g. v. iepziekte overstappen op beuken.
• Burg. Weertsplantsoen:	Iepen langs flats vervangen door kersen (<i>Prunus</i>). (in fases tijdens aanpassing t.g.v. LVVP) Eerste deel nu overige over 5 tot 10 jaar.
Middenberm gras met zeer veel verschillende bomen handhaven.
• Wüstelaan:	Deel 1 en 2 van rotonde tot aan Burg. Rijkenspark en vervolgens tot de Olga van Gótschlaan, geen laanbomen nodig. Eventueel hoekpunten accentueren.
Deel 3 van Olga von Gótschlaan tot spoor lindelaan handhaven. Pas als lindes oud zijn deze vervangen.
• Velselhoofdlaan:	Geen laanbomen nodig.
• Duin- en Kruidbergerweg:	Geen laanbeplanting nodig.
• Kennemergaardeweg:	Geen laanbeplanting nodig.
• Middenduinerweg:	Deel 2: Geen laanbeplanting nodig. (overige delen zijn geen onderdeel van de hoofdstructuur)

Nevenstructuur Santpoort-Noord

Rijdend door de straten van Santpoort-Noord vallen een aantal zaken op. De oude kern bestaat uit smalle klein straatjes waar geen laanbomen aanwezig zijn in verband met ruimte gebrek (**Ranonkelstraat, Voorplaats, winkelgedeelte van de Hoofdstraat, Vlugthovenstraat, laatste deel van de Kerkweg, eerste deel van de Terrasweg**).

Er zijn straten te vinden die aangeplant zijn met een heel kleine boomsoort zoals meidoorn (Crataegus), Appelboompjes (Malus) en Lijsterbessen (Sorbus) (**Narcissenstraat, Hyacintenstraat**). Deze bomen groeien echter slecht in verband met het in het verleden slecht aangebrachte plantgaten. In een aantal gevallen zijn de kleine bomen veel te hoog opgekroond waardoor de bomen een vreemd, onnatuurlijk model krijgen. (**Marowijnestraat**).

Er komen ook lanen voor waarbij een te grote boomsoort is toegepast. Op dit moment hoeft hier geen aanpassing te worden doorgevoerd. Voor de toekomst moet echter beter rekening worden gehouden met afmetingen van het straatprofiel in relatie tot de boomsoort. (**Beekvlietstraat, Velsbroekstraat**)

Ook zijn in Santpoort-Noord een aantal lanen maar aan 1 kant beplant. De **Anemonestraat** is hier een mooi voorbeeld van met z'n prachtige haagbeuken (Carpinus) aan de noordzijde. In de **Bonairestraat, de Arubastraat** en de **Sabastraat** zijn ook bomen aan 1 kant van de weg aangeplant. De boomkeuze is hier echter wat groot uitgevallen voor de toch niet al te brede straat, die helaas geen a-symmetrische opbouw kent. In de toekomst moet niet meer voor een dergelijke oplossing worden gekozen.

De **Wulverderlaan, de Terrasweg** en de **Kerkweg** zijn heel lange lanen die erg versnipperd worden doordat bij wijze van spreken bij elke kruising een andere boomsoort is toegepast. Er zou meer rust ontstaan als er van begin tot het eind één boomsoort zou worden toegepast.

Er zijn in Santpoort-Noord ook lanen die zeer betrokken bewoners kennen. In de **Kerkerinklaan** staan zeer oude kersenboompjes (Prunus) die dringend aan vervanging toe zijn. Mede doordat de bewoners de bomen zo mooi vinden heeft de herplant nog niet plaatsgevonden. Toch zal het vervangen van de kersen op korte termijn moeten plaatsvinden, waardoor de charme van de straat weer voor jaren gewaarborgd is.

In de **Bickerlaan** en de **Dobbiuslaan** kampen een aantal bomen met hoge waterstanden. Over het algemeen kunnen de wat jongere bomen zich aan deze veranderende omstandigheid aanpassen. Maar in deze straten zullen een aantal bomen vervangen moeten worden. De boomsoortkeuze is zeer divers, van "lanen" is hier geen sprake.

In de **Kruidbergerweg** vanaf de Kerkweg tot de Hagelingerweg zijn nieuwe kersenvormen (Prunus) geplant. Dit is een investering voor de toekomst, het belooft een mooie laan te worden. Op het gedeelte tussen de Westerhoevelaan en de Kerkweg staan twee lindes. Op termijn, als de lindes te oud worden, zou een mooie laanbeplanting hier niet misstaan.

Op de **Lazerus Mullerlaan** is duidelijk het restje kersen (Prunus) van de Kruidbergerweg geplant. In het overige deel van deze laan staan esdoorns (Acer) van matig tot slechte kwaliteit. Om tot een evenwichtig beeld te komen moeten deze bomen op korte termijn worden gerooid en de rest van de laan ook worden voorzien van dezelfde kersen.

Op het plantsoentje op de **St. Martinstraat** staat een volwassen iep (Ulmus) met 4 jonge eiken (Quercus). Deze bomen zijn geplant om de iep te vervangen als deze door ouderdom wegvalt.

Lanen vervangen in de nevenstructuur van Santpoort-Noord:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (SANTPOORT-NOORD)

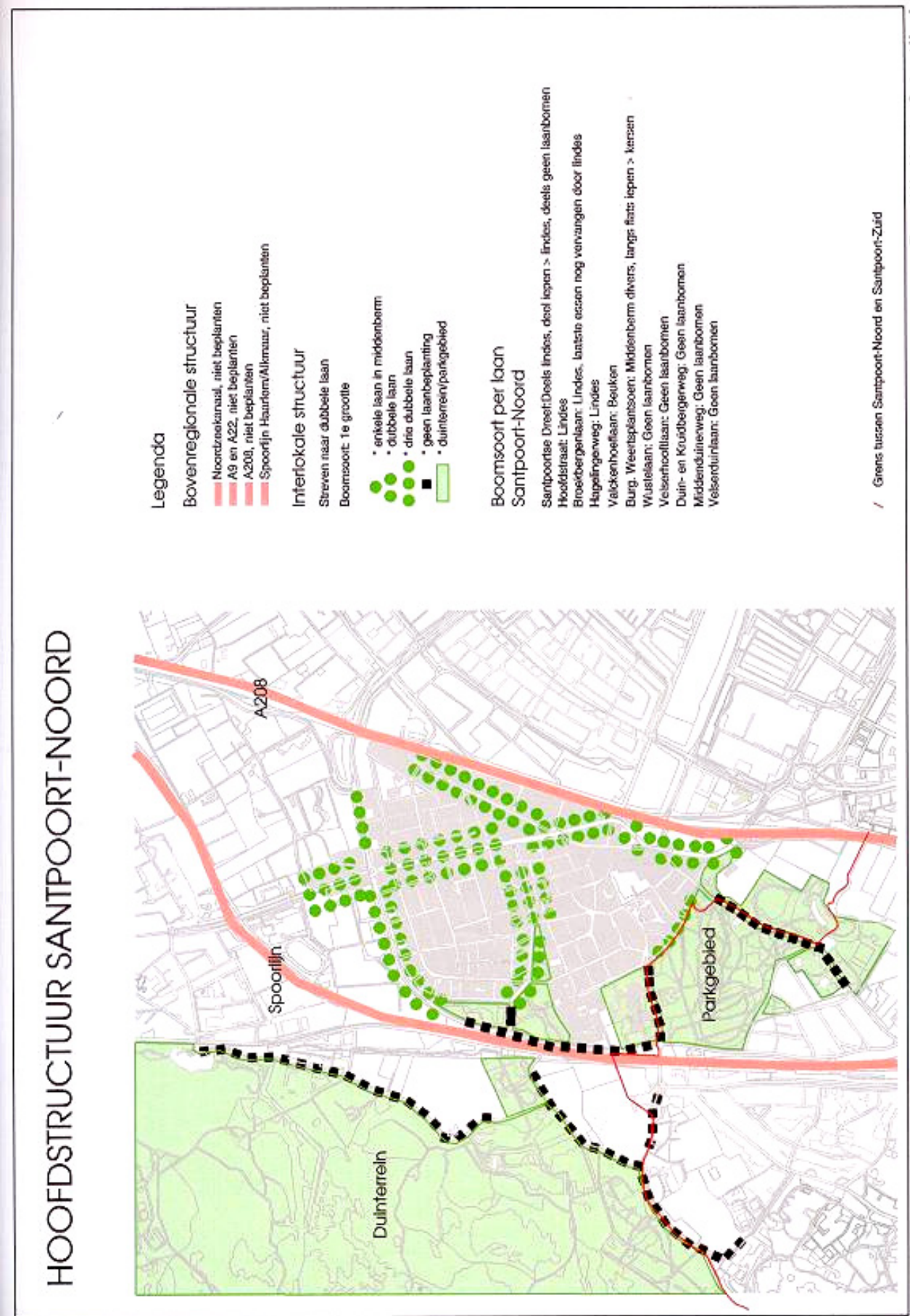
- **Corantijnstraat:** Esdoorns (Acer) vervangen door Carpinus betulus (haagbeuk).
- **Surinamestraat:** Lijsterbessen (Sorbus) vervangen door andere boomsoort, 3e grootte.
- **Tulpenstraat:** Lijsterbessen (Sorbus) vervangen door andere boomsoort, 3e grootte.
- **Hyacintenstraat:** Meidoorns en Lijsterbessen (Crataegus/Sorbus), vervangen door bomen van de 3e grootte.
- **Cotélaan:** Onderzoeken of laanbeplanting mogelijk is.
- **Laz. Mullerlaan:** Esdoorns (Acer), op korte termijn vervangen door kersen.
- **Kerkerinklaan:** Kersen (Prunus), op korte termijn vervangen door peren- of kersenbomen.
- **Fresiastraat:** Onderzoeken of laanbeplanting mogelijk is.
- **Narcissenstraat:** Deel 2 na de Voorplaats, meidoorns vervangen door boom 3^e grootte.
- **Terrasweg:** Van Berglaan tot Wulverderlaan, esdoorns (Acer) vervangen door andere soort.
- **Molenstraat:** Bij eventuele reconstructie, onderzoeken of laanbomen inpasbaar zijn. (i.v.m. wens bewoners).
- **Burg. Enschedelaan:** Van Vlughovenstraat tot Terrasweg esdoorns (Acer) vervangen.
- **Middenduinerweg:** Van Burg. Enschedelaan tot Velserhoofdlaan, bomen vervangen.
- **Frans Netscherlaan:** Laanbomen vervangen, let op bomen in tuinen i.v.m. concurrentie. Bomen in plantsoen zijn prima.
- **Dobbiuslaan:** Diverse soorten, i.v.m. hoge waterstand. Alleen vervangen als dit echt nodig is, i.v.m. ruimte gebrek.
- **Bickerlaan:** Diverse soorten, i.v.m. hoge waterstand. Alleen vervangen als dit echt nodig is, i.v.m. ruimte gebrek.
- **Berglaan:** Laan vervangen zodat leeftijd en de boomsoort weer gelijk wordt.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (SANTPOORT-NOORD)

- **Marowijnestraat:** Lijsterbes (Sorbus), vervangen door andere boomsoort, 3^e grootte.
- **Kruidbergerweg:** Van Westenhoevelaan tot Kerkweg. Als lindes te oud worden hele laan opnieuw beplanten.
- **Crocusstraat:** Iepen vervangen door kleinere bomen.
- **Molenveldlaan:** Berken vervangen.
- **Wulverderlaan:** Deel 2 tot en met 4 van Kieftendellaan tot Velserhoofdlaan, laanbomen vervangen door bomen van de 3^e grootte.
- **Hageveldlaan:** Meidoorns vervangen.
- **Huis te Wissenlaan:** Meidoorns vervangen.
- **Kerkweg:** Deel 3, van Burg. Enschedelaan tot Terrasweg, oude acacia's vervangen.

OVER 10 JAAR OF LATER (SANTPOORT-NOORD)

- **Kerkweg:** Deel 1, van Burg. Weertsplantsoen tot Kruidbergerweg, oude iepen vervangen.
- **Roos en Beeklaan:** Tussen Patriciuslaan en Biallosterskilaan, als oude bomen aan vervanging toe zijn hele laan opnieuw bekijken.
- **Biallosterskilaan:** Als oude bomen aan vervanging toe zijn bomen 1^e grootte aan-Brengen.

Figuur 11 Hoofdstructuur Santpoort-Noord

5.2.3. Driehuis

Hoofdstructuur

De hoofdontsluiting door Driehuis wordt gevormd door de **Van den Vondellaan**, en de Waterloolaan. In de Van den Vondellaan zijn in aansluiting op de Hagelingerweg, als onderdeel van de doorgaande route, lindes aangeplant na de reconstructie.

Op de **Waterloolaan** staan iepen die hun beste tijd gehad hebben, wat te zien is aan het steeds dunner wordende bladerdek. Het is moeilijk een inschatting te maken over de nog te verwachte levensduur van deze bomen. Aan de dunne kroon is te zien dat de vitaliteit duidelijk terug loopt. Als iepziekte toeslaat kan de laan in een seizoen wegvallen. Gebeurt dit niet dan zou de laan nog zo'n 20 jaar meekunnen. Voor de toekomst is het van belang om deze hoofdlaan van Driehuis te voorzien van monumentale bomen. Lindes zouden de eenheid met de Van den Vondellaan moeten herstellen.

Een tweede hoofdontsluiting van Driehuis wordt gevormd door de **Driehuizerkerkweg**. Het gedeelte van de Driehuizerkerkweg dat door de landgoederenstrook loopt vormt geen onderdeel van de hoofdontsluiting.

Vanaf de rotonde met de Van den Vondellaan tot aan de Nicolaas Beetslaan is het bestaande bomenbestand over het algemeen zeer mager.

Op het deel tussen de Nic. Beetslaan en de Genestetlaan staan eiken van slechte kwaliteit. De eiken zijn aangetast door zwammen en zullen niet lang meer meegaan.

In het gedeelte van de Genestetlaan tot aan de Valeriuslaan staan enkele lindes zeer verschillend van kwaliteit. De lindes, aan de oostkant, nabij de boerderij zijn volwassen en van een mooie kwaliteit, deze moeten zeker behouden blijven.

Vanaf de Valeriuslaan tot de rotonde staan geen laanbomen.

Als de eiken gerooid worden lijkt de tijd rijp voor het vervangen van de hele laan, met uitzondering van de hierboven beschreven lindes. Het aanplanten van eiken is een goede keuze omdat deze bomen goed bij het karakter van de straat passen.

HOOFDSTRUCTUUR DRIEHUIS

- **Van den Vondellaan:** Geen aanpassingen nodig.
- **Waterloolaan:** Iepen zo lang mogelijk handhaven vervolgens in 1 keer vervangen door lindes.
- **Driehuizerkerkweg:** Laan vanaf de rotonde tot de Nic. Beetslaan vervangen door andere boomsoort (eiken) als de aangetaste eiken vervangen worden. Hierbij de "lindes bij de boerderij" sparen. (over 10 jaar of later).
- **Duin- en kruidbergerweg:** Geen laanbeplanting nodig.

Nevenstructuur Driehuis

De laanbomen van Driehuis zijn prachtig, dit is de eerste algemene indruk. In het gedeelte ten oosten van de Van den Vondellaan vind je een prachtige kastanjelaan (**P.C.Hoofvlaan**), een berkenlaan (**Van Lenneplaan**). De **Da Costalaan** bestaat uit volwassen hopbeuken, wat ook een bijzonder mooie laan oplevert. In de **Bosboom Toussaintlaan** staan prachtige acacia's, die met hun luchtige kroon een juweel zijn voor het straatbeeld. Deze acacia's zijn wel al vrij oud, dus zullen niet zo lang meer mee gaan.

De bomen in de **Marnixlaan**, de **Bilderdijvlaan** en de **H. van Alphenlaan** zijn duidelijk aan vervanging toe, de esdoorns (Acer) zijn vaak beschadigd en er vallen al een aantal gaten in de laan. In de **Busken Huetlaan** staan vrij jonge iepen in een plantstrook die het niet erg naar hun zin hebben. In de **Middeloolaan** en de **Aagtevonklaan** staan meidoorns die zo oud zijn dat ze verwijderd kunnen worden. In verband met het plantsoen aan de overkant is terugplanten niet meer nodig.

Voor het **plantsoen aan de Middeloolaan** en voor het **Tesselschadeplantsoen** geldt dat er veel jonge en veel verschillende bomen in het gras zijn geplant. Voor de toekomst zal dit problemen op gaan leveren, omdat er te veel bomen op een te kleine ruimte zijn aangeplant. De broodnodige openruimte en speelruimte zal op den duur verdwijnen als er niet wordt ingegrepen.

In de **Valeriuslaan** en de **Kriemhildestraat** zijn geen laanbomen aanwezig. Door de ruime voortuinen wordt dit niet als een gemis ervaren.

De oude Gleditia's (Valse Christusdoorn) in de **Genestetlaan** zijn inmiddels vervangen door jonge Gleditia's, zodat dit aansluit bij het eerste deel van de laan die al vervangen is.

In de **Hofdijvlaan** staan oude kersenboompjes (Prunus) die met hun mooie bloei vooral in het voorjaar hun charme hebben. Op korte termijn moet de laan vervangen worden.

In de **Feithlaan** staan esdoorns (Acer) van zeer diverse leeftijd en met een onduidelijk ritme waardoor de laan een rommelig aanblik krijgt. Over 10 jaar zou vervanging op z'n plaats zijn, omdat dan de oude bomen hun beste tijd gehad hebben.

In de **Van Maerlantlaan** staan meidoorns, die aan vervanging toe zijn.

Over het algemeen geldt dat bij bomen die ca 10 jaar oud zijn moeten niet meer worden ingeboet. Een laan is pas mooi als de bomen in een mooi ritme staan en als de bomen dezelfde leeftijd hebben. Dus niet meer inboeten in de **Schaepmanlaan**, en de **Spieghellaan**.

In de **Wolff en Dekenlaan** ter hoogte van de nieuwbouw staan wel een aantal bomen, maar er is geen sprake van een laan. In het tweede (oudere) gedeelte staan bomen van slechte kwaliteit. Deze straat heeft op middenlange termijn een opknappbeurt nodig, waarbij de bomen vervangen moeten worden.

De laanbomen langs het **Tesselschadeplantsoen** zijn de acacia aan één zijde gekandelaberd, dat wil zeggen dat alle takken zijn teruggesnoeid tot aan de stam. Oude acacia's hebben de neiging veel dood hout te produceren waardoor schade kan ontstaan bij het uitwaaien van deze takken. Door oude bomen te kandelabereren wordt dit probleem opgelost. Voor het beeld zou het mooier zijn de andere zijde ook te kandelabereren. Deze bomen kunnen dan nog zo'n 15 jaar meegaan.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van Driehuis:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (DRIEHUIS)

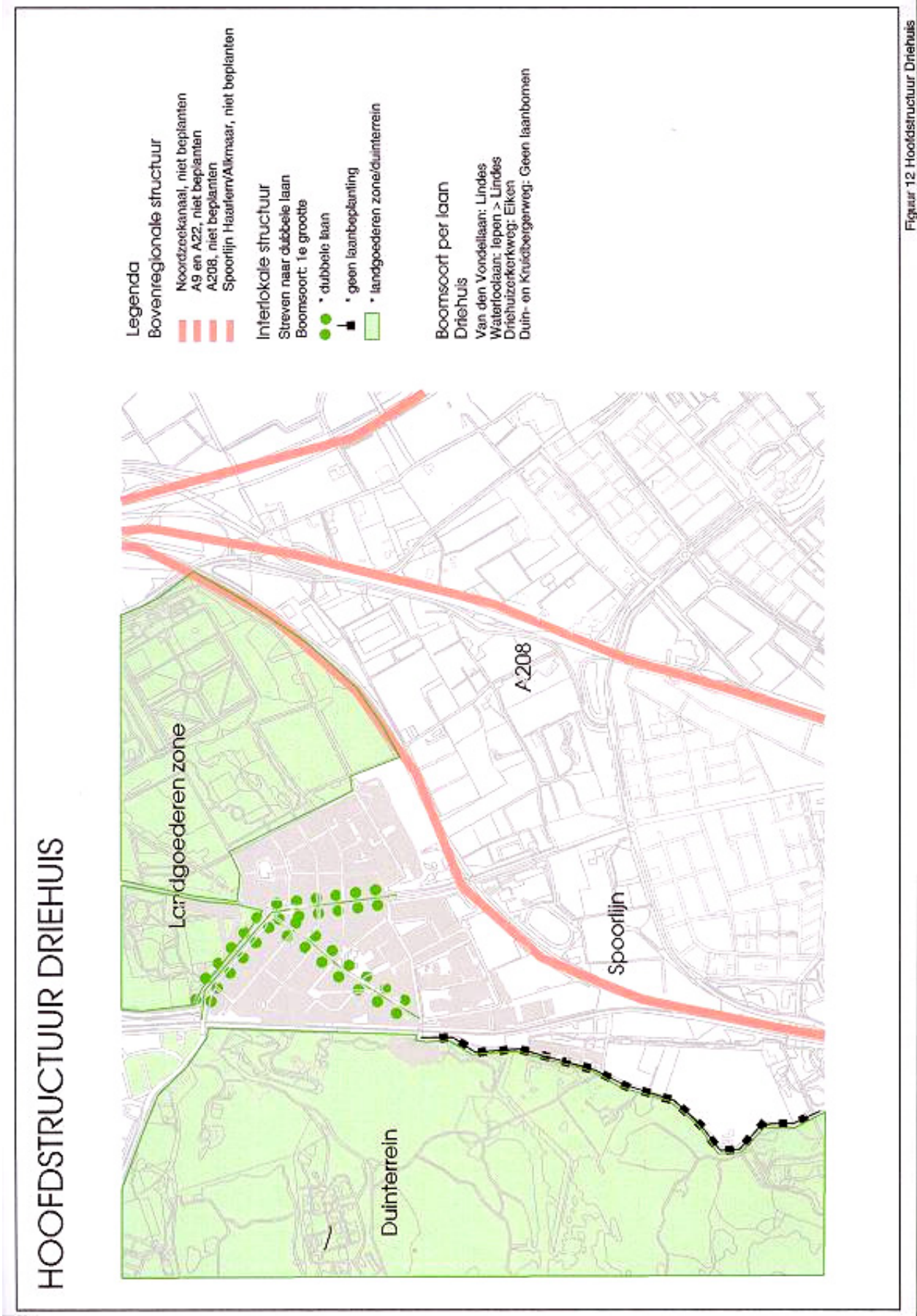
- **Busken Huetlaan:** Iepen (Ulmus) in plantstrook vervangen.
- **Marnixlaan:** Esdoorns (Acer) vervangen.
- **Middeloolaan:** Meidoorns (Crataegus) verwijderen.
- **Middeloolaan plantsoen:** Groot aantal bomen verwijderen.
- **Aagtevonklaan:** Meidoorns (Crataegus) verwijderen.
- **Genestetlaan:** Deel 2 van Feithlaan tot Driehuiskerkweg, acacia's (Robinia) vervangen.
- **Hofdijklaan:** Deel 1 en2, vervangen laan van kersenbomen (Prunus).
- **Schaepmanstraat:** Boomspiegels aanpassen.
- **Tesselschadeplantsoen:** Acacia's (Robinia) langs straat kandelaberen.
- **Tesselschadeplantsoen:** In plantsoen groot aantal bomen verwijderen.
- **Bilderdijklaan:** Esdoorns (Acer) vervangen.
- **H. van Alphenlaan:** Esdoorns (Acer) vervangen.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (DRIEHUIS)

- **Bosboom Toussaintlaan:** Meidoorns (Crataegus) in parkeerplaats kappen.
Niet vervangen.
- **Feithlaan:** Esdoorns (Acer) vervangen.
- **Van Maerlantlaan:** Meidoorns (Crataegus) vervangen.
- **Wolff en Dekenlaan:** Hele laan verwijderen.
- **Lod. Van Deyssellaan:** Iepenlaan (Ulmus) vervangen.

OVER 10 JAAR OF LATER (DRIEHUIS)

- **Bosboom Toussaintlaan:** Acacia's (Robinia) vervangen
- **Tollenslaan:** Hopbeuken (Ostrya) zo lang mogelijk handhaven, daarna hele laan vervangen.
- **Spieghellaan:** Esdoorns (Acer) verwijderen.
- **Tesselschadeplantsoen:** Acacia's (Robinia) langs weg vervangen.
- **Driehuiserkerkweg:** Hele laan vervangen bij reconstructie.

Figuur 12 Hoofdstructuur Driehuis

5.2.4. Velsbroek

Hoofdstructuur

De hoofdlananstructuur van Velsbroek wordt gevormd door **Broekeroog** (populieren), **Grote Buitendijk** (es), **Dammersboog** (iepen), **De Kamp** (esdoorns), **Langemaad** (lindes), **Velsbroekse dreef** (lindes), **Westbroekerweg** (lindes), **Floraronde** (elzen), **Vromaadweg** (esdoorns), **Zon-bastion** (elzen). **De Galle promenade** is de stedenbouwkundige as van Velsbroek. Ook al is deze niet toegankelijk voor autoverkeer, het draagt wel bij tot de hoofdstructuur van Velsbroek. Alle laanbomen in Velsbroek zijn relatief jong. Voor de hoofdstructuur geldt dat alle bomen van goede kwaliteit zijn en in een mooi ritme zijn aangeplant. Een uitzondering vormen de elzen in de Flora ronde.

De gekozen elzen (*Alnus Rubra*) blijken op de langere termijn niet goed te gedijen in Velsbroek. In de eerste jaren lijkt deze boom zich goed te ontwikkelen, om vervolgens na een jaar of tien terug te vallen of zelfs af te sterven. De oorzaak hiervan is niet te achterhalen.

In het verleden is begonnen met het herplanten van deze uitgevallen bomen door een andere elzen soort (*Alnus Spaethii*).

Om op de Floraronde in de toekomst een mooie en evenwichtige laan te kunnen garanderen, zullen alle “verkeerde” elzen vervangen moeten worden. Bovendien zal het aantal elzen, niet alleen op de Floraronde, maar ook in de rest van Velsbroek, worden beperkt. In een deel zal een heel andere boomsoort worden geplant. De al aanwezige “goede elzen” kunnen worden verplant. Onderzocht moet worden of verplanten een rendabele en technisch mogelijke optie is om bovenstaand probleem op te lossen.

HOOFDSTRUCTUUR VELSERBROEK

- **Broekeroog:** Populierenlaan handhaven.
- **Grote Buitendijk:** Essenlaan handhaven.
- **Dammersboog:** Iepenlaan handhaven
- **De Kamp:** Esdoorns handhaven.
- **Langemaad:** Lindelaan handhaven.
- **Velsbroeksedreef:** Lindes handhaven.
- **Westbroekerweg:** Lindes handhaven.
- **Floraronde:** Alle resterende elzen (*Alnus Rubra*) op korte termijn vervangen door een ander elz (*Alnus Spaethii*), of een andere boomsoort.
Nader onderzoek is nodig.
- **Vromaadweg:** Esdoornlaan handhaven.
- **Zon-bastion:** Elzenlaan handhaven.
- **Galle promenade:** Platanen handhaven.

Nevenstructuur Velsbroek

Net als voor de hoofdstructuur geldt voor de nevenstructuren van Velsbroek dat de bomen jong zijn en van goede kwaliteit.

Ondanks dat Velsbroek voor bomen relatief jong is, zijn er al mooie lanen te ontdekken, zoals **De Zeiler, De Kamp, Lange Maad en Broekerooog**.

In de oudste delen wel erg veel boomsoorten, in te grote aantallen aangeplant. Een zekere selectieve dunning is op de lange termijn onafwendbaar. (**Hartkamp, Kerkemaaijerskamp, Swoerkamp**)

Er zijn een aantal boomsoorten die niet zo'n goede groei kennen op de kleigrond in Velsbroek. Deze bomen zijn destijds geplant en de ervaring heeft ons geleerd dit in de nieuwe plandelen niet meer te doen.

De *Alnus Rubra*, een elzensoort, gedijt slecht, en moet op korte termijn vervangen worden. Als er iedere keer dat er een boom uitvalt een boom vervangen wordt, zal de laan opbouw onevenwichtig worden. De vervanging moet per straat gebeuren zodat er voor de toekomst geen kwaliteit verlies optreedt.

De *Acacia's* (*Robinia*) groeien door de voedselrijkdom en vochtvoorziening te snel. De kroon ontwikkelt zich te snel, en de wortelopbouw blijft achter waardoor er stabiliteitsproblemen ontstaan. Als deze bomen in een laan zijn geplant, moeten deze ook vervangen worden. *Bolacacia's* zijn minder kwetsbaar als deze regelmatig worden gesnoeid.

Prunus Watereri (een kersenboom) doet het ook erg slecht.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van Velsbroek:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (VELSERBROEK)

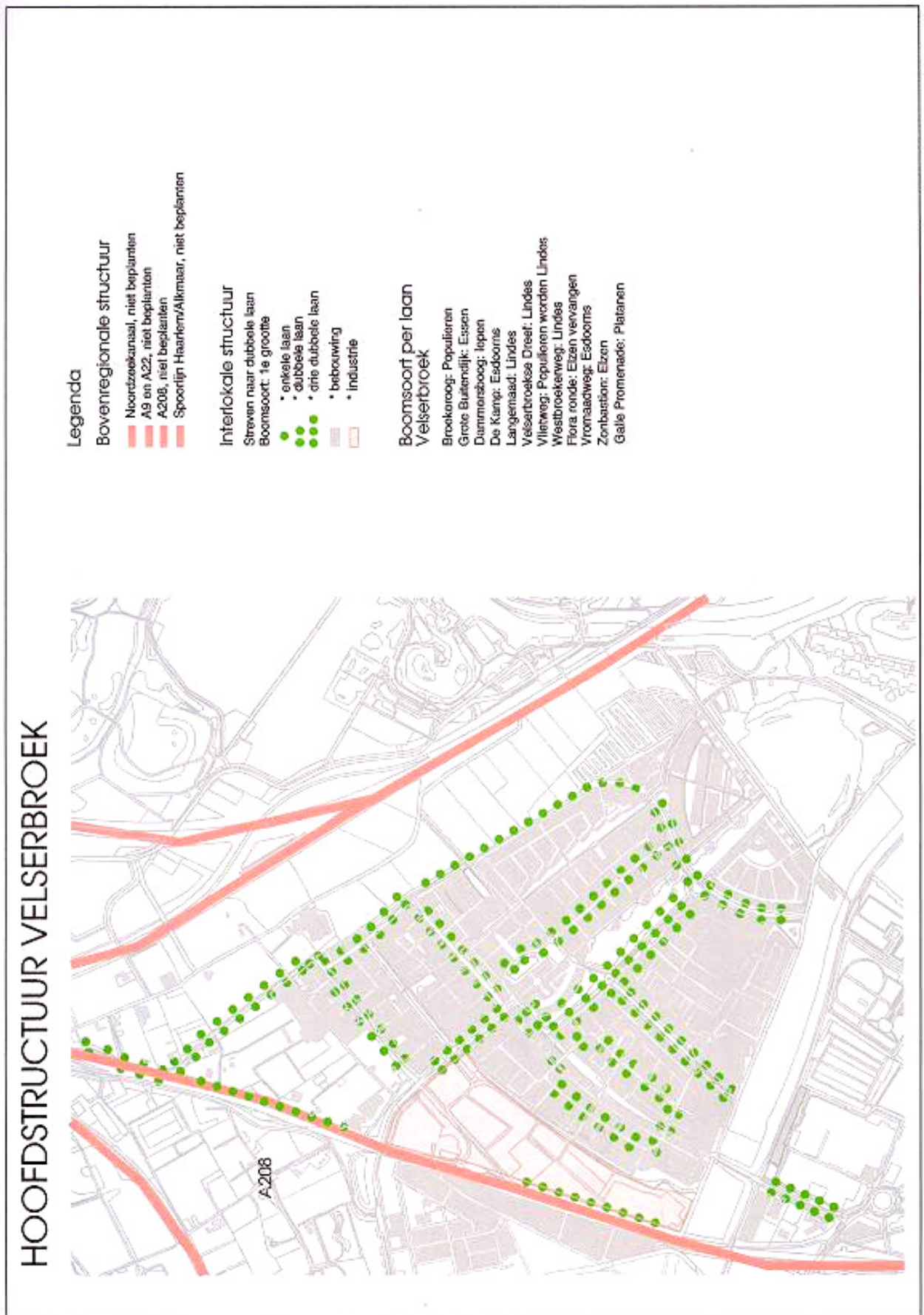
- **Kerkemaaijerskamp:** Elzen (*Alnus Rubra*), verwijderen, niet vervangen (10 st).
- **Roggeland:** Verkeerd gekozen els (*Alnus Rubra*), vervangen door andere els (*Alnus Spaethii*) (8 st).
Kers (*Prunus*) en *Sorbus* vervangen door bloeiende boom van 2^e grootte (8 st).
- **Nieuweland:** Els (*Alnus Rubra*), vervangen door bloeiende soort, 2^e grootte. De elzen (*Alnus Spaethii*), verplanten naar Roggeland, en vervangen door bloeiende boom van 2^e grootte.
- **Hogemaad:** Verkeerd gekozen els (*Alnus Rubra*), vervangen door andere els (*Alnus Spaethii*).
- **Watermunt:** Elzen (*Alnus Rubra*), vervangen door andere soort. Een paar elzen (*Alnus Spaethii*) verplanten naar Roggeland, of deel Flora ronde, waardoor hier geen elzen hoeven terug te komen.
- **Aletta Jacobsstraat:** Elzen (*Alnus Rubra*), vervangen door andere soort. Een paar elzen (*Alnus Spaethii*) verplanten naar Roggeland, of deel Flora ronde, waardoor er meer vrijheid is in de keuze van de boomsoort voor deze straat.
- **Regenwulp:** *Acacia's* (*Robinia*) vervangen.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (VELSERBROEK)

- **Tussenweid:** Lijsterbessen vervangen indien de problemen te groot worden.
- **Betsy Perkstraat:** Peren (Pyrus) vervangen indien de problemen te groot worden.
- **Aletta Jacobsstraat:** Peren in gras vervangen indien de problemen te groot worden.
- **Wilh. Druckerstraat:** Kersen (Prunus) vervangen, indien de problemen te groot worden.
- **Marie Jongiusstraat:** Kersen vervangen, indien de problemen te groot worden.

OVER 10 JAAR OF LATER (VELSERBROEK)

- **Overige locaties:** Geen vervanging nodig voor zover nu te overzien.

Figuur 13 Hoofdstructuur Velserbreek

5.2.5. Velsen-Zuid

Hoofdstructuur

De kern Velsen-Zuid valt uiteen in een bebouwd deel ten westen van de landgoederen zone, en de bebouwde kom te noordoosten van de landgoederen zone (Oud-Velsen).

In het westelijke deel wordt de hoofdstructuur gevormd door de **Minister van Houtenlaan**. Deze laan heeft prachtige volwassen iepen. Het laatste jaar vallen er echter steeds meer iepen uit, ten gevolge van de iepziekte en door de honingzwam. Dit wijst erop dat de vitaliteit van de bomen niet optimaal is. Als een groot aantal iepen (ca 50%) zijn uitgevallen moet de laan vervangen worden. Het terugplanten van jonge bomen voegt nu niets toe aan het totaalbeeld van de laan, en moet derhalve achterwege blijven.

De **Stationsweg**, **Parkweg** en de **Amsterdamse weg** zijn onderdeel van de hoofdstructuur van Velsen. Deze wegen vormen de verbinding tussen IJmuiden (via Oud-Velsen) en de regio.

Op de Stationsweg vanaf het Pontplein tot de bebouwde kom van Oud-Velsen zijn iepen geplant, gedeeltelijk een dubbele en gedeeltelijk een laan in drie rijen. Ter hoogte van de landgoederen zone ontbreekt de laan aan de park kant. De bomen lijden zichtbaar onder de zoute en harde zeewinden.

Op de Parkweg en de Amsterdamse weg ter hoogte Oud-Velsen staan nog wat bomen in de middenberm, en incidenteel langs de bebouwingskant. De overgang van weg naar bebouwde kom wordt voor een groot deel gevormd door parkstroken. Aan de zuidkant wordt de weg begrensd door de landgoederen zone, weilanden en recreatiegebied Spaarnwoude. Al deze gebieden hebben een groen karakter. Om de ecologische verbindingzone tussen Recreatiegebied Spaarnwoude en landgoederenstrook te handhaven is het wenselijk de laan (enkele populierenlaan) op den duur te vervangen door een duurzamere boomsoort (bijv eiken) zodat vleermuizen en vogels deze ook in de toekomst als een corridor kunnen gebruiken tussen beide gebieden.

Ter hoogte van het kruispunt met de Rijksweg richting Velsbroek zijn op het grasveld een groot aantal verschillende bomen aangeplant. Hier moet niets meer aan worden toegevoegd.

Op de **Rijksweg**, langs de landgoederen in de richting van Velsbroek is geen laanbeplanting aanwezig. De begrenzing van de landgoederen worden echter wel gevormd door respectievelijk een eikenrij (Waterland) en een dubbele lindelaan (Beeckesteijn). Deze bomen horen duidelijk bij de landgoederen. Aan de overkant van de Rijksweg staat een enkele waardevolle en zeer beeldbepalende iep.

In het bestemmingsplan voor Velsen_Zuid wordt aandacht besteed aan de beplanting en de bomen. Er wordt gesteld dat er sprake moet zijn van een conserverend beleid voor de oude dorpskern. Bovendien verdient het de voorkeur inheemse plantsoorten te gebruiken.

HOOFDSTRUCTUUR VELSEN-ZUID

- **Stationsweg:** Iepenlaan handhaven.
- **Parkweg:** Iepenlaan handhaven.
- **Amsterdamseweg:** Laanbeplanting handhaven. T.z.t. populieren vervangen door een duurzamere soort.
- **Rijksweg:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Minister van Houtenlaan:** Iepenlaan vervangen door eiken (*Quercus Palustris*) als 50% is uitgevallen.

Nevenstructuur Velsen-Zuid

Voor het westelijke deel van Velsen-Zuid geldt dat dit een wijk is met zeer grote tuinen, met daardoor een groen karakter. De overgang tussen de landgoederen strook en de bebouwde kom, aan de **Van Tuyllweg**, wordt gevormd door een enkele eikenlaan. Dit is prachtig ondanks het niet zo goede ritme van de eiken.

Op de **J. Kostelijklaan** zijn recent nieuwe eiken geplant. Dit is een investering voor de toekomst. Langs de **Min. Lelylaan** zijn geen laanbomen aanwezig, wat niet nodig is door de aanwezigheid van de groenstrook.

Op de **Verloren van Themaatlaan** staan nog twee kersen die de reconstructie net aan overleefd hebben. Deze bomen voegen niets toe aan het straatbeeld, en hebben geen enkele toekomstwaarde. De bomen kunnen verwijderd worden.

De **Goeman Borgesiuslaan** heeft kersen (Prunus) in alle leeftijden en kwaliteiten. Deze laan moet in één keer vervangen worden.

In de van **Hogendorplaan** staan lindes van zeer slechte kwaliteit. Als deze bomen verdwijnen is het niet nodig nieuwe bomen aan te planten.

Het dorp oud Velsen kan worden verdeeld in twee delen.

Het eerste deel bestaat uit het oude dorp, met rond de kerk en op het plein voor het voormalige stadhuis van Velsen oude (knot)lindes, die mede zorg dragen voor het zeer karakteristieke beeld. De holle knotlinde voor het boerderijtje is een lust voor het oog. Dit dorpsgezicht moet gekoesterd worden. De lindes zijn oud, maar kunnen naar alle waarschijnlijkheid nog jaren mee.

Langs het **Oosterpad**, achter de kerk, staan een aantal lindes. Omdat deze zeer dicht tegen achtertuinen aan staan, en het pad erg smal is, is het wenselijk deze bomen niet te vervangen als ze oud en onveilig worden.

De overige straatjes in de oude dorpskern zijn over het algemeen zo smal dat er geen sprake kan zijn van laanbomen.

Meer richting Noordzeekanaal staan iepen die te leiden hebben onder de harde en zoute zeewinden. Bij de pastoriewoning aan de **Parkweg** staan een aantal prachtige meidoorns. Een uitzondering op de regel.

Eveneens langs de Parkweg in de parkstroken langs de **'s Gravenlust** staan een groot aantal populieren die hun beste tijd gehad hebben. Door in deze strook nu een aantal jonge duurzame bomen aan te planten (bijvoorbeeld beuken) wordt er aan de toekomst gewerkt. Als de populieren weggehaald moeten worden zijn de nieuwe bomen al wat groter waardoor de toegang tot Oud-Velsen niet al te kaal oogt.

Het tweede deel, de uitbreiding bij Oud-Velsen is nog niet zo oud. Het heeft een soort woonerf structuur met smalle kronkelende straatjes. In de boomstructuur is dit duidelijk terug te vinden. Er zijn maar een aantal straten aan te wijzen waar een duidelijke laanstructuur mogelijk is. **'t Roode Hart** is hier een voorbeeld van. Nog niet zo lang geleden zijn hier nieuwe Ginkgo's (Japanse notenboom) aangeplant. De Ginkgo is een bijzondere boom die het midden houdt tussen een loof- en een naaldboom. Deze boom, een soort levend fossiel, komt oorspronkelijk uit China/Japan. Ook de bladvorm is bijzonder.

Het **Krommeland** is een laan met veel bochten, en relatief weinig ruimte. Daar waar het mogelijk is zijn bomen geplant. Op een aantal plaatsen is het niet nodig bomen te vervangen als de oude bomen weggehaald worden. Dit geldt ook voor **'t Kaetie** en de **Lizenstrate**.

De meidoorns in **De Merkis** hebben een matige kwaliteit en zijn binnen afzienbare tijd aan vervanging toe.

Op het grasveld op **Velserburch** staan veel te veel bomen, en veel te veel soorten. Om in de toekomst een mooi beeld te kunnen garanderen is een weloverwogen dunning nodig.

Het plantsoen aan **'t Kaetie** is dringend aan renovatie toe. De renovatie zal in 2003 plaatsvinden.

Bomenplan 2003

Op de **Oosteinderweg** staan esdoorns (Acer) die niet erg goed groeien. Waarschijnlijk ten gevolge van een slechte plantplaats. Op de lange termijn kunnen deze bomen worden vervangen.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van Velsen-Zuid:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (VELSEN-ZUID)

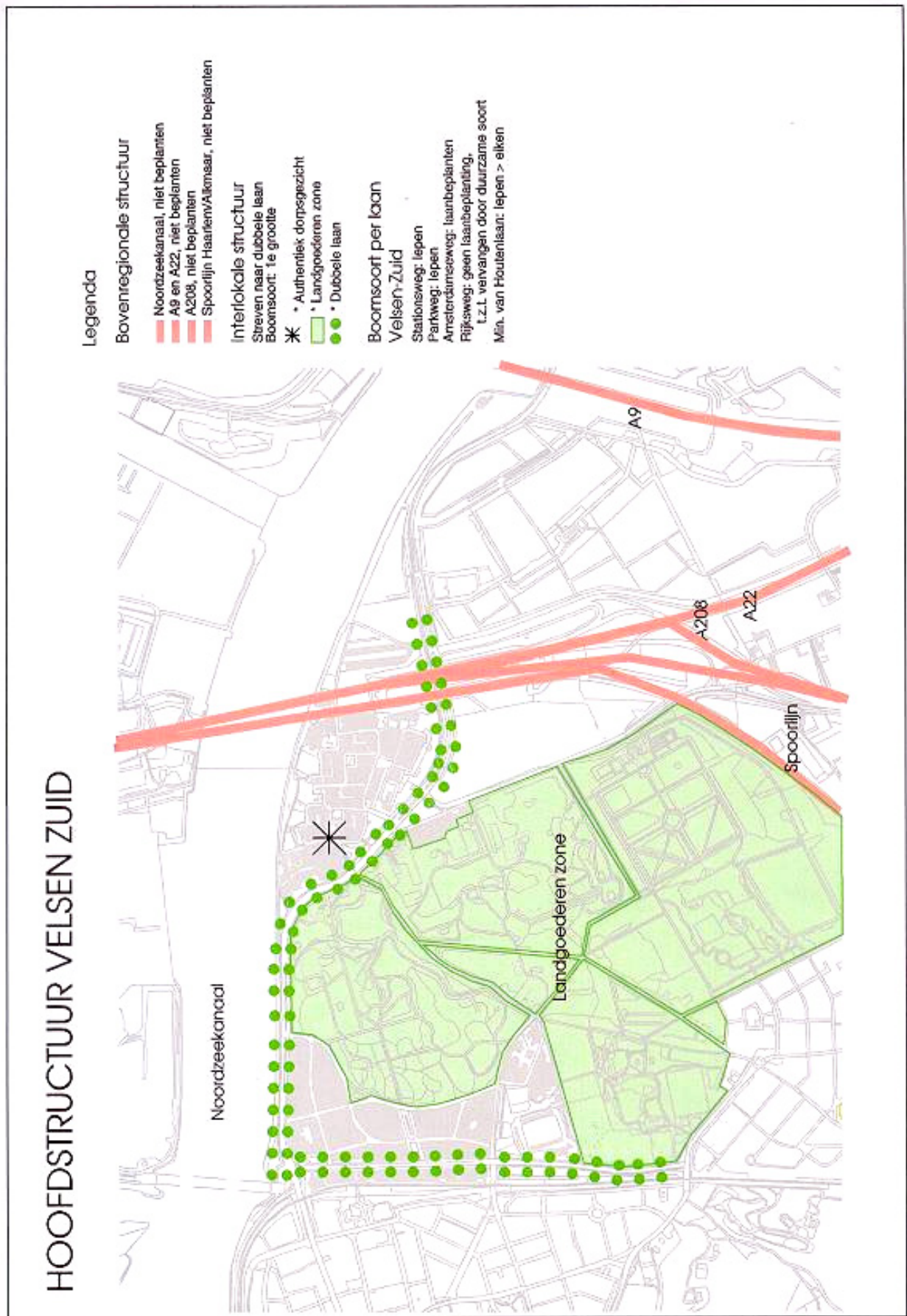
- **Verloren van Themaatlaan:** De kersenboom weghalen.
- **Goeman Borgesiuslaan:** De kersenlaan vervangen door bomen van 3^e grootte.
- **Van Hogendorplaan:** De laan kappen, als de veiligheid van het publiek in gevaar komt.
- **Torenstraat:** Boomspiegels aanpassen.
- **Parkweg/'s Gravenlust:** In groenstrook tussen populieren beuken, of andere duurzame boomsoort planten.
- **Velserburch:** In trottoir bomen verwijderen, niet vervangen.
In plantsoen dunnen.
- **Krommeland:** Westelijke deel van cirkel, esdoorns (Acer) verwijderen.
- **'t Kaetie:** Plantsoen renoveren inclusief de oude wilgen
- **Lizenstraat:** Meidoorns (Crataegus) en iepen (Ulmus) verwijderen.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (VELSEN-ZUID)

- **Dr. Kuyperlaan:** Lijsterbessen (Sorbus) vervangen door andere soort.
- **Parkweg/'s Gravenlustlaan:** In groenstrook populieren (Populus) weghalen.
- **De Merkis:** Meidoorns (Crataegus) vervangen door andere soort.

OVER 10 JAAR OF LATER (VELSEN-ZUID)

- **Oosterpad:** Als knotlindes (Tilia) onveilig worden verwijderen.
- **Oosteinderweg:** Esdoorns (Acer) vervangen door andere soort.
- **'t Kaetie:** Laanbomen in trottoir verwijderen en niets terug planten

Figuur 14 Hoofdstructuur Velsen-Zuid

5.2.6. IJmuiden

Hoofdstructuur

IJmuiden is de grootste kern van Velsen. Hier vindt men de meeste bedrijvigheid.

Vanuit de regio worden het strand en havens van IJmuiden ontsloten via het **Pontplein, Kanaaldijk, Geul, Dokweg en de Kromhoutstraat**. Deze route voert langs het Noordzeekanaal, door het industriegebied naar de duinen en het strand. Laanbeplanting langs de Kanaaldijk, de Geul en de het grootste deel van de Dokweg is niet mogelijk in verband met ruimtegebrek. Vrij uitzicht op het Noordzeekanaal is via deze route hiermee gewaarborgd. Op het Pontplein zal een verbijzondering plaatsvinden. Ontwikkelingen hieromtrent zijn nog in volle gang. Verderop moet de overgang van het industriegebied naar het strand gevormd worden door brede bermen met duinbeplanting. Hierin zijn wel jonge dennen en populieren opgenomen. Maar deze vormen ook op den duur geen laan, maar struweelachtige beplanting. Ten gevolge van het extreme klimaat op deze route met vaak harde zoute zeewinden zal beplanting in welke vorm dan ook moeite hebben met overleven.

Het eerste deel van de **Willebrordstraat, IJmuiderstraatweg, Julianakade, Havenkade, Orionweg** en **Scheiberglaan** is een tweede hoofdontsluiting van IJmuiden, die meer door de bebouwde kom voert. De toegang van deze route bij de Willebrordstraat heeft behoefte aan een duidelijk gebaar. De hoek met het open grasveld en de spoordijk wordt gebruikt als honden uitlaatplaats. De inrichting toont rommelig ten gevolge van onduidelijke bosjes, trafo-huisjes en te kleine boompjes. Toekomstige ontwikkelingen in het Kader van Stad en Milieu moeten hier afgewacht worden. In het kader van het bomenplan zou een duidelijke laanstructuur met monumentale bomen op z'n plaats zijn.

Op de IJmuiderstraatweg staan nu vrij jonge iepen halverwege de grasstrook. In het kader van Stad & Milieu zal deze strook mogelijk ontwikkeld worden tot een parkstrook met incidenteel bebouwing. De relatie met het achterliggende IJmuiden moet gevormd worden door een dubbele laan.

Verderop bij de Julianakade staan op dit moment oude iepen die onveilig worden. In aansluiting op de reconstructie van de IJmuiderstraatweg zal hier de laanbeplanting vervangen worden. Ook op de Havenkade moet een dubbele laan aangebracht worden bij de komende reconstructie.

De Orionweg heeft een zeer breed wegprofiel. Doordat het er ook met grote regelmaat enorm hard waait, heeft deze straat kale bijna naargeestige uitstraling. Grote laanbomen aan beiden zijde van de weg moeten de menselijke schaal terugbrengen op deze weg.

De Scheiberglaan heeft ook een breed profiel. In verband met Masterplan Zeeweg zullen hier nog grote veranderingen in de inrichting plaatsvinden. Ook in dit brede profiel zou een straatboombeplanting wenselijk zijn.

Om de eenheid in bovenstaande route te waarborgen moet gekozen worden voor 1 boomsoort. De iep lijkt hier een prima keuze. Iepen zijn heel resistent voor zeewinden, en kunnen op deze klimatologisch lastige locaties gedijen. Uiteraard moet een iepziekte resistente soort gekozen worden. Of het verplanten van de bestaande iepen langs de IJmuiderstraatweg tot de mogelijkheden behoort moet zeker onderzocht worden.

De Noostraat, Lange Nieuwstraat, Planetenweg en Kruisberglaan vormen de derde hoofdader van oost naar west door IJmuiden. Ook bij deze route is het Pontplein en even later de kruising met de Willebrordstraat van belang, ze vormen de toegang naar IJmuiden en hebben verbijzondering en extra aandacht nodig.

De Noostraat is recent gereconstrueerd waarbij de halfwas iepen in de middenberm behouden zijn. Een dubbele laan zou hier wenselijker zijn maar is ten gevolge van de opbouw van het straatprofiel niet mogelijk, omdat dit zou leiden tot overlast bij de bewoners van de flats.

Op de Lange Nieuwstraat is meer ruimte aanwezig. De bestaande monumentale iepenlaan geven op met name het deel vanaf de Velsershof tot het Moerbergplantsoen een prachtig beeld. Handhaven van de iepen moet prioriteit nummer een zijn. Op het gedeelte van de winkels staan kersenboompjes die het niet erg goed doen. In samenhang van de ontwikkelingen van Stad & Milieu zal hier naar gekeken moeten worden. Ook op dit deel zijn de iepen langs de hoofdweg beeldbepalend, de laanstructuur begint evenwel te verbrokkelen doordat iepen ten gevolge van iepziekte uitvallen.

Bomenplan 2003

Na de rotonde op de Planetenweg heeft de straat weer een breder profiel. Op de brede trottoirs zijn iepen geplant die het zeer slecht doen. Waarschijnlijk is dit een gevolg van de slechte plantwijze uit het verleden. De bomen waaien scheef en zorgen voor bovendien voor erg veel schaduw in de woningen. Door deze bomen te vervangen door een kleiner soort kunnen bovenstaande problemen worden opgelost. In de brede middenberm zijn op een aantal plekken clusters met dennen geplant. Dit geeft een prachtig mediterraan beeld. Deze inrichting consequent toepassen over de hele lengte van de middenberm tot en met de Kruisberglaan zal van deze laan iets bijzonders maken.

De Zeeweg en **Heerenduinweg** is de vierde oost west georiënteerde hoofdonthutingsweg van IJmuiden. Een duidelijke toegang tot IJmuiden via deze route is er niet. Driehuis en IJmuiden gaan vrij geruisloos in elkaar over ter hoogte van de spoorwegovergang.

Op het gedeelte van de Zeeweg dat overgaat in de Heerenduinweg is zo weinig ruimte dat er geen sprake kan zijn van laanbomen.

Het eerste deel van Heerenduinweg van de Zeeweg tot de Spaarnestraat bestaat uit een monumentale driedubbele iepenlaan. Een juweel voor IJmuiden. Helaas wordt deze laan bedreigd door stijging van het grondwater en iepziekte. De exacte omvang van dit probleem is echter nog niet te overzien.

Handhaven van deze bomen moet echter de hoogste prioriteit hebben.

Na de Spaarnestraat heeft de Heerenduinweg geen laanbomen meer. Wel is hier de overgang van binnenduinrandbos naar duinbeplanting goed waarneembaar. De weg is op deze manier prachtig ingepast in het landschap. Dit moet behouden blijven, dus geen laanbomen.

Aan bovenstaande hoofdwegen die oost-west georiënteerd zijn, zijn een aantal noord-zuid georiënteerde "inprikkers" van belang ter completering van de hoofdonthuting van IJmuiden. Deze inprikkers zijn ook in het LVVP benoemd.

De **Zeeweg** wordt op dit moment heringericht. Bij de herinrichting zullen de bestaande iepen verdwijnen. Een enkele waardevolle boom (een kastanje, een plataan en een aantal populieren) blijft gehandhaafd. Bij de herinrichting zal de weg worden voorzien van een dubbele eikenlaan.

De **Velserduinweg** en de **Wijk aan Zeëerweg** vormen de volgende inprikkers naar het centrum van IJmuiden.

De Velsersduinweg van de Heerenduinweg tot de Lange Nieuwstraat heeft een niet erg duidelijke boomstructuur. Bij reconstructie zal deze laan vervangen moeten worden met bomen die een betere laanstructuur vormen. Hierbij zal het ritme van de bomen verbeterd moeten worden. Ook voor deze laan zal de eik een goede keuze zijn, omdat het laanprofiel breed is en de eik een mooie duurzame wat grotere boom is, die goed bestand is tegen verharding.

Aan de noordkant van de Lange Nieuwstraat vormen het tweede deel van de Velsersduinweg en Wijk aan Zeëerweg de doorsteek naar de IJmuidersstraatweg. Het tweede deel van de Velsersduinweg heeft ook geen overtuigende laanstructuur. Op het aangrenzende Velsersduinplein staan slecht groeiende lindes. Op de Wijk aan Zeëerweg staan nog maar een klein aantal oude iepen. In het verleden zijn veel iepen door iepziekte geveld, ook een aantal zware stormen heeft z'n tol geëist.

Bij de reconstructie van de Wijk aan Zeerweg vanaf de Houtmanstraat tot aan het Velsersduinplein, die in 2003 zal plaatsvinden, zullen de rest van de bomen worden vervangen.

De ontwikkelingen met betrekking tot de **Spaarnestraat** en de **Merwedestraat** zijn nog erg onduidelijk. In het LVVP worden deze lanen als inprikkers benoemd. Onduidelijkheid met betrekking tot de strook die tussen beide straten ligt maken het moeilijk om vooruit te zien.

Aan de overkant van de Lange Nieuwstraat wordt de hoofdonthuting weer opgepakt via het **Velserhof** en de **Kennemerlaan**. Ook voor Velsershof is nog niet te overzien hoe de ontwikkelingen zullen verlopen. De ontwikkelingen in Stad & Milieu zijn van belang.

Op de Kennemerlaan is een aantal jaren geleden bij een reconstructie een prachtige lindelaan aangelegd. Aan het eind bij het kruispunt met de Julianakade en ter hoogte van het Kennemerplein moet de reconstructie nog plaatsvinden. Uiteraard zullen lindes bij deze aanvullingen moeten worden gebruikt.

Om deze hele route, Spaarnestraat, Merwedestraat, Velsershof en Kennemerlaan een uniform beeld te geven zal de aanleg van een dubbele lindelaan moeten worden nagestreefd.

Het **Gijzenvelt- en Moerbergplantsoen** vormt ook een belangrijke noord-zuid gerichte ontsluiting van IJmuiden. Bovendien zijn deze plantsoenen een van de belangrijkste groengebieden van het relatief dicht bebouwde IJmuiden. In het kader van Stad & Milieu zal een herinrichting plaatsvinden waarbij ook de strook tussen het plantsoen en de Radarstraat en de Grahamstraat zal worden meegenomen. Om het belangrijke karakter van de ontsluitingswegen te benadrukken zal een dubbele bomenlaan moeten worden aangebracht. Soortkeuze en dergelijke kan pas plaatsvinden nadat duidelijk is geworden hoe de strook zal worden ingericht.

Tot slot zijn het **Pleiadenplantsoen** en de **Raafstraat** te noemen als een noord-zuid gerichte hoofdontsluiting van IJmuiden. Op deze wegen is nu geen sprake van een duidelijke laanbeplanting. Bij reconstructie zal een dubbel laan meegenomen moeten worden. In verband met de windrige locatie zo dicht bij zee zal een iepenlaan de beste keuze zijn.

HOOFDSTRUCTUUR IJMUIDEN

- **Kanaaldijk:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Geul:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Dokweg:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Kromhoutstraat:** Geen laanbeplanting nodig.
- **Willebrordstraat:** Eerste deel. Duidelijke laanstructuur wenselijk. Ontwikkelingen Stad & Milieu afwachten.
- **IJmuidersstraatweg:** Aanplanten c.q. verplanten van iepenlaan bij reconstructie. Resistente soort. Afhankelijk van ontwikkelingen Stad & Milieu.
- **Julianakade:** Aanplanten iepenlaan bij reconstructie. Resistente soort.
- **Havenkade:** Aanplanten iepenlaan bij reconstructie. Resistente soort.
- **Orionweg:** Aanplanten dubbele iepenlaan i.k.v. Masterplan Zeewijk.
- **Scheiberglaan:** Aanplanten dubbele iepenlaan i.k.v. Masterplan Zeewijk.
- **De Noostraat:** Iepenlaan handhaven.
- **Lange Nieuwstraat:** Iepen zo lang mogelijk handhaven. Bij vervanging iepen aanbrengen. Bij winkels kersen vervangen afhankelijk van ontwikkeling. Van Stad & Milieu
- **Planetenweg:** Iepen langs flats vervangen door kleinere soort. Middenberm voorzien van dennen.
- **Kruisberglaan:** Middenberm voorzien van dennen.
- **Heerenduinweg:** Tot aan de Spaarnestraat driedubbele iepenlaan handhaven. Vanaf de Spaarnestraat tot strand geen laanbomen nodig.
- **Zeeweg:** Bij reconstructie laan vervangen door eikenlaan. (Quercus Palustris)
- **Velserduinweg:** Van de Heerenduinweg tot de Lange Nieuwstraat. Bij reconstructie laan vervangen door eikenlaan.
- **Velserduinweg:** Van de Lange Nieuwstraat tot de Wijk aan Zeerweg. Bij reconstructie vervangen door eikenlaan.
- **Wijk aan Zeerweg:** Eikenlaan aanbrengen bij reconstructie.
- **Spaarnestraat:** Dubbele lindelaan aanbrengen bij reconstructie.
- **Merwedestraat:** Dubbele lindelaan aanbrengen bij reconstructie.
- **Velserhof:** Dubbele lindelaan aanbrengen bij reconstructie
- **Kennemerlaan:** Lindes handhaven c.q. aanvullen bij reconstructie.
- **Gijzenveltplantsoen:** Dubbele laan aanplanten bij reconstructie.
- **Moerbergplantsoen:** Dubbele laan aanplanten bij reconstructie.
- **Pleiadenplantsoen:** Bij reconstructie iepenlaan aanplanten. Iepziekte resistent.
- **Raafstraat:** Bij reconstructie iepenlaan aanplanten. Iepziekte resistent.

HOOFDSTRUCTUUR IJMUIDEN

Legenda

Bovenregionale structuur

- Noordzeekanaal, niet beplanten
- A9 en A22, niet beplanten
- A206, niet beplanten
- Spoorlijn Haarlem/Alkmaar, niet beplanten

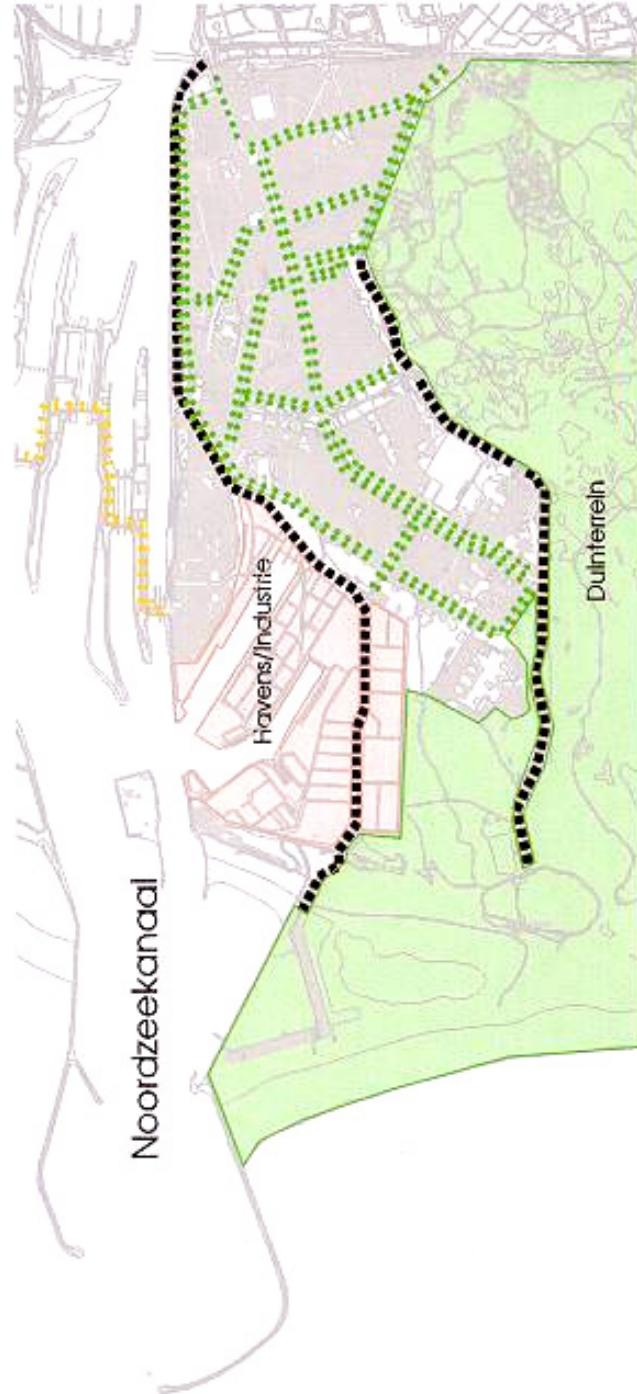
Interlokale structuur

- Streven naar dubbele laan
- Boomsoort: 1e grootte
 - duinterrein
 - Havens/Industriegebied
 - dubbele laan van R.W.S.
 - dubbele laan
- 2e grootte
 - dho stubbels laan
 - geen laanbeplanting

Boomsoort per laan

IJMUIDEN

- Kanaaldijk: Geen laanbeplanting
- Geul: Geen laanbeplanting
- Dokweg: Geen laanbeplanting
- Kromhoutstraat: Geen laanbeplanting
- Willebrordstraat: iepen afh. S&M
- Uruiderstraatweg: iepen afh. S&M
- Julianakade: iepen
- Havenkade: iepen
- Onorweg: iepen afh. Masterplan Zoewijk
- Scheiberglaan: iepen afh. Masterplan Zoewijk
- De Noorstraat: iepen
- Langje Nieuwstraat: iepen
- Plezierweg: iepen > Peren/Kersen en dennen
- Kruisberglaan: Dennen
- Heerendijkweg: iepen
- Zoeweg: Eiken
- Volsordijkweg: Eiken
- Wijk aan Zoeweg: Eiken
- Spaarnestraat: Lindes
- Mewedestraat: Lindes
- Velsenhof: Lindes
- Kennemerlaan: Lindes
- Gijzenveiligheidssoen: afh. S&M
- Moorbergplantsoen: afh. S&M
- Ploaerplantsoen: iepen
- Raadsstraat: iepen

Figuur 15 Hoofdstructuur IJmuiden

5.2.6.1. Nevenstructuur IJmuiden-Noord

Nevenstructuur IJmuiden algemeen

IJmuiden is in vier wijken verdeeld: IJmuiden-Noord, IJmuiden-Zuid, Oud-IJmuiden en IJmuiden-West, en tot slot IJmuiden Zee- en Duinwijk. De nevenstructuren zullen onderverdeeld in deze wijken worden toegelicht. In het algemeen valt op dat de vitaliteit van de bomen afneemt naarmate we meer naar zee of naar het Noordzeekanaal tot gaan, omdat de grondsoort schraler wordt en het klimaat onherbergzamer (i.v.m. zoute zeewinden). Bomen ondervinden hiervan veel hinder. In grote delen van IJmuiden zijn in het verleden heel erg veel iepen aangeplant omdat deze bomen het best bestand zijn tegen deze omstandigheden. IJmuiden wordt nu het zwaarst getroffen als het gaat om achteruitgang van het bomenbestand. De iepziekte slaat grote gaten in de boomstructuur van IJmuiden. Waar deze ziekte toeslaat is moeilijk te voorspellen. Rigoreus ingrijpen (kappen van besmette bomen) is noodzakelijk om verdere besmetting te voorkomen. (zie ook paragraaf 8.2.2. Iepziekte) In de navolgende voorstellen voor vervangingen van lanen is met de moeilijk voorspelbare kwestie van iepziekte geen rekening gehouden.

Nevenstructuur IJmuiden-Noord

IJmuiden-Noord is een wijk met een grote bebouwingsdichtheid. Over het algemeen zijn er smalle straatjes, en is er sprake van een grote parkeerdruk. In een aantal straten zijn nu geen laanbomen aanwezig waar het wel wenselijk zou zijn. Voor de **Napierstraat, Vareniusstraat** en de **Van Wassenaerstraat, Grahamstraat** zou onderzocht moeten worden of aanplant van bomen mogelijk is. In de **Huygensstraat** die doorloopt naar de wijk IJmuiden-West staan af en toe iepen, en af en toe niets. Door deze bomen bij een reconstructie in de hele straat te vervangen zal het beeld beter worden. Bovendien kan door een kleinere boomsoort te kiezen de overlast beperkt worden. In deze wijk komen ook een aantal straten voor die erg oude bomen bevatten, die gevaar kunnen gaan opleveren. In de **Stokmanstraat, de Spilbergenlaan, de Julianakade, Wijk aan Zeëerweg** is dit het geval.

De ontwikkelingen van Stad & Milieu grijpen vooral in in deze wijk. Op dit moment is het erg moeilijk om een juiste planning aan te geven voor de aanleg c.q. vervanging van lanen, bijv de aanpak van **Plein 1945** en het **Moerbergplantsoen, de Grahamstraat** etc.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van IJmuiden-Noord:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (IJMUIDEN-NOORD)

- **Huygensstraat:** Van Snelliusstraat tot Grahamstraat laanbomen vervangen c.q. aanbrengen.
- **Grahamstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Moerbergplantsoen:** (westkant) Aanbrengen laanbeplanting meenemen bij herinrichting park.
- **Stephensonstraat:** Laanbomen vervangen door een andere soort.
- **Alexander Bellstraat:** Vervangen laan, met andere soort.
- **Napierstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Vareniusstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Geleenstraat:** De twee delen vanaf de Burg. Rambonnetlaan laanbomen vervangen.
- **Julianakade:** Snel ingrijpen om onveilige situatie op te heffen. Vervolgens laanbomen vervangen.
- **Velserduinplein:** Lindes vervangen in afwachting van ontwikkelingen van Stad & Milieu.
- **Zoutmanstraat:** Van Raadhuisstraat tot Piet Heinstraat populieren vervangen. Ter hoogte van plantsoen reconstructie park afwachten.
- **Bestevaerstraat:** Meidoorns vervangen.
- **Van Wassenaerstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Spilbergenlaan:** Van Dirk Hartogstraat tot IJmuidersstraatweg, populieren voor 2003 vervangen door elzen zodat de eenheid in de straat wordt hersteld.
- **Stokmanplantsoen:** Acacia's kandelaberen (i.v.m. veiligheid).
- **Plein 1945:** Bij reconstructie iepen vervangen, afhankelijk van Stad & Milieu
- **Oosterduinweg:** Vervangen laan.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (IJMUIDEN-NOORD)

- **Hadleystraat:** Meidoorns vervangen.
- **Oosterduinplein:** Bomen vervangen bij reconstructie.
- **Trompstraat:** Bij reconstructie laanbomen vervangen.
- **Stokmanplantsoen:** Acacia's vervangen,

OVER 10 JAAR OF LATER (IJMUIDEN-NOORD)

- **IJmuiden-Noord:** Op dit moment nog niet te beoordelen, dit is afhankelijk van de aanslag door iepziekte.

5. 2.6.2. Nevenstructuur IJmuiden-Zuid

In deze IJmuiden-Zuid zijn vaak erg grote boomsoorten toegepast, met name in de bomenbuurt komt dit nogal eens voor. (bijvoorbeeld de platanen in de **Platanenstraat** etc) Dit veroorzaakt ruimte en lichtgebrek in de straten. In de toekomst moet hier meer op gelet worden.

In de vogelbuurt vallen vooral de monumentale iepen in de **Leeuweriklaan**, en de prachtige hopbeuken in de **Kievitlaan** op. De kleinere bomen in deze wijk, de meidoorns en de prunussen zijn op korte of middenlange termijn aan vervanging toe, **Merellaan, Meidoornstraat**.

In deze wijk komen ook een aantal straten voor waarin geen of bijna geen laanboom te bekennen valt. In de **Ahornstraat, Iepenstraat** en de **Lariksstraat** kan onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn.

Verder komen in IJmuiden-Zuid heel erg veel iepen voor, met name in de Rivierenbuurt. De aangeplante monocultuur heeft een groot nadeel. In verband met iepziekte is dit de meest kwetsbare wijk van Velsen. In bijna elke straat staan iepen. Iepen die bij uitval keer op keer zijn ingeboet (vervangen door jonge bomen) en dit resulteert in een wijk met lanen die bestaan uit bomen met zeer verschillende leeftijden. Het vervangen van een dergelijke laan is moeilijk, omdat het moment van vervanging moeilijk te bepalen is. Er zijn namelijk altijd betrekkelijk jonge bomen aanwezig. Vooral de onvoorspelbare gevolgen van iepziekte zullen de laanboom vervangingen van deze wijk gaan bepalen.

Is de kwaliteit van de iepen en het ritme slecht dan zijn de lanen in onderstaande overzichten opgenomen (**Scheldestraat**).

In het voorontwerp bestemmingsplan Zeeweg-terrein zijn waardevolle bomen opgenomen. Het betreft laanbomen in de Tuindersstraat, langs de Zeeweg en langs de Velsersduinweg. Deze zijn als waardevolle bomen in de bijlage opgenomen.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van IJmuiden-Zuid:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (IJMUIDEN-ZUID)

- **Tiberiusplein:** Populieren vervangen.
- **Heidestraat:** Iepen bij reconstructie vervangen door een kleiner soort.
- **Lorentzstraat:** Boomspiegels aanpassen.
- **Abelenstraat:** Onderzoeken of laanbeplanting mogelijk is.
- **Cederstraat:** Vanaf de Meeuwenlaan tot de Zeeweg, vervangen c.q. aanbrengen laan.
- **Esdoornstraat:** Aanbrengen laanbeplanting (incl. hofje).
- **Lijsterlaan:** Vervangen laanbomen in hele laan.
- **Merellaan:** Vervangen laan.
- **Ahornstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Iepenstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn. Meenemen bij reconstructie
- **Lariksstraat:** Onderzoeken of laanbomen mogelijk zijn.
- **Spaarnestraat:** Bij reconstructie laan vervangen.
- **Merwedestraat:** Bij reconstructie laan aanplanten. Iepen op parkeerplaats verplanten naar de Rijnstraat ter vervanging van slechte exemplaren. Ontwikkelingen parkeerplaats afwachten.
- **Reggestraat:** Lijsterbes vervangen door andere soort.
- **Acaciastraat:** Laan vervangen bij reconstructie
- **Lindenstraat:** Laan vervangen als lindes slecht zijn.
- **Groeneweg:** Laan vervangen, t.g.v. storm is de laan verdwenen.
- **IJsselstraat:** Laan vervangen, t.g.v. storm is de laan verdwenen.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (IJMUIDEN-ZUID)

- **Meidoornstraat:** Meidoorns vervangen.
- **Eksterlaan:** Laan vervangen, zodat een beter beeld ontstaat.
- **Scheldestraat:** Iepen vervangen door boom 3^e grootte.

OVER 10 JAAR OF LATER (IJMUIDEN-ZUID)

- **Briniostraat:** Als de volwassen bomen onveilig worden, hele laan vervangen.
- **J.P. Troelstraweg:** Iepen vervangen.
- **Tuindersstraat:** Laan vervangen, afhankelijk van ontwikkelingen.
- **Kievitlaan:** Als de volwassen bomen onveilig worden, hele laan vervangen.
- **Velserduinweg:** Van de Zeeweg tot de Heerenduinweg, Laanbomen vervangen.
- **Vechtstraat:** Laanbomen vervangen.

5.2.6.3. Nevenstructuur Oud- IJmuiden en IJmuiden-West

Oud-IJmuiden is een wijk met zeer veel bedrijvigheid, weinig ruimte en een zeer extreme weersomstandigheden. Met name de harde zoute zeewinden zorgen ervoor dat bomen het heel zwaar hebben. De bomen groeien hier over het algemeen erg langzaam en er moeten soorten aangeplant worden die bestand zijn tegen zeewind, en een schrale bodem. Bovendien is er niet erg veel ruimte voor bomen, ten gevolge van de dichte bebouwing en de grote hoeveelheid vaak zwaar verkeer. In grote delen van Oud-IJmuiden zijn zelfs geen laanbomen aanwezig, met name in de meest bedrijvige straten zoals **Justus Dirkstraat, Frogerstraat, Steigerweg, Visstraat** etc.

In Oud-IJmuiden zijn een aantal straten met een woonefachtige inrichting (**Bloemstraat** en **Pres. Steynstraat, Helmstraat**) Ook hier is het woekeren met de ruimte. De bomen die er staan, staan vaak in de weg, krijgen te weinig ruimte en worden regelmatig aangereden Bij aanpassingen, reconstructies en dergelijke zal zeer kritisch moeten worden gekeken naar de boomstructuur.

Het havengebied is niet in dit plan meegenomen. Het havengebied is niet in beheer bij de Gemeente Velsen.

IJmuiden-West valt in twee delen uiteen. Het gebied grenzend aan de Kromhoutstraat, met veel bedrijvigheid en erg weinig ruimte. Hier zijn geen laanbomen aanwezig, en dat is ook niet nodig. (**J.Wattstraat, Kaplanstraat, Cornwallstraat, Deutzstraat** etc)

Op de **Kromhoutstraat** is in het verleden (ca 5 jaar geleden) een reconstructie geweest waarbij ook de bermten zijn meegenomen. Hierin zijn zeer jonge abelen en dennen geplant, omdat deze bomen dan een veel grotere overlevingskans hebben. Immers de schrale gronden en de zoute harde zeewinden vergen een enorme aanpassing van de bomen. Nu pas beginnen deze bomen zichtbaar te worden. Over een jaar of 10 zal hier een mooie duinachtige beplanting met bomen in de bermten zijn ontstaan. Aanplant van grotere bomen bij dergelijke extreme omstandigheden zal geen succesvol resultaat hebben.

Bomenplan 2003

Het gebied ten oosten van de Havenkade is het deel van IJmuiden-West met voornamelijk woonstraten. Afgelopen jaar (2002) werden de Westerbegraafplaats en het omliggende park heringericht. Het park krijgt een meer bruikbare inrichting met speelplekken voor kinderen van diverse leeftijden. Het park wordt meer open gemaakt waardoor het minder afgeschermd is van de omgeving. Op de begraafplaats worden grotere bomen aan- en herplant, waardoor een meer monumentaal karakter moet ontstaan. Rond het hele terrein wordt een nieuwe laanstructuur aangeplant.

(Havenkade, Marconistraat, Snelliusstraat en Fultonstraat) Met de aanwezige monumentale bomen is rekening gehouden.

In de **Huygensstraat** staan iepen van zeer verschillende leeftijden en kwaliteiten. Bij reconstructie moet deze laan vervangen worden. Bovendien moet dan onderzocht worden of er weer zo'n grote boomsoort moet worden teruggeplant.

Voor zowel Oud-IJmuiden als IJmuiden-West geldt dat er zeer veel iepen zijn aangeplant. Uitval door iepziekte is moeilijk in te schatten. Er moet naar gestreefd worden in de toekomst een veel kleiner percentage iepen aan te planten, en resistente soorten gebruiken.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van Oud-IJmuiden en IJmuiden-West:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (OUD-IJMUIDEN, IJMUIDEN-WEST)

- **Koningin Wilhelminakade: Vanaf Kerkstraat tot Cronjestraat en vanaf Kerkstraat tot Kanaalstraat, laan vervangen e.e.a. afstemmen op ontwikkeling m.b.t. Spoorwegdriehoek.**
- **Bloemstraat: In woonerfdeel bomen vervangen, en bezinnen op structuur.**
- **Helmstraat: Idem.**
- **Pres. Steynstraat: Idem.**
- **Pres. Krügerstraat: Idem.**
- **Braamstraat: Idem.**
- **Celciusstraat: In de delen van en naar de Fahrenheitstraat de meidoorns vervangen.**
- **Snelliusstraat: Bij reconstructie Westerbegraafplaatspark worden laanbomen in het park aangeplant.**
- **Fultonstraat: Idem. Rekening houden met monumentale bomen.**
- **Marconistraat: Idem.**
- **Huygensstraat: van Havenkade tot Snelliusstraat, bij reconstructie laanbomen aanplanten**
- **Havenkade: Bij reconstructie laanbomen aanplanten.**

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (OUD-IJMUIDEN, IJMUIDEN-WEST)

- **Oud-IJmuiden: Niet te overzien, afhankelijk van ontwikkeling iepziekte.**
- **Vleetstraat: Bij reconstructie laanbomen vervangen.**
- **IJmuiden-West: Overige ontwikkelingen niet te overzien, afhankelijk van ontwikkelingen iepziekte.**

OVER 10 JAAR OF LATER (OUD-IJMUIDEN, IJMUIDEN-WEST)

- **Oud-IJmuiden: Niet te overzien, afhankelijk van ontwikkelingen iepziekte.**
- **IJmuiden-West: Niet te overzien, afhankelijk van ontwikkelingen iepziekte.**

5.2.6.4. Nevenstructuur IJmuiden Zee- en Duinwijk

Zeewijk

De opbouw van Zeewijk met z'n vlakkenstructuur heeft met zich meegebracht dat ook al die vlakken eenzelfde boomstructuur hebben meegekregen. Al de wegen zijn beplant met bomen van de 3^e grootte. Deze kleine boompjes zijn prima voor in kleine woonstraatjes, maar ze hebben als nadeel dat ze niet zo oud worden. In een klein aantal straatje zijn deze boompjes al vervangen (**Pettenveltlaan**) en een groot aantal moet nog (**Konijneberglaan, Vierkantebos, Aardbeienvlak, Georgebos, Kleine pan, Verbrandevlak, Gurvenlaan** etc etc.) De plannen voor deze wijk moeten aansluiten op de het Masterplan Zeewijk.

Op de **Doorneberglaan** moet de beplanting aangepast worden aan de nieuwbouwplannen voor het Ichthusterrein. De iepen die hier nu staan zijn erg slecht en moeten tegen die tijd vervangen worden. De **Schiplaan (Scheiberglaan, Orionweg, Keetberglaan en de Dennekoplaan)** moet eveneens voorzien worden van laanbomen. De straat is erg breed. Plannen hiervoor zijn al meegenomen in het Masterplan Zeewijk.

In de wijk rond het **Canopusplein** hebben iepziekte en storm huis gehouden. Het Canopusplein is recentelijk heringericht. **Steenbokstraat** staat in de planning.

Duinwijk

In Duinwijk staan voornamelijk iepen. In de **Uranusstraat** staan geen iepen maar elzen, en in de **Lierstraat** staan lijsterbessen (Sorbus). Verder staan er ongetwijfeld nog andere boomsoorten in het Gijzenveltplantsoen. Maar verder zijn het alleen maar iepen in deze wijk. Dat deze monocultuur doorbroken moet worden zal ongetwijfeld duidelijk zijn. De wijk is nu veel te kwetsbaar.

In het kader van Stad & Milieu zal het **Gijzenveltplantsoen** aangepakt worden. Een exacte planning is hiervan nu niet te geven maar naar verwachting zal hier toch binnen 5 jaar met de herinrichting worden gestart. Ook de **Radarstraat** zal hierin worden meegenomen.

Bij reconstructie van het **Pleiadenplantsoen** en het aangrenzende deel van de **Herculesstraat** moet laanbeplanting in de planvorming worden meegenomen.

Bij de afronding van de nieuwbouwplannen aan de **Mercuriusstraat** en **Venusstraat** moeten de laanbomen worden geplant.

In de **Perseusstraat** zijn ook nieuwbouwplannen in ontwikkeling. Ook hier zal de laanbeplanting aandacht moeten krijgen.

Overzicht van te vervangen lanen in nevenstructuur van IJmuiden Zee- en Duinwijk:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (IJMUIDEN ZEE- EN DUINWIJK)

- **Gijzenveltplantsoen:** Laanbomen tijdens herinrichting aanbrengen. Afhankelijk van Stad & Milieu.
- **Radarstraat:** Laanbomen aanbrengen afhankelijk van Stad & Milieu.
- **Zuiderkruisstraat:** Laanbomen aanplanten.
- **Venusstraat:** Ter hoogte van nieuwbouw laanbomen planten.
- **Mercuriusstraat:** Ter hoogte van nieuwbouw bomen vervangen cq aanbrengen.
- **Raafstraat:** Bij reconstructie laanbomen meenemen.
- **Pleiadenplantsoen:** Laanbomen aanbrengen bij reconstructie.
- **Herculesstraat:** Ter hoogte van het Pleiadenplantsoen, laanbomen aanbrengen Bij reconstructie.
- **Perseusstraat:** Laanbomen aanplanten, afhankelijk van ontwikkelingen.
- **Planetenweg:** Iepen in trottoir vervangen door boom 2^e grootte, in middenberm over hele lengte dennen aanplanten.

- **Doornberglaan:** Langs voormalig zwembad en in plantsoen bomen vervangen.
- **Konijnenberglaan:** Meidoorns vervangen.
- **Vierkante bos:** Perenboompjes (Pyrus) vervangen.
- **Aardbeienvlak:** Meidoorns vervangen.
- **Georgebos:** Meidoorns vervangen van Schiplaan tot vlak.
- **Schiplaan:** Laanbomen aanplanten in kader Masterplan Zeewijk.
- **Kruisberglaan:** Aanplanten dennen in middenberm.
- **Kleine pan:** Bomen planten langs Kruisberglaan. (achterzijde Kleine pan) Kersenboompjes (Prunus) vervangen.
- **Verbrande vlak:** Perenboompjes vervangen.
- **Gurvenlaan:** Aanplanten laanbomen 3^e grootte.
- **Scheiberglaan:** Laanbomen aanplanten in kader van Masterplan Zeewijk.
- **Orionweg:** Van Scheiberglaan tot Pleiadenplantsoen laanbomen Aanplanten in kader van Masterplan Zeewijk.
- **Dennekoplaan:** Laanbomen aanplanten in kader van Masterplan Zeewijk.
- **Lange Vlak:** Van Dennekoplaan tot vlak bomen aanplanten.
- **De Papenmuslaan:** Meidoorns vervangen.
- **Zwarte Mierenvlak:** Meidoorns vervangen.
- **Keetberglaan:** Laanbomen aanplanten in kader van Masterplan Zeewijk.
- **Hazevlak:** Meidoorns vervangen.
- **De Tiemenlaan:** Meidoorns vervangen.
- **Kolebossenlaan:** Meidoorns vervangen.
- **Steenbokstraat:** Aanbrengen laanbomen.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (IJMUIDEN ZEE- EN DUINWIJK)

- **Voermanstraat:** Iepen vervangen.
- **In Duinwijk:** Op dit moment nog niet te beoordelen, dit is afhankelijk van de hoeveelheid iepziekte.

- **Snippenbos:** Bij de school verandert de situatie, dit t.z.t. aanpakken.
- **In Zeewijk:** Op dit moment nog niet te beoordelen, dit is afhankelijk van de hoeveelheid iepziekte.

OVER 10 JAAR OF LATER (IJMUIDEN ZEE- EN DUINWIJK)

- **In Duinwijk:** Op dit moment nog niet te beoordelen, dit is afhankelijk van de hoeveelheid iepziekte.
- **In Zeewijk:** Op dit moment nog niet te beoordelen, dit is afhankelijk van de hoeveelheid iepziekte.

5.2.7. Velsen-Noord

Hoofdstructuur

Voor Velsen-Noord worden op dit moment erg veel plannen gemaakt waaronder ook het Wijk Ontwikkelingsplan Velsen-Noord als vervolg op de gebiedsvisie Velsen-Noord. Bij deze plannen staan het verbeteren van de leefbaarheid voorop. Helaas is dit plan nu nog zo prematuur dat we er niet echt rekening mee kunnen houden.

De hoofdtoegang van Velsen-Noord en van Beverwijk wordt gevormd door de **Velsertraverse**. Aan de kant van Beverwijk is nu sprake van een braakliggend industrieterrein. Beverwijk is echter bezig met een plan waarbij dit deel wordt ontwikkeld als kantoren gebied, waardoor de toegang een heel ander aanzicht krijgt. Aan de Velsen-Noordkant van deze weg zijn bosschages aanwezig die Velsen-Noord van Beverwijk afscheiden. Aan de Beverwijkse kant is nu geen sprake van beplanting. Bij de verdere ontwikkelingen moet ernaar gestreefd worden deze weg een vriendelijker uiterlijk mee te geven door de aanplant van laanbomen. Opbouw en aard van de laan zijn pas te bepalen als de plannen meer gestalte krijgen.

De rand van Velsen-Noord aan de **Wijkeroogstraat** en de **Heirweg** is prachtig. Een parkstrook met bosschages zorgt voor een mooie afsluiting van de wijk. Een inrichting die zorgt voor een groter gebruik van deze strook zal de wijk ten goede komen. In de parkstrook staan nogal wat oude iepen die waarschijnlijk niet zo heel lang meer meegaan. Vervangers planten voor deze bomen, die in een later stadium de functie van de iepen kunnen overnemen is aan te raden.

De **Wijkerstraatweg** is de winkelstraat voor Velsen-Noord. Voor deze weg zijn reconstructieplannen in de maak. Hierbij zullen de laanbomen vervangen worden. Bij herplant kunnen alleen bomen aan de oostkant worden herplant, i.v.m. de beperkte ruimte in de ondergrond (Kabels en leidingen). De iepen worden vervangen door lindes. Dit is namelijk een boom die goed groeit in een steenachtige omgeving. De kastanjes bij de winkels moeten gehandhaafd blijven, ze zijn zeer vitaal en zorgen voor een prachtig beeld.

In het **Stratingsplantsoen** staan essen (Fraxinus) in de trottoirs langs de flats aan beide zijden. De gezonde volwassen essen staan in een mooi ritme. De bomen zijn wel erg hoog opgekroond, waarschijnlijk om overlast in de flats te voorkomen. Bij een grootschalige reconstructie de bomen vervangen door eiken die een stuk verder van de woningen moeten worden aangeplant. In het plantsoen staan een groot aantal populieren, die hun beste tijd gehad hebben. Op korte termijn moeten hiervoor vervangers worden aangeplant. Als de populieren dan over een aantal jaren weggehaald moeten worden is er weer een goede basis aanwezig.

De **Wenkebachstraat** en de **Rijk de Waalweg** vormen een hoofdontsluiting richting Corus. Aan beide zijden van deze wegen is bosplantsoen aanwezig. In de middenbermen staan gedeeltelijk abelen. Op de lange termijn, als de abelen aan vervanging toe zijn, moet in de middenberm over de totale lengte een aanplant van eiken worden aangebracht.

De **Pontweg** kent ook bosplantsoen aan beide zijden in de bermen. Dit is een prima afscherming van de industrie. Een laan aanplanten is niet nodig. Wel zou er extra aandacht moeten worden besteed aan het pontplein aan deze kant van het kanaal.

HOOFDSTRUCTUUR VELSEN-NOORD

- **Velsertraverse:** Bij reconstructie laanbomen meenemen. Waarschijnlijk binnen 5 jaar.
- **Wijkerogstraat:** Vervangers voor iepen planten in parkstrook (bomen 1^e grootte). Straatprofiel verder houden zoals die is. Binnen 5 jaar.
- **Heirweg:** Dubbele essenlaan (*Fraxinus*) handhaven.
- **Wijkerstraatweg:** Bij renovatie lindelaan inpassen. Kastanjes voor winkels handhaven. Binnen 5 jaar.
- **Stratingplantsoen:** In plantsoen op korte termijn vervangers aanplanten voor de populieren. De laanbomen in het trottoir na reconstructie c.q. nieuwbouwplannen vervangen door eiken die verder van woningen staan. (waarschijnlijk binnen 5 jaar).
- **Pontweg:** Bosplantsoen aan beide zijden handhaven.
- **Wenckebachstraat:** Abelen in middenberm op lange termijn (10-15 jaar) vervangen door eiken. Bosplantsoen aan beide zijbermen handhaven.
- **Rijk de Waalweg:** Bosplantsoen aan beide zijbermen handhaven. Op middenlange termijn (10-15 jaar) eiken in middenberm aanplanten.

Nevenstructuur Velsen-Noord

Wat opvalt in de boomstructuur en de kwaliteit van de bomen is dat deze zo wisselend is. Op de **Meerweidenlaan** bijvoorbeeld is een eikenstrook aangelegd dat voor een prachtig beeld zorgt. De essen die op deze laan in het trottoir staan zijn van slechte kwaliteit. Vervangen is niet mogelijk in verband met ruimte gebrek in de ondergrond (kabels en leidingen).

In de **Ladderbeeklaan** staan kastanjes, die veel te weinig ruimte hebben omdat ze te dicht tegen de gevel van de woningen staan. De bomen zijn opgekroond om de overlast te beperken waardoor ze helemaal uit model zijn en het beeld niet mooi is. Het aanplanten van een kleinere boom zou een veel betere keus zijn.

De **Geelvincklaan** heeft ook deels kastanjes die eigenlijk veel te groot voor de straat zijn. In een ander deel van deze straat staan lijsterbessen van zeer verschillende leeftijd. Er is geen sprake van een totaalbeeld.

Ook komen er in Velsen Noord veel straten voor waar bijna geen boom in staat. De **Watervlietstraat**, **Verbindingsweg**, zijn voorbeelden, die in dit kader eens goed bekeken moet worden.

De **Westerwijkstraat**, **Noorderlaan** en **Lethstraat**, hebben een woonefachtige opbouw. In deze straten is erg weinig ruimte. Bomen hebben vaak niet genoeg ruimte. Bij uitval van bomen moet zeer kritisch bekeken worden of deze bomen vervangen moeten worden.

Ontwikkelingen met betrekking tot de **Gildenlaan** en de **Schulpweg** zijn nu nog niet te overzien. De boomstructuur moet aansluiten bij de ontwikkelingen in het Wijkontwikkelingsplan Velsen-Noord.

Omdat voor Velsen-Noord een aantal ambitieuze plannen in de maak zijn, waarbij op dit moment nog niet te overzien is wat er precies gaat gebeuren, is het heel moeilijk om op de langere termijn inzicht te krijgen met betrekking tot het bomenplan. Ook het groot aantal iepen zorgt voor onduidelijkheid naar de toekomst.

Overzicht te vervangen lanen in de nevenstructuur van Velsen-Noord:

LAAN VERVANGEN TUSSEN NU EN 5 JAAR (VELSEN-NOORD)

- **Ladderbeekstraat:** Laan in z'n geheel vervangen met bomen van 2^e/3^e grootte.
- **Geelvinckstraat:** Laan in z'n geheel vervangen met bomen van 2^e en 3^e grootte.
- **Meerweidenlaan:** Alle essen weghalen en niet vervangen.
- **Watervlietstraat:** Laan vervangen met bomen van 2^e/3^e grootte.
- **Doelmanstraat:** 2 oude meidoorns weghalen en niet vervangen.
Op grasveldje solitaire boom planten (Beuk).
- **Duinvlietstraat:** Vervanger planten voor de zeer oude iepen in het plantsoen.
De jonge prunussen in het trottoir inboeten.
- **Van Rijswijkstraat:** Lanen vervangen in samenhang met nieuwbouw plannen.
- **Coymanstraat:** Lanen vervangen in samenhang met nieuwbouw plannen.
- **Schulpweg:** Ontwikkelingen WOP Velsen-Noord afwachten.
- **Gildelaan:** Ontwikkelingen WOP Velsen-Noord afwachten.
- **Arent de Raetstraat:** Prunus, vervangen door ander soort.
- **Westerwijkstraat:** Bomen verwijderen en incidenteel vervangen.
- **Noorderlaan:** Bomen verwijderen en incidenteel vervangen.
- **Lethstraat:** Bomen verwijderen en incidenteel vervangen.
- **Melklaan:** Bomen vervangen bij reconstructie.

TUSSEN 5 EN 10 JAAR (VELSEN-NOORD)

- **Verbindingsweg:** Indien mogelijk laanbomen aanbrengen 2^e/3^e grootte.
- **Corverslaan:** Laan vervangen in afwachting van bouwplannen.
- **Banjaertstraat:** Meidoorns vervangen door andere boom.
- **Van Kalkarstraat:** Bij reconstructie laanbomen aanbrengen.
- **Bleyenhoevenlaan:** Laan vervangen afhankelijk van bouwplannen.

OVER 10 JAAR OF LATER (VELSEN-NOORD)

Nu nog niet te overzien. Waarschijnlijk veel iepenlanen die vervangen moeten worden.

HOOFDSTRUCTUUR VELSEN NOORD

Figuur 16 Hoofdstructuur Velsen-Noord

6. MONUMENTALE EN WAARDEVOLLE BOMEN

Een boom wordt monumentaal genoemd als hij oud is (ouder dan ca 80 jaar) en door zijn verschijning beeldbepalend en onvervangbaar voor het karakter van de omgeving. Bomen met een grote dendrologische waarde, of herdenkingsbomen kunnen ook monumentaal of waardevol worden genoemd.

Door de Bomen Stichting is een inventarisatie van monumentale en waardevolle bomen gemaakt. Als aanvullend criteria wordt door de bomenstichting gehanteerd dat de boom niet in onherstelbaar slechte conditie moet verkeren, en dat de boom van landelijk belang moet zijn. De bomen moeten in beginsel weer in een redelijke conditie zijn te brengen. Volledig verval van de boom mag niet binnen tien jaar te verwachten zijn. Bij de inventarisatie door de Bomen Stichting zijn ook bomen op particulier terrein meegenomen.

Naast de bovenstaande lijst zijn nog een heel aantal waardevolle bomen te benoemen die minder oud zijn, maar die ook zeer beeldbepalend zijn, denk maar aan de laan bij Kennemergaarde, de kastanjes op de Brederoodseweg, iepen langs de Heerenduinweg, de lindes in de dorpskern van Oud-Velsen.

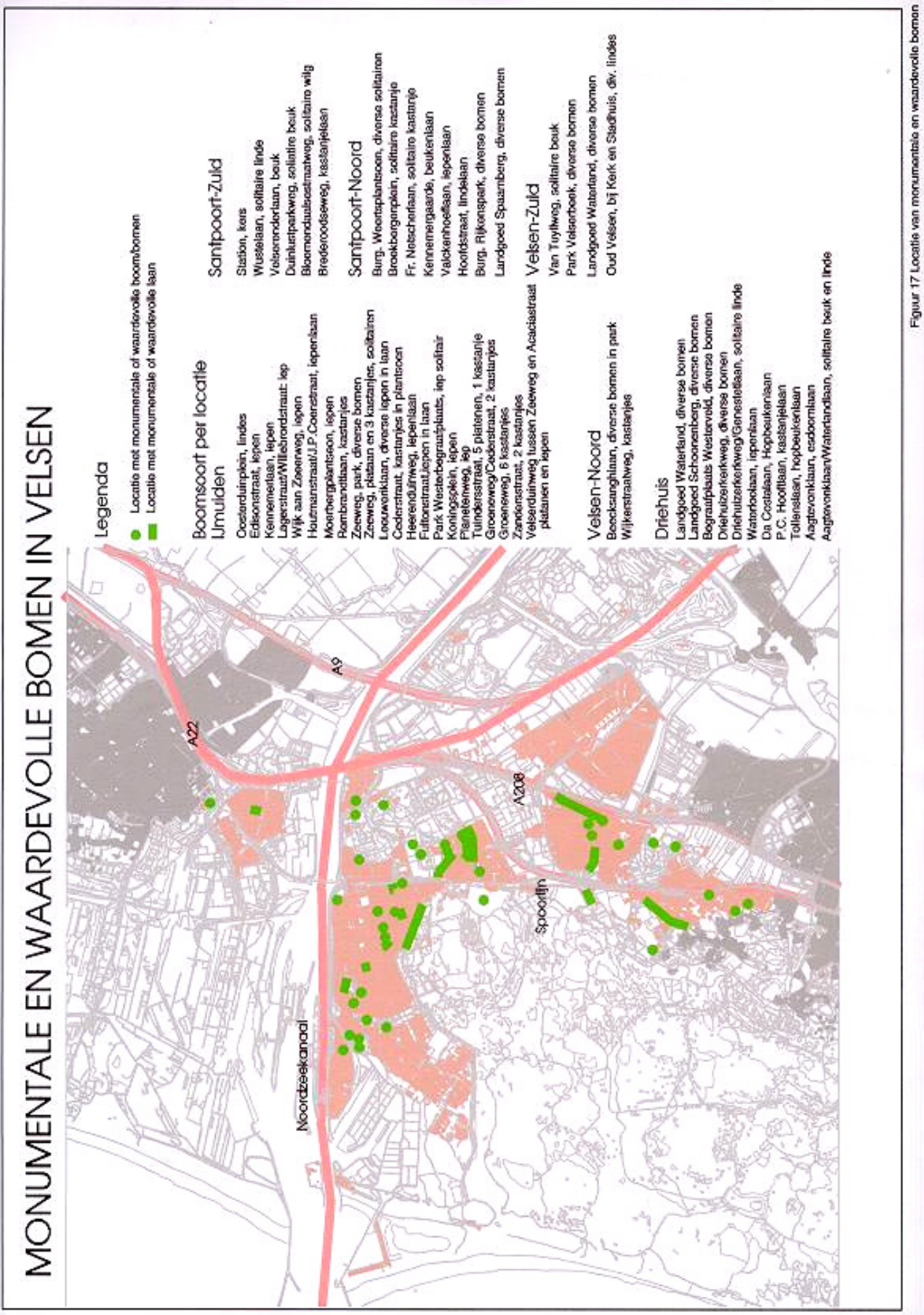
Het is van het grootste belang om deze monumentale en waardevolle bomen voor de toekomst te behouden en daarom te beschermen tegen ongewenste invloeden.

In de bijlage "Veldinventarisatie" is bovendien aan de lijst toegevoegd welke monumentale, waardevolle en bijzondere bomen we hebben. Naast de bomen zoals hierboven omschreven is de lijst hier aangevuld met bijzondere bomen. Hiermee worden bomen bedoeld die geplant zijn door bijzondere personen zoals koninginnenbomen, of bomen geplant voor een bijzondere gelegenheid zoals herdenkingsbomen.

In de bijlage zijn de criteria, en de bomenlijst die de Bomenstichting hanteert toegevoegd.

Monumentale en waardevolle bomen

Een boom wordt monumentaal genoemd als hij oud is en door zijn verschijning beeldbepalend en onvervangbaar voor het karakter van de omgeving. Bomen met een grote dendrologische waarde, of herdenkingsbomen kunnen ook monumentaal of waardevol worden genoemd. Deze bomen moeten tot het uiterste worden beschermd tegen ongewenste invloeden. In de bijlage is een inventarisatie opgenomen.

Figuur 17 Locatie van monumentale en waardevolle bomen

7. CULTUURHISTORISCHE ASPECTEN

In dit bomenbeleidsplan willen we rekening houden met cultuurhistorische kwaliteiten die aanwezig zijn in Velsen. Met name historische lanen moeten behouden worden. Of als het mogelijk is weer aan gebracht worden.

De invulling van hoe er omgegaan dient te worden met lanen structuur in de diverse landgoederen, buitenplaatsen en parken (m.n. het Burgemeester Rijkenspark) zijn, voor zo ver ze in bezit zijn van de gemeente omschreven in de beheersplannen. De **Waterlandlaan** in Driehuis moet gezien worden als een onderdeel van de landgoederenstrook Velserbeek, Waterland, Beeckesteyn.

De **Wüstelaan** doorsnijdt het voormalige landgoed Spaarnberg.

De **Velserenderlaan** langs de ruïne van Brederode, die gedeeltelijk in Velsen en gedeeltelijk in Bloemendaal ligt, is circa 200 jaar geleden aangelegd als een laan met allure. De voormalige oprijlaan naar buitenplaats Velserend. De laatste decennia is de laan steeds meer aangetast en valt in fragmenten uiteen. Het herstellen van de laan benadrukt de open ruimte structuur van de strandvlakte. Bovendien zou het een aantal voor het landschap storende ontwikkelingen in de duinrand maskeren, waardoor de schoonheid van de strandvlakte hersteld zal worden. Uiteraard moet bij de ontwikkeling van deze laan rekening worden gehouden met bosschages om de ruïne van Brederode, die van oudsher het landschap hier bepalen.

De **Vinkenbaan** is oorspronkelijk een in het beboste binnenduigebied uitgezet veld geweest, waarop men via een ingenieus systeem met netten vogels (met name vinken) ving.

De Vinkenbaan is nu de oudst landschappelijk gesitueerde villawijk in Zuid Kennemerland. De gaafheid en de goede harmonie van de landschappelijke, ruimtelijke, architectonische en historische aspecten van de Vinkenbaan maakt dit tot een waardevol deelgebied waarvan het behoud gewaarborgd moet blijven. Laanbeplanting is van oudsher niet aanwezig.

De buitenplaats **Kennemergaarde** is gesitueerd op de strandwal waar ook Santpoort-Noord voor een gedeelte op gebouwd is. Bij de aanleg van de spoorlijn Haarlem-Beverwijk werd de buitenplaats in twee delen opgesplitst. Het oostelijke deel is deze eeuw grotendeels opgeofferd ten behoeve van woningbouw. De parkzone is aangelegd in een strandvlakte en penetreert diep in de kern van Santpoort-Noord. Het is van het grootste belang om deze parkzone te behouden. Door aanleg van laanbeplanting langs deze scheg (**Valckenhoeflaan/Burg. Weertsplantsoen**) worden de wegen meer bij het groen betrokken waardoor de oude structuur nadrukkelijker aanwezig blijft.

Aan de westkant van het spoor zijn ook nog delen van buitenplaats aanwezig. Met name de centrale laan, bestaande uit zware beuken, is zeer karakteristiek. Mocht in de toekomst het noodzakelijk zijn om de laan te vervangen moet ernaar gestreefd worden het monumentale karakter te handhaven.

Cultuurhistorische aspecten

Cultuurhistorisch kwaliteiten moeten behouden en indien mogelijk in ere hersteld worden. Met name de Velserenderlaan, de voormalige oprijlaan naar landgoed Velserend en de Valckenhoeflaan/ Burgemeester Weertsplantsoen als onderdeel van de voormalige buitenplaats Kennemergaarde moeten in ere worden hersteld cq. behouden blijven.

8. BEHEER

Het beheer van het laanbomen bestand kan worden onderverdeeld in twee categorieën. Het jaarlijks terugkerende (regulier) beheer en het beheer dat incidenteel noodzakelijk is.

8.1. Regulier beheer

Regulier beheer aan het laanbomen bestand dient twee doelen. Ten eerste wordt er gestreefd naar een zo vitaal mogelijk bomenbestand, ten bate van de leefbaarheid van Velsen. Ten tweede moet de veiligheid van de bevolking ten alle tijden gewaarborgd zijn.

Het toepassen van de juiste boom op de juiste plek kan veel onderhoud voorkomen. In het verleden zijn helaas op een groot aantal locaties te grote bomen toegepast in te smalle straatjes. Dit zorgt voor overlast, met als gevolg onderhoud in de vorm van snoeien etc. In de toekomst moet dit voorkomen worden, onder het motto de juiste boom op de juiste plek.

Inspectie: rooiplan, snoeiplan, lijst bomen voor nader onderzoek

Aan de basis van het reguliere beheer staat een jaarlijks terugkerende inspectie van het hele laanbomen bestand. In deze inspectie worden alle bomen die in verharding langs de wegen staan visueel geïnspecteerd op vitaliteit, stabiliteit, vorm en locatie.

De gegevens worden verzameld en resulteren in een snoeiplan een rooiplan en in een lijst met bomen die een nader onderzoek nodig hebben.

De bomen die op de lijst staan voor nader onderzoek worden door een erkend bureau nader onderzocht. De lijst bevat bijvoorbeeld bomen met holten waardoor de stabiliteit moeilijk is in te schatten. Deze lijst bevat ook bomen die te lijden hebben onder de verhoging van de grondwaterstand ten gevolge van de stopzetting van de waterwinning in de duinen. Kortom, bij twijfel worden derden ingeschakeld om een gefundeerd oordeel te kunnen geven. Bomen van deze lijst kunnen komen uiteindelijk op de rooilijst of krijgen het oormerk “attentiebom”, waardoor er sprake is van jaarlijks terugkerende extra controle.

Op dit moment worden alleen bomen geïnspecteerd die in de berm langs de wegen staan. Bomen in plantsoenstroken langs wegen, bomen langs fiets-, voet- en ruiterspaden moeten in de toekomst toegevoegd worden aan dit systeem.

Snoeien

Uit bovenstaande inspectie kan naar voren komen dat snoeien noodzakelijk is. Er zijn een aantal vormen van snoei te onderscheiden. Jeugdsnoei is noodzakelijk bij jonge aanplant. Deze bomen hebben een vrij intensieve begeleiding nodig in de vorm van vormsnoei. De boom moet een doorgaande stam krijgen met één top erin, het zogenaamde op “1 top zetten”. Takken die te zwaar worden moeten eruit gehaald worden. Schuurtakken en plakoksels (takken die te recht naar boven groeien en daardoor een slechte aanhechting aan de stam hebben) moeten verwijderd worden. Dit alles om de vitaliteit, de stabiliteit en de vorm van de boom voor de toekomst te waarborgen.

Bomen langs wegen worden bovendien opgekroond. Dit is het weghalen van de onderste takken ter voorkoming van beschadigingen aan boom en “weggebruiker”. Opkronen in de jeugdfase van de boom geeft de beste resultaten, omdat hierbij relatief dunne takken worden verwijderd waardoor de boom minder kwetsbaar is voor rotting op de wondvlakken.

Bomenplan 2003

Uit het oogpunt van het beperken van beheerskosten is het raadzaam zo min mogelijk bomen te planten die elk jaar weer in een bepaald model moeten worden gesnoeid. Leilindes, dakplatanen, piramidevormige bomen etc. kunnen incidenteel voorkomen maar moeten absoluut niet al te vaak worden toegepast.

Richtlijnen voor opkronen:

in buurtstraatjes	3.5 – 4.0 m
langs ontsluitingswegen:	4.0 – 5.0 m
langs fietspaden	2.5 – 3.0 m

Uiteraard moeten schuurtakken, hangtakken, dood hout etc. worden verwijderd. Hierbij wordt ook weer rekening gehouden met de veiligheid voor het publiek, en de toekomst van de boom.

Bij heel oude bomen kan het voorkomen dat takken zo zwaar en dik worden dat de stam het nauwelijks kan torsen. Om de levensduur van zo'n boom te verlengen vindt er uitdunning plaats, waardoor de belasting vermindert.

Ook vindt er wel eens een uitdunning plaats om ervoor te zorgen dat het onder de boom lichter wordt.

Boomspiegels en Boompalen

Boomspiegels verdienen extra aandacht in Velsen. Vervuiling van boomspiegels door onkruid en opschot (= wortel opslag) zorgt voor een onverzorgd beeld. Ook bewoners van Velsen klagen hier vaak over. Naast vervuiling door onkruid is er ook sprake van vervuiling door zwerfvuil en door hondenpoep.

Op dit moment worden ze gemiddeld één keer per jaar schoongemaakt. Dit is eigenlijk te weinig. In de toekomst zou twee keer per jaar er voor moeten zorgen dat Velsen een verzorgder beeld krijgt.

Verder bestaat de mogelijkheid om boomspiegels te adopteren. Bewoners kunnen de boomspiegel voor hun huis voorzien van plantjes, waardoor het straatbeeld vrolijker wordt. Het onderhoud ligt bij de bewoners. De gemeente plaatst bij deze boomspiegels een speciale bloementegel waardoor de mensen van de onderhoudsploeg van de wijk weten dat hier geen onderhoud meer nodig is. Aanmelden hiervoor kan onder andere via het wijkplatform. Bewoners mogen geen hekjes en randen plaatsen en de grond mag niet opgehoogd worden, dit om schade aan de bomen en verrommeling van het straatbeeld te voorkomen.

De bestrating om de boom, die kan bestaan uit een boomkrans of uit ander bestratingmateriaal ziet er op een groot aantal plekken in Velsen onverzorgd uit. Soms is de bestrating opgedrukt door de boomwortels, soms is de bestrating eruit gereden door het verkeer. Ook zorgt dit voor onveilige situaties. Een jaarlijkse controle en reparatiecyclus, gekoppeld aan het schoonhouden van de boomkransen zal wonderen in het straatbeeld verrichten. In het hoofdstuk over technische aspecten is uitgewerkt hoe boomkransen standaard aangelegd moeten worden, bij nieuwe aanplant van bomen. Bij bestaande bomen zal per situatie bekeken moeten worden wat de beste oplossing is.

Ook het op tijd weghalen van geplaatste boompalen, als deze niet meer nodig zijn, zal bijdragen aan een verzorgder beeld.

Jonge bomen hebben extra water nodig. Gebrek aan water veroorzaakt een grotere uitval. Afhankelijk van de boom, de locatie en het weer moet meer of minder water gegeven worden aan bomen. Dit kan gedurende één tot drie jaar nodig zijn.

REGULIER BEHEER

- **Jaarlijkse inspectie dat resulteert in:**
 - **Snoelijst**
 - **Rooilijst**
 - **Lijst met “attentiebomen”**
 - **Streven naar het uitbreiden van de inspectie naar alle fiets- voet- en ruiterspaden**
- **Snoeien:**
 - **Jeugdsnoei inclusief opkronen:**

in buurtstraatjes	3.5 – 4.0 m
langs ontsluitingswegen:	4.0 – 5.0 m
langs fietspaden	2.5 – 3.0 m
 - **Overige snoei (hangtakken, schuurtakken, plakoksels, dood en gevaarlijk hout)**
- **Overige:**
 - **Watergeven jonge bomen**
 - **Schoonhouden en repareren boomspiegels, min. twee maal per jaar**
 - **Weghalen boompalen.**
 - **Mogelijkheid tot adoptie boomspiegel door bewoners.**

8.2. Incidenteel beheer

Naast het reguliere beheer is er ook sprake van incidenteel beheer. Het bomenbestand is onderhevig aan een groot aantal invloeden van buitenaf die incidenteel ingrijpen noodzakelijk maakt. Ten gevolge van graafwerkzaamheden binnen de kroonprojectie kan een boom aan vitaliteit inboeten. Toenemend verkeer kan voor vitaliteits vermindering zorgen als gevolg van aanrijdingen, maar ook als gevolg van extra druk op de wortels. Ziektes kunnen toeslaan. Kortom incidenteel beheer is nodig. De manier waarop we hiermee omgaan wordt hieronder beschreven.

8.2.1. Inboeten

Een bomenlaan is mooi als hij bestaat uit mooi gevormde bomen, met een vitale uitstraling. De bomen moeten in een goede structuur, dat wil zeggen in evenwichtig ritme, zijn aangebracht. De bomen moeten voldoende ruimte hebben in het wegprofiel, ook als ze volwassen en volgroeid zijn moet er voldoende ruimte zijn. De bomen moeten van exact dezelfde soort zijn om verschillen in vorm te voorkomen. En tot slot is een laan pas echt mooi als alle bomen dezelfde leeftijd hebben.

In het stedelijk gebied komt het helaas nogal eens voor dat laanbomen dood gaan. De bomen hebben over het algemeen toch een beperkte ruimte, met name onder de grond. Ten gevolge van reconstructies, de aanleg van kabels en leidingen, vervangingen van riolering etc worden de wortels keer op keer beschadigd. Ten gevolge van verkeersongelukken, stormschade en iepziekte etc vallen er ook betrekkelijk vaak laanbomen uit.

Als de enkele boom die uit een laan wegvalt keer op keer vervangen zou worden ontstaan er op den duur lanen die een zeer gevarieerde leeftijdsopbouw hebben. Om dit te voorkomen moet er dus geen inboet (= vervanging van dood plantmateriaal) meer plaats vinden in de lanen, totdat er zoveel bomen zijn uitgevallen dat een totale nieuwe aanplant noodzakelijk is. Uiteraard zal per situatie een zorgvuldige afweging worden gemaakt. Staan er bijvoorbeeld zeer mooie beeldbepalende bomen die nog een aantal jaren meekunnen, en zijn ze inpasbaar in de nieuwe laan dan zullen dit soort bomen behouden blijven. Denk bijvoorbeeld aan de gespaarde iepen op de Kennemerlaan, en de gespaarde iepen op de Valckenhoeflaan. Vallen deze monumentale iepen in een later stadium toch uit, dan zal dit

Bomenplan 2003

het beeld van de nieuwe laan niet schaden. Het kappen van bomen is een ingrijpende zaak, per situatie is een zorgvuldige afweging noodzakelijk.

Het niet inboeten van uitgevallen bomen heeft een aantal redenen:

- In een volwassen bomenlaan vallen jonge bomen niet op. Deze jonge bomen voegen niets toe aan het straatbeeld.
- Lanen met bomen met grote leeftijdsverschillen blijven altijd onevenwichtig. Het tijdstip van vervanging van de hele laan is niet meer te bepalen.
- In het verlengde van het bovenstaande wordt het overstappen naar een andere boomsoort steeds moeilijker.
- De besparing die het niet inboeten oplevert kan beter besteed worden aan vervanging van totale lanen.
- Het vervangen van hele lanen is financieel aantrekkelijker, in verband met de mogelijkheid tot een efficiëntere voorbereiding en uitvoering.

Bij pas aangeplante lanen gaan ook regelmatig jonge bomen dood. In de praktijk valt ca 10% van de jong aangeplante bomen uit. Uiteraard moeten deze bomen wel vervangen worden. Door bij de vervanging van deze bomen, tot ongeveer 5 jaar na aanplant, steeds oudere bomen toe te passen blijft de leeftijdsopbouw van de laan toch gelijk.

Inboeten (=vervangen van dood plantmateriaal)

- **Lanen ouder dan 5 jaar niet inboeten maar in 1 keer vervangen als een beeldbepalend deel van de bomen zijn weggevallen Per situatie is een zorgvuldige afweging noodzakelijk.**
- **Jonge lanen tot 5 jaar na aanplant wel inboeten met steeds oudere bomen van dezelfde soort zodat de leeftijd opbouw gelijk blijft.**

8.2.2. Iepziekte

Omdat iepen goed bestand zijn tegen de invloed van zoute zeewind komt deze boom veel voor langs de kust. In de duinstrook en in IJmuiden is het percentage iepen heel hoog. Helaas zijn de meest voorkomende iepen gevoelig voor iepziekte. Een ziekte die de dood van de boom betekent en daarnaast zeer besmettelijk is.

Gemiddeld verdwijnen er ca 1000 bomen per jaar in Velsen door iepziekte. Dit zijn zowel laanbomen als bomen in parken, plantsoenen etc. Het aantal is enigszins gekleurd omdat ook het zg. "opschot" is meegeteld. Opschot zijn zeer jonge boompjes die zich ontwikkelen vanuit de wortels van volwassen iepen. Als de volwassen iep ziek is moet het opschot ook verwijderd worden.

In 2001 is het aantal bomen met iepziekte dat verwijderd is verdubbeld. Dit is veroorzaakt door het warme en vochtige weer.

IEPZIEKTE:	1998	1999	2000	2001
Bomen <10 cm *	678	748	693	1075 stuks
Bomen 10-40 cm	347	236	384	723 stuks
Bomen 40-60 cm	52	73	51	95 stuks
Bomen >60 cm	33	24	15	43 stuks
TOTAAL	1110	1081	1143	1936

*doorsnede van de bomen

Wat is iepziekte?

De verspreiding van iepziekte gebeurt over het algemeen door een klein kevertje, de iepenspintkever genaamd. Deze boort een gaatje in de bast van de iep, en brengt een schimmel over in de vaten van de iep. De kever op zich is niet gevaarlijk, alleen de schimmel die deze altijd bij zich draagt is de aanstichter. De schimmel plant zich voort in de vaten van de iep, zodat de vaten verstopt raken en de iep geen levenssap meer krijgt, zodat deze afsterft. De symptomen zijn vooral tijdens warme dagen te zien als herfstachtige verschijnselen. De bladeren worden geel tot bruin en vallen kort daarna af. Het is zaak om dan zo snel mogelijk te handelen zodat de andere iepen in de buurt niet ziek worden (zie wortelcontact). Omdat de kevers in de bast van de boom leven, is het zaak de boomstammen zo snel mogelijk op een deugdelijke manier te verwijderen om verdere aantastingen en besmettingen te voorkomen.

De takken van de zieke boom worden versnipperd zodat deze voor de kever oninteressant zijn geworden.

Wortelcontact blijkt een belangrijke factor te zijn bij de verspreiding van iepziekte. Wortelcontact is een ondergrondse verbinding tussen de wortels van verschillende bomen. Dit kan leiden tot het doorgeven van de schimmel die de ziekte veroorzaakt, waardoor de iep besmet wordt.

In Velsen worden de stammen van zieke iepen door een erkend bedrijf afgevoerd. De takken worden versnipperd.

Velsen heeft geëxperimenteerd met oplossingen om wortelcontact tussen zieke en niet zieke iepen te voorkomen. In het bosrijke gebied wordt niet alleen de zieke iep weggehaald maar ook de omringende nog gezond ogende exemplaren. Per saldo hopen we zo de besmetting te reduceren.

In de iepenlanen in het stedelijk gebied proberen we de ziekte zo vroeg mogelijk te constateren. En vervolgens de zieke tak of de nog niet helemaal zieke boom direct te verwijderen, of te ringen (onderbreken van de sapstroom) waardoor de schimmel zich niet kan verspreiden.

Velsen schrijft alle bewoners en particulieren aan die zieke iepen op hun terrein hebben staan.

De bronnen van deze ziekte liggen zowel binnen en buiten de gemeente. In het duinterrein komen zeer veel iepen voor. Helaas komen hier ook zeer veel zieke iepen voor. Natuurmonumenten heeft helaas een passief beleid. Ze verwijderen de zieke iepen als ze door ons gelokaliseerd worden. Een actief beleid is over zo'n groot terrein vrijwel onmogelijk.

Een tweede bron van iepziekte is het open haardhout van de inwoners van Velsen. Dit ongeschilde open haardhout bevat mogelijk eitjes en/of nesten van de iepenspintkever, omdat de favoriete broedplaats voor dit kleine kevertje onder de bast van verzwakte iepen en vers gekapt iepenhout is. Ook bomen op particulier terrein die niet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg kunnen een bron vormen.

Verder zal Velsen een beleid moeten voeren waarbij de aanplant van iepen in aantal moet worden teruggebracht. Vooral in IJmuiden is in bepaalde delen sprake van een monocultuur aan iepen. Hiermee is het bomenbestand onnodig kwetsbaar.

Inmiddels zijn er ook iepziekte resistente iepen gekweekt. Deze iepen vormen een goed alternatief, en kunnen met mate worden toegepast.

IEPZIEKTE

- **Bomen met iepziekte zo snel mogelijk verwijderen, op verantwoorde wijze.**
- **Particulieren op de hoogte brengen van geconstateerde iepziekte en hoe bomen verwijderd moeten worden.**
- **Iepziekte voorkomen door indien mogelijk wortelcontact onderbreken.**
- **Persberichten maken ter voorkoming van iepziekte bij particulieren.**
- **Iepen aanplant m.n. in IJmuiden drastisch beperken.**
- **Iepziekte resistente bomen toepassen.**

8.2.3 Stormschade

Direct ingrijpen is nodig als er een gevaarlijke situatie ontstaat ten gevolge van een storm. De meeste stormschade ontstaat als de bomen volledig in blad staan. In het voorjaar van 2001 zijn in een meistorm zeer veel bomen omgewaaid (bijv Canopusplein en Steenbokstraat in IJmuiden). De stormen in het najaar richten meestal veel minder schade aan omdat dan het blad van de boom is.

Bomen die minder vitaal zijn, een slecht ontwikkeld wortelstelsel hebben, beschadigingen aan het wortelstelsel hebben opgelopen ten gevolge van werkzaamheden zoals vervanging van riolering of andere werkzaamheden, zijn het gevoeligst voor schade ten gevolge van een storm.

We moeten ons realiseren dat de ligging van Velsen, direct aan de kust, ook een bepalende factor is inzake de stormschade.

Indien er gevaarlijke situaties ontstaan wordt er meteen ingegrepen. Takken worden verwijderd en omgewaaide bomen worden weggehaald. Omdat de veiligheid van de burgers in gevaar is, is er geen discussie mogelijk over het opheffen van de gevaarlijke situaties.

Anders ligt het verhaal na de storm als de uitgevallen bomen zijn opgeruimd. Dan ontstaan er vaak grote gaten in de boomstructuur. Voor het instant houden van een goed bomenbestand is het nodig de weggevaagde bomen op lanen en pleinen te vervangen. Uiteraard geldt hier ook dat inboeten van een enkele uitgevallen boom in de rij niet nodig is (zie paragraaf inboeten).

Stormschade

- **Onveilige situatie direct opheffen.**
 - **Takken verwijderen**
 - **Bomen weghalen**
- **Beschadigde lanen in volgend plantseizoen vervangen, als meer dan 50% is weggefallen.**

8.3. Kwaliteit van het bomenbestand

De kwaliteit van de laanbomen in Velsen is wisselend. De vitaliteit van bomen is van een groot aantal zaken afhankelijk. De vitaliteit van een boom wordt beïnvloed door:

Locatie en beschikbaarheid voedsel en zuurstof en water. Bomen in stedelijk gebied staan in een onnatuurlijke omgeving. Vooral bomen in verharding hebben te maken met een standplaats die niet optimaal is. Er komt minder zuurstof voor en er zijn minder voedingsstoffen aanwezig. De grond wordt door het eroverheen rijdende verkeer verdicht. Bij sneeuw en ijzel wordt zout gestrooid, dat is slecht voor bomen omdat het zout vocht onttrekt rond de wortels. Auto's worden hoger, wegen worden breder, bebouwing ruikt op etc. De bovengrondse ruimte voor laanbomen is beperkt.

Bovendien zullen de bomen in het stedelijk gebied sneller beschadigen ten gevolge van aanrijding. Bomen in plantstroken hebben een iets gunstigere leefomgeving, al is dit uiteraard nog steeds niet te vergelijken met de natuurlijke habitats van bomen (het bos).

Ondergrondse groeiruimte. Ook de ondergrondse ruimte die bomen in het stedelijk gebied krijgen is van belang voor de ontwikkeling en de vitaliteit. Grote plakken asfalt en de bijbehorende funderingslagen, stroken met kabels en leidingen en oprukkend grondwater zorgen er voor dat de ondergrondse ruimte voor bomen in het stedelijk gebied beperkt is.

Klimaatomstandigheden. In Velsen is ook het klimaat van invloed op de vitaliteit van de laanbomen. Krachtige zoute zeewinden zorgen ervoor dat bomen en andere beplanting een moeizaam bestaan leiden. Met name in IJmuiden (Zee- en Duinwijk) en langs het Noordzeekanaal is deze invloed duidelijk zichtbaar. Bomen groeien veel minder hard, en krijgen vaak een gedrongen vorm.

Bomenplan 2003

Kwaliteit plantmateriaal. Naast bovengenoemde aspecten die allemaal van invloed zijn op de vitaliteit en de ontwikkeling van de laanbomen is het ook van belang de juiste boom op de juiste plek te zetten. Er zijn boomsoorten voor nattere en drogere omstandigheden, bomen die minder zeewind gevoelig zijn, boomsoorten die verharding beter verdragen en ga zo maar door.

In de *bijlage is een lijst met boomsoorten* opgenomen waarmee in Velsen goede ervaringen zijn opgedaan.

Knelpunten. In Velsen liggen de knelpunten voor laanbomen op allerlei gebied. In het verleden zijn bomen vaak in een te krap plantgat geplant, met onvoldoende wortelruimte. Hierdoor ontstaat het zogenaamde bloempotje. De boom blijft lang in leven maar groeit nauwelijks, en bij storm waait de boom sneller om.

Verkeerd planten van bomen, waarbij de wortels om de stam geleid worden zorgen dat er z.g. wurgwortels ontstaan. Deze wortel knelt op den duur de sapstromen van de boom af waardoor de boom afsterft.

Werkzaamheden aan kabels en leidingen, opslag van materialen en dergelijke beschadigen bomen en boomwortels. Het onzorgvuldig uitvoeren van werkzaamheden onder de kroonprojectie van een boom kan tot onnodige schade leiden.

Ruimtegebrek: Parkeergebrek, extra bebouwing ten gevolge van inbreiding, verbreden van het wegprofiel ten bate van het verhogen van de veiligheid van de weggebruiker zijn een steeds weer terugkerend thema in de strijd om het behoud van de straatbomen. Economische argumenten wegen helaas vaak zwaarder dan het verhogen van de leefbaarheid in de vorm van laanbomen. Ruimte is ook in Velsen schaars, inpassen van alle wensen wordt steeds moeilijker. Goede communicatie en duidelijkheid over de prioriteiten en belangen moeten tot het beste resultaat leiden.

Concluderend kan worden gesteld dat de stedelijke omgeving voor bomen niet optimaal is. Maar om de stedelijke omgeving leefbaar te houden zijn bomen noodzakelijk. Daarom is van belang de omstandigheden voor de bomen zo optimaal mogelijk te maken, door genoeg ruimte boven en ondergronds te reserveren, de juiste boom (de grootte en de soort) op de juiste plek toe te passen, en de ondergrond te optimaliseren door voedzame grond toe te passen. Ook het zorgvuldiger omgaan met de bomen die we hebben zal op den duur leiden tot een beter bomenbestand.

9. TECHNISCHE WENSEN EN RANDVOORWAARDEN

In dit hoofdstuk zullen de technische eisen en randvoorwaarden met betrekking tot de laanbomen worden behandeld.

In het onderstaande is een onderverdeling gemaakt in de grootte van de toe te passen bomen. Landelijk worden bomen onderverdeeld in resp. bomen van de eerste grootte, tweede en derde grootte. Hierbij is de uiteindelijke omvang van de boom van belang. De omvang van de boom wordt gemeten in kroondiameter die een boom kan krijgen na ca 30 jaar.

1e grootte boom: kroondiameter 10 m (bijvoorbeeld eiken, beuken, lindes, iepen)

2e grootte boom: kroondiameter 7 m (bijvoorbeeld haagbeuken, lijsterbessen en elzen)

3e grootte boom: kroondiameter 5 m (bijvoorbeeld meidoorns kersen en peren)

Standaard eisen aan boomgaten

Afmeting plantgat: gemiddelde boom: 3*3*1.0 m. De diepte is afhankelijk van de grondwaterstand. De onderkant van een boomgat moet altijd minstens 20 cm boven de ondiepste grondwaterstand liggen. Onder grondwater kunnen bomen immers niet wortelen. Is de grondwaterstand hoger dan 1.20 minus maaiveld, dan moet het boomgat aangepast worden.

Minimale hoeveelheid bomengrond per boom: 1e grootte boom 10 m³

2e grootte boom 8 m³

3e grootte boom 5 m³.

Altijd water- en luchtdrains (drsn 8 cm) toepassen bij nieuwe aanplant.

Afhankelijk van de locatie van het plantgat moet de grondsoort van het plantgat worden aangepast. Wordt het plantgat in de bestrating aangelegd moet bomenzand worden toegepast. Dit bestaat uit zg, eentoppig zand, dus zand met één korrelgrote. Bij het verdichten van dit zand, blijft er lucht en water tussen deze korrels zitten wat een levensvoorwaarde is voor de boom. Bovendien zal de bestrating niet nazakken omdat de grond toch goed verdicht is.

Wordt het plantgat in groenstroken aangelegd kan bomengrond worden toegepast. Deze grond heeft een voedselrijke samenstelling, die uitermate geschikt is voor bomen met weinig ruimte. Bomengrond mag niet verdicht worden.

In de bijlage is de samenstelling van bomenzand en bomengrond verder gespecificeerd.

Kabels en leidingen

Geen bomen projecteren op kabels en leidingen, de afstand tussen de eerste kabel en of leiding en de stam van de boom is minimaal 1 m, maar het liefst 1.5 m.

Bomenplan 2003

Bomen afstanden en afmetingen

In onderstaande tabel is een aantal streefwaarden aangegeven die gehanteerd moeten worden bij reconstructies, herinrichtingen en dergelijke.

	Boom 1 ^e grootte	Boom 2 ^e grootte	Boom 3 ^e grootte
Diameter op 30 jarige leeftijd	10 m	8 m	5 m
Afstand tot gevels en erfscheidingen	Min. 6 m	Min. 4 m	Min. 2 m
Afstand tot verticale objecten (Openbare Verlichting)	Min. 5 m	Min. 4 m	Min. 2.5 m
Afstand tot straatkolken	Min. 3.5 m	Min. 2 m	Min. 2 m
Afstand tussen bomen onderling	Min. 9 m	Min. 7 m	Min. 5 m
Afstand bomen in plantsoen tot verharding	Min. 0.45 m	Min. 0.45 m	Min. 0.45 m

Bij situering van bomen de schaduwoverlast van de kroon zoveel mogelijk proberen te beperken. Bovendien moet de bereikbaarheid van particulier terrein altijd gewaarborgd blijven.

Opkronen van bomen

Bomen worden opgekroond om de overlast voor het verkeer te beperken moet er een vrije onderdoorgang onder bomen worden gewaarborgd.

in buurtstraatjes :	3.5 – 4.0 m
langs ontsluitingswegen:	4.0 – 5.0 m
langs fietspaden	2.5 – 3.0 m

Bij dit opkronen moet rekening worden gehouden met de boomsoort die is toegepast. Bomen die niet hoger worden dan 5 m kunnen niet tot 3.5 -4 m worden opgekroond. Er zal een stam met een aantal takken blijven staan die het straatbeeld niet verfraaien. De boomkeuze of het wegprofiel moet dan aangepast worden.

Afmeting van toe te passen boom

De afmeting van de boom wordt weergegeven in omtrek van de stam op borsthoogte (ca 1.30 m). De minimale afmeting van de aan te planten boom is 14-16 cm. Dit is een vrij kleine maat. Op locaties met bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld langs zee, waar en schrale ondergrond en harde schrale winden voorkomen kan het wenselijk zijn deze zeer jonge bomen toe te passen, omdat jonge bomen gemakkelijker aanslaan dan oudere bomen. Over het algemeen is het echter wenselijk een grotere maat (18-20 of 20-25 cm) toe te passen. Hierdoor is de boom minder kwetsbaar voor vandalisme. Bovendien komen de wat grotere bomen beter tot hun recht in het straatbeeld. Op belangrijke locaties waar het beeld erg belangrijk is moet zelfs overwogen worden nog oudere bomen toe te passen.

Boomkransen en boomspiegels

Boomkransen toepassen van minimaal 0.90* 0.90 m of 1.2* 0.9m afhankelijk van het trottoir.

Om beschadigingen aan bomen in parkeervakken te voorkomen moet minimaal 1.25 m tussen de stam en het eerstvolgende parkeervak cq. straatgoot in acht worden genomen. Dit betekent dat bij dwars parkeren de boom in een strook van 2.5 m komt te staan.

Tussen de boomspiegel en het parkeervak moet een verhoging in de vorm van een trottoirband o.i.d. worden aangebracht ter voorkoming van aanrijden en om instromend pekewater te weren.

In de bijlage zijn een aantal standaard boomspiegels uitgewerkt die toegepast moeten worden in Velsen.

Het komt voor dat oude bomen wortels vormen die aan de oppervlakte komen. De bestrating wordt dan opgedrukt waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Een goede en praktische oplossing in dit soort gevallen is de bestrating verwijderen en schelpen aanbrengen. De schelpen vormen een goede ondergrond die betrouwbaar en berijdbaar is.

Bescherming van bomen tijdens werkzaamheden

Geen werkzaamheden onder de kroonprojectie van een boom uitvoeren tenzij dit echt noodzakelijk is.

Staan er bomen binnen het werkterrein, altijd stambescherming aanbrengen. Dit kan met planken die rondom gebonden worden, maar ook met het plaatsen van bouwhekken rond de boom, of (het minst doelmatig) met waarschuwingslint. Laaghangende takken opbinden om beschadiging te voorkomen.

Graaf en aanvul werkzaamheden binnen de kroonprojectie altijd met de hand uitvoeren, of laten uitvoeren.

Wortels dikker dan 50 mm sparen als er binnen de wortelzone gegraven moet worden, overige wortels verwijderen zonder te breken of te trekken. Bij de noodzaak tot doorhalen van wortels altijd een deskundige ambtenaar raadplegen.

Blootliggende wortels tegen uitdroging beschermen door afdekking met grond of doek.

Verder moet bij het aanvullen van gaten binnen de wortelzone versmering, verdichting of verontreiniging (met bijv. puin) van de grond voorkomen worden.

Sla nooit materiaal op onder de kroonprojectie van een boom. Stam beschadigingen en wortelverdichting worden hiermee voorkomen. In de praktijk blijkt dat materiaalopslag rond de stam van bomen bijzonder vaak voorkomt.

Naast deze voorzorgmaatregelen kunnen in de bestekken en overeenkomsten met aannemers extra eisen worden gesteld, als dit noodzakelijk is, bijvoorbeeld in het geval van een zeer waardevolle of monumentale boom.

De grondwaterstand in de nabijheid van de boom nooit langer dan een dag verlagen. De boom extra watergeven als bronneringen en water onttrekkingen langer duren.

Op de volgende bladzijde is het bovenstaande in het kort weergegeven.

Voor het bepalen van de waarde van een boom, die bijvoorbeeld ten gevolge van werkzaamheden is vernield is een rekenmethode opgesteld om de waarde van de boom te bepalen. Deze "**verbeterde methode Raad**" is in de contracten en overeenkomsten met aannemers opgenomen. Bij advisering aan B&W inzake geschillen m.b.t. gerooide of vernielde bomen, zal voor het bepalen van de waarde van de schade geadviseerd worden aan de hand van deze methode.

In de bijlage is weergegeven hoe deze rekenmethode moet worden gehanteerd.

BEHOUD ONZE BOMEN

11 VUISTREGELS BIJ HET UITVOEREN VAN WERKZAAMHEDEN IN DE NABIJHEID VAN BOMEN

1 Breng altijd *stambescherming* aan vóór aanvang van het werk.

2 Neem *oude verharding* vlak bij bomen *nooit machinaal*, maar altijd met de hand op.

3 Schakel steeds Groenbeheer in als er tijdens het werk *takken en/of wortels* verwijderd moeten worden.

4 Leg *kabels en leidingen* nooit dichterbij dan twee meter langs bomen. Is dit onmogelijk en moeten er toch wortels verwijderd worden, schakel dan altijd Groenbeheer in.

5 Vervang de grond bij bomen met de hand en vul altijd aan met bomengrond. Verdicht de grond bij bomen volgens de richtlijnen in het bestek. *Rij te grote verlichting kunnen de boomwortels niet in de grond doordringen.*

6 Werk met *kranen en kiepauto's* altijd buiten de kroon van bomen.

7 Rij nooit met *zwaar materieel* vlak langs bomen. Leg indien nodig (in overleg met Groenbeheer) rijplaten.

8 Plaats bij het toepassen van *bronbemaling* altijd een damwand rond de wortelkluif of voer het werk uit in de winter, wanneer de bomen veel minder vocht nodig hebben.

9 Gooi nooit (vloei) *stoffen* zoals olie, cementwater, chemische stoffen, zuren, kalk, asfalt en beton vlak bij bomen.

10 Sla nooit *materiaal* op bij bomen.

11 Plaats *bouw- en opslagketen* nooit onder of dichtbij bomen.

Figuur 18 Vuistregels voor het werken bij bomen

10. JURIDISCHE ASPECTEN

In dit bomenbeleidsplan wordt ernaar gestreefd het bomenbestand te handhaven en te verbeteren. Voor de hoofdstructuur is aangegeven wat het streefbeeld is, en met welke boomsoort dit bereikt moet worden. Voor de aanpassingen die voorgesteld worden staat duurzaamheid voorop. Eiken, lindes, beuken en andere duurzame, bomen zijn hiervoor gekozen. We gaan ervan uit dat bomen voor de hoofdstructuur zeker 50 tot 80 jaar meegaan.

Voor de nevenstructuur is per wijk bekeken waar aanpassingen noodzakelijk zijn. Hierbij is als richtlijn gehanteerd, hoe kleiner de straat hoe kleiner de boomsoort die toegepast moet worden. Over het algemeen geldt dat bomen met een kleinere habitat ook een kortere levensduur (ca 30 jaar) hebben.

Voor monumentale en waardevolle bomen moet behoud en bescherming voorop staan.

In dit beleidsplan wordt geen uitspraak gedaan over bomen in parken en bomen op particulier terrein.

Uiteraard geldt voor beeldbepalende bomen, of bomen met een bijzondere waarde in particuliere tuinen dat ook daar behoud voorop moet staan.

Momenteel ontstaan er bouwplannen bij de vleet, en is de expansiedrift haast ongekend. Omdat bij deze plannen de bomen helaas vaak over het hoofd worden gezien is de noodzaak tot bescherming zeker aanwezig. Om het bomenbestand te beschermen binnen onze gemeente (van de gemeente zelf maar ook van particuliere eigenaren) is de kapvergunning opgesteld. Voor elke boom die gekapt moet worden, moet een kapvergunning aangevraagd worden, indien de stamdikte aan een bepaalde maat voldoet.

Kapvergunning

In de APV (= Algemene Plaatselijke Verordening) zijn de regels met betrekking tot het vellen van bomen opgenomen. Een en ander is ingesteld om het bomenbestand zoveel mogelijk te beschermen. In de bijlagen is het onderdeel van APV opgenomen met betrekking tot het kappen van bomen.

In het kort komt het aanvragen van een kapvergunning hierop neer:

De eigenaar van de boom moet voor alle bomen dikker dan 15 cm kapvergunning aanvragen bij de gemeente Velsen. Er zijn een aantal uitzonderingen. Bijvoorbeeld: in geval van dunning in een houtopstand is geen kapvergunning nodig.

De kapvergunning kan in elk geval worden geweigerd op grond van:

- a. de natuurwaarde van de houtopstand;
- b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
- c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
- d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
- e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

Ook kan er sprake zijn van herplantplicht. Hierbij moet de geveld boom worden vervangen waarbij een aantal voorwaarden worden meegegeven zoals welke boomsoort, welke locatie, welke maat e.d.

Kapvergunning-Bouwvergunning

Er is geen sprake van een koppeling van een bouwvergunning met een kapvergunning. Is een bouwvergunning verleend en staat er een boom op het bouwterrein dan moet de eigenaar een kapvergunning aanvragen.

Bomenplan 2003

Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan heeft een sturende functie. Tot op heden zijn wel groen en recreatiegebieden opgenomen in bestemmingsplannen. Zeer waardevolle bomen en lanen (bijvoorbeeld Rembrandtlaan en Heerenduinweg) zouden een extra bescherming kunnen krijgen door deze ook op te nemen in het bestemmingsplan. Tot op heden is dit Velsen nog niet het geval. Met name omdat het bestemmingsplan een instrument is om de ruimtelijke invulling van de gemeente te structureren.. Onderzoeken of dit inderdaad leidt tot een extra (juridische) status verdient aanbeveling.

Beschermende status bomenbestand middels dit beleidsplan

Als de politiek zich conformeert aan dit beleidsplan, heeft dit misschien geen direct juridische status. Wel heeft dit gevolgen voor de uitvoering van werken. De gemeente Velsen zegt daarmee namelijk dat het bereid is zich in te spannen voor de handhaving cq bescherming en verbetering van het huidige bomenbestand, en bijvoorbeeld ook dat monumentale en waardevolle bomen een beschermd status genieten. Bij ingrepen die niet stroken met dit plan kunnen burgers cq betrokkenen klachten indienen. Hierdoor wordt toch een extra controlerend aspect toegevoegd.

11. EEN BLIK NAAR DE TOEKOMST

In hoofdstuk 4 van dit plan zijn de stappen omschreven om naar een volwaardige bomenstructuur te komen. De voorstellen moeten ertoe leiden dat we over ca 10 jaar een stabiel en evenwichtig bomenbestand hebben.

Voor een stabiel laanbomenbestand moet ernaar gestreefd worden om per jaar ongeveer een gelijk aantal bomen te vervangen.

De gemiddelde leeftijd van een laanboom varieert. Voor de hoofdstructuur worden duurzame bomen gekozen. Lindes, eiken, platanen en dergelijke kunnen onder normale omstandigheden 100 tot 150 jaar oud worden. Als laanboom zijn de omstandigheden echter bij lange na niet optimaal (beperkte ruimte, kabels en leidingen, aanrijgevaar etc), waardoor we van een leeftijd van gemiddeld 50 tot maximaal ca. 80 uit moeten gaan voor deze bomen.

In de woonbuurten staan meestal kleinere bomen, zoals meidoorns, peren kersen etc. Deze bomen hebben een veel kortere levensduur. We kunnen uitgaan van zo'n 25 jaar.

Voor een goed laanbomenbestand zou de leeftijdsopbouw van de bomen evenredig over de wijken verdeeld moeten worden.

Een inschatting

Voor de bomen in de buurtstraatjes geldt dat iets minder dan de helft eens in de 10 jaar vervangen moet worden, immers ze worden gemiddeld 25 jaar oud. Om een beeld te krijgen is de inschatting dat met dit plan ca de helft van de bomen in de buurtstraten vervangen gaat worden. Het aantal bomen van de hoofdstructuren is in verhouding erg klein, en de levensduur 2 keer zo lang. Dus de ingrepen die voorgesteld worden in dit plan kunnen als maatgevend worden genomen voor een inschatting van het aantal vervangingen om tot een stabiele opbouw te komen.

In de financiële paragraaf zijn de kosten voor de uitvoering van dit plan genoemd. Er is dus berekend voor welk bedrag we gemiddeld per jaar zouden moeten investeren om tot een stabiele opbouw van het bestand te komen.

Beheerssystemen

Met de komst van nieuwe beheerssystemen moet in de toekomst op elk willekeurig tijdstip een nauwkeurig beeld gegeven kunnen worden welke lanen aan vervanging toe zijn. Hiermee kan een hogere efficiëntie worden bereikt dan nu het geval is. De afdeling Openbare Werken is ermee bezig deze systemen op te zetten.

12. FINANCIËN

12.1 Onderhoud

Voor onderhoud straatbeplanting is in de begroting van 2003 onder "Straatbeplanting" een krediet van €685.317,- meegenomen. Naast een budget voor het verwijderen van iepzieke bomen, is in dit krediet opgenomen het regulier inspecteren van bomen, het verwijderen van gevaarlijke bomen en snoeien van bomen. De werkzaamheden die verricht worden voor dit bedrag zijn uitgebreid omschreven in hoofdstuk 7. In dit krediet is niet opgenomen het vervangen van lanen.

Het krediet "Straatbeplanting" wordt per jaar geïndexeerd volgens de landelijke reële percentages. Dit onderhoudskrediet zal niet worden verhoogd ten gevolge van dit bomenplan.

Op dit moment worden alleen bomen geïnspecteerd die in de verharding langs de wegen staan. Bomen in plantsoenstroken langs wegen, bomen langs fiets-, voet en ruiterspaden moeten in de toekomst toegevoegd worden aan dit inspectiesysteem. Hierdoor wordt het inzicht in ons bomenbestand vergroot. Al deze gegevens moeten in het nog op te starten beheerssysteem worden meegenomen. Het aantal manuren en dat hiervoor nodig is, is nu nog niet inzichtelijk.

Financiën voor het onderhoud van bomen

- Onderhoudkrediet straatbeplanting van 2003: €685.317,- (incl BTW en manuren)
- Onderhoudkrediet straatbeplanting van 2004 t/m 2007 wordt geïndexeerd volgens de landelijke norm. Extra verhogingen van dit onderhoudsbudget zullen niet plaatsvinden ten gevolge van dit bomenplan.
- Opzetten beheerssysteem straat- en overige bomen.

12.2. Kosten voorstellen vervangen van lanen

Aan de hand van de inventarisatie van de kwaliteit van de straatbomen die in de bijlage is opgenomen is een lijst met te vervangen lanen opgesteld. Per kern zijn die lijsten in dit plan opgenomen.

Per straat is een schatting gemaakt van de te verwachten werkzaamheden. Afhankelijk van de aard van de laan, enkel, dubbel of zelfs driedubbel kan dan een inschatting worden gemaakt van het aantal bomen dat vervangen c.q. aangeplant moet worden. Afhankelijk van de locatie, in bestrating of in plantsoen of berm zijn de te verwachten kosten bepaald.

Om de maatregelen uit dit bomenplan te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk elk jaar te investeren. In het kader van de begrotingsbehandeling wordt jaarlijks de investeringslijst vastgesteld.

Voor het vervangen van lanen is in 2003 €467.500,- (incl BTW en voorbereiding) meegenomen in het meerjarenplan van Openbare Werken.

Per jaar zal een lijst worden opgesteld met te vervangen lanen, waarbij dit rapport als leidraad is gebruikt, die door B&W zal worden goedgekeurd.

Financiën voor het vervangen van lanen

- Budget renovatie Straatbeplanting van 2003: €467.500,- (incl BTW en voorbereiding)
- Budget renovatie Straatbeplanting van 2004 en verder zal in de begrotingsbehandeling worden bepaald.
- Opstellen van een lijst met te vervangen lanen per jaar

Bomenplan 2003